

Η ΝΕΟΓΑΙΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. ΙΟ (113)
7 ΔΕΚΕΜ. 1940

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΔΟΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
ΑΡΙΘ. 10000

1
8

Χαίρε δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια"

Η Νεοφάνεια

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

(Νόμος 334)

Νομικὸν Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερ-
νήσεως κ. ΓΩΓΓΙΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ
ἐκπροσωπεῖ, ἀναπληροῦμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερ-
νητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωγάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
Συντάξεως 34-425
Ἀρχινομητοῦ 593-830

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωγάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 10-7 Δεκεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπὸ δεξιὴν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγ. ματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγυπτίου Αἰρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες),
Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗ, Γεν. Γραμματέας Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τὸ ξεχείλισμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνδουσιασμοῦ

Ἀπὸ ἓνα ὠραιότατο ποίημα τοῦ συ-
νεργάτου μας κ. Κ. ΚΑΛΑΝΤΖΗ ἀπο-
σπῶμεν τὰ κάτωθι χαρακτηριστικώ-
τερα σημεῖα:

Βροντές κι' ἀστράματα.
Οὐράνια θάματα.
Παντοῦ ἀκούγεται ὄπλων κλαγγή.
Αἵματα, Κρίνοι.
Βαρβάρων θρήνοι.
Σκεπάζουν τώρα ὅλη τὴ γῆ.

Ῥ. Θερμοπύλες!
Ἀνοίχτε τίς πύλες.
Κι' ὦ Μαραθῶνα Σὺ ξακουστέ.
Ἀξιά σου ταίρια,
Ὀλόλαμπρα ἀστέρια.
Σὲ σένα στέκουν κοντὰ τρανέ.

Μάνα μου Ἑλλάδα!
Κράτα τὴ δάδα.
Καὶ φῶτα πάλι τυφλοὺς λαοὺς.
Ψηφιά ἀπ' τὸν Ἥλιο
Σὺ τ' ἀντιστέλλο!
Μιλᾶν γιὰ σένα στοὺς οὐρανοὺς.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ ΜΑΣ

Τῶν ἀηδονῶν τὸ λάλημα
τῶν λουλουδιῶν τὸ μῦρο,
σκορπίστηκαν τριγύρω
στ' ὠραῖο σας κορμί.

Κι' ἡ δόξα σὰς στεφάνωσε
μ' ἀμάραντα στεφάνια
κι' ἀπάνω στὰ οὐράνια
σὰς ὠψώσ' ἡ τιμὴ.

Λεβάντες καὶ ἀγνὲς ψυχές
χαρὶς κακία καὶ φθόνο
γιὰ τὴν Πατρίδα μόνο
νοιώσατε τὴ ζωὴ.

Κι' ἤρθατε μ' ὄνειρο, γι' αὐτὴ
τὸ αἶμα σας νὰ χύσετε
κοντὰ σ' αὐτὴν ν' ἀφήσετε
καὶ τὴν στερνὴ πνοή.

Σημ. Σ.—Τὸ ποίημα αὐτὸ μᾶς ἀπεστάλη ὑπὸ
συναγωνιστοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὸ στράτευμα
(Τ.Τ. 652—Σ. 12. ΜΕΑ), ἀπηγγέλθη δὲ εἰς
συγκινητικὴν ἐορτὴν ποὺ ἔγινε—ὅπως μᾶς
γράφει—ἐπὶ τῇ καταλήξει τῆς Κορυθαῖας, σ'
ἓνα μικρὸ χωριὸ τοῦ Μετώπου.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ

Μεγάλει Στὴν ὁλόφωτην Ἑλληνικὴ καρδιά
[σου
πόση λατρεία ἔκλεισε γιὰ τὴν τρανὴ Μητέρα!
Μᾶς πῆρες ἀπ' τὰ τρισάσθα, μᾶς ὤψασες παι-
[δία σου
καὶ μᾶς ἐχάρισες τὸ φῶς, μέσ' στὴ νυχτιά,
[Πατέρα.

Σκοπὸς σου βεῖος, τὸ λαμπρὸ τῆς λεφτεριᾶς
[ἀγέρι
νὰ τὸ κρατᾷς ἀμόλυτο ἀπ' τοῦ ἐχθροῦ τὸ
[χρῶτο
καὶ τὴν Ὑπέρτατη Στιγμὴν τὸ δυνατό σου χέρι
μᾶς χάραξεν, ἀπείριτα, τὸ δρόμο μας τὸν
[πρῶτο.

Τὸ ἐγερτήριο σύνθημα, ποῦδῶσες, Κυβερνήτη,
ἀπ' τίς Ἡπείρου τίς κορφές ὡς τὰ βουνὰ στὴν
[Κρήτη
συγκλόνισε καὶ θέρμεψε καὶ θάμψωσε τὸ νοῦ.
Καὶ σ' ἀκλουθᾷ σὲ βῆμα σου τὸ σταθερὸ
[μὲ πίστι
ἀναστημένη, φώτερη, Δημιουργέ καὶ Μύστη,
ἡ Μάνα, ποὺ σὲ πρόσμενε Μεσσία τ' οὐρανοῦ!

ΜΑΝΩΛΗΣ ΖΩΡΜΑΛΙΑΣ

Ὁ κ. Φ. Παναγιωτόπουλος, ἐκ ὁ-
μαϊκῶν Πατρῶν, μεταξὺ ἄλλων γράφει:

... ὡς ἂν θυμηθοῦμε ὅτι καὶ πάλιν ἑλ-
ληνικοῦ βουνοῦ, καὶ βουνοκορφῆ καὶ καὶ
βροχῇ ἔχει βαρὴ μὲ αἶμα ἥρωϊκόν, μὲ αἶμα
ἐκείνων ποὺ μᾶς χάρισαν τὴν λευτερίαν. Ὡς
θυμηθοῦμε παιδιὰ τῆς δοξασιμένης Ἑλλάδος ὅτι
καὶ κατὰ κράτος ἔχει νὰ μᾶς διηγηθῇ ἀπὸ μίαν
ἱστορίαν, ἀπὸ μίαν κλέφτικον τραγουδιὸν τῶν ἀγώνι-
στών τοῦ 21. Ὡς ἀναζητῶν μέσα μας τὸ:
«ἐμὲ χρὴ τὸν κατάκεισθε, κοτ' ἀλκίμων ἔξετε
θυμὸν» τοῦ Τυρταίου, κι' ὡς πέρσουμε ὅλοι
μὲ μίαν καρδίαν σὲ βῆμα τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν
ἐλευθερίαν μας...».

Ἐπίσης ἀπὸ ποίημα τοῦ κ. Σ. Βο-
σνιώτη ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι δύο τε-
τραστιχα:

Βροντοφωνοῦν οἱ Πλαταῖες, τ' Ἀρκάδι καὶ
[τὸ Σοῦλι,
ἐδῶ πῶς λεύτεροι θὰ ζοῦν καὶ δὲν θὰ γίνουν
[δούλοι.
Στῆς Πίνδου τίς βουνοπλαγιές τ' ἀθάνατα
[εὐδυνάκια
χρυσὲς σελίδες γράφουνε σὲ νέα Δερβενάκια.

Τὴ δύναμι εἶχες τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας
[τῇ χάρι
ποῦ θέλησεν ἐκδίκῃσιν στὴν Ἡπείρῳ νὰ πάρῃ,
Σ' εὐλόγησε τὸν δαίμονα νὰ φέρῃς στὸν ἐχθρό
[σου
ποῦ βούλιαξε στὴ μνήμη τῆς ἑνῆς πολέμου
[σοῦ.

Ἑλλάδα μας, γλυκεῖα Πατρίδα,
Ἑλλάς ἀθάνατη γονιά,
Ἑλλάς τῆς Λευτεριᾶς κοιτίδα,
Ἑλλάς γεμάτη λεβεντιά.

Ἑλλάς π' ἀτράνταχτη κοιτάζεις
Ἀνεμοῦσες καὶ σεισμούς,
Ἑλλάς ποὺ ὅλη αἷμα στάζει
Γιὰ νὰ φρουρήσῃς τοὺς βωμούς.

Ἑλλάδα μας τοῦ Ἀρκαδίου
τῶν Πλαταίων καὶ τῶν Ψαρῶν,
τῆς Σαλαμίνας, τοῦ Σουλίου
τοῦ Σκρά καὶ τῶν Θερμοπυλῶν.

Ἑλλάδα μας τοῦ Μαραθῶνα,
Πηγὴ τῆς δόξης κι' ὁμορφιάς,
Ποῦ ἔδωκες τὸν Παρθενῶνα,
Βυζάντιον τῆς παλληκαριᾶς.

Ἐσὺ ὠρῶσθήκης καὶ πάλι
Γιὰ νὰ κτυπήσῃς τὴ σκλαβιά
Καὶ μὲ ἀγέρωχο κεφάλι
Μάχεσαι γιὰ τὴ Λευτερίαν.

«Ἀέρα», κρᾶζουν οἱ πεζοὶ Σου,
Οἱ ναῦτες Σου κτυποῦν βαρεῖα,
Ψηλά πετοῦν οἱ ἀετοὶ Σου,
Ἀστράφτ' ἡ λόγχη τοῦ τοσολιά.

Ὁ θάνατος δὲν τοὺς τρομάζει
Κι' ὅλα τὰ βόλια τ' ἀψηφοῦν
Καὶ μόνη σκέψι, Μάνα ἔχουν,
τὸν Μαραθῶνα νὰ ὑπερβῶν.

Χ. Π.

ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΣ ΑΡΧΗΓΟ

Ἀρχηγέ τῆς τετάρτης Αὐγούστου
ἡ Πατρίδα γιὰ σένα γιορτάζει,
γιὰ πατέρα σὲ ξέρουμε ὅλοι
ὁ λαὸς μὲ βοή τὸ φωνάζει.

Τὰ λαγκάδια φωνάζουν κι' οἱ λόγγοι
τὰ βουνὰ καὶ οἱ ρεματιά,
εἰσαι πράγματι σὺ Τιμονιέρης
κάνεις ἔργα καὶ ὄχι ψευτιές.

Ὁ στρατὸς τῆς Ἠπείρου, τῆς θαλάσσης,
τοῦ ἀέρος γιὰ σένα μιλῶν,
στ' ὄνομά σου προσεχόμαστε ὅλοι
τοὺς ἐχθρούς των μὲ σὲ ἀπειλοῦν.

Σκαπανεῖς, φαλαγγίται τὸ ξέρουν
τὸ τιμὸν καλὰ ποῖός βασιτᾶ,
μ' ἓνα νεῦμα σου σὺ ἀνὰ θέλησιν
θὰ βαδίσουν καὶ κείνοι μπροστά.

Ἡ κυψέλη ἐσὺ εἰσαι Ἀρχηγέ μας,
τὸ χεῖρ δειξέις ἡ ὅλη δουλειά,
στὰ φτερά σου καθόμαστε ὅλοι
εἰς τὴ κλώσσα καὶ μεῖς τὰ πουλιά.

ΕΜΜ. ΦΑΡΣΑΡΗΣ

ΠΟΘΟΣ

Ἀφοῦ τῆς Μοίρας νὰ γραφτὸ μὴ μέρα
[νὰ πεθάνω
θελῶ ὁ Χάρος νὰ μὲ βρῇ σὲ μέτωπο ἑ-
[πάνω,
ἐκεῖ ποῦ Ἑλληνόπουλα τῆς Δόξης στή-
[νουν θρόνους
νῶχ' γιὰ προσκεφάλι μου σμουριᾶς καὶ
[δαφνὴς κλώνους.

Νὰ μὴ κτυπήσουν πένθημα τῆς Ὀικουμένης
[καμπάνες
κι' ἀντὶ γιὰ μοιρολόγια νὰ ἀκουσθοῦν
[παιάνες.

Στὸ πανηγύρι τῆς φωτιᾶς ἐκεῖ ψηλά ἑ-
[πάνω,
ἐκεῖ—τὸ θέλω ὁλόμυχα—νὰ γύρω νὰ
[πεθάνω.

ΜΗΤΣΟΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ

ΓΙΑΤΙ ΝΙΚΟΥΜΕ

Ἀπὸ μέρες τώρα ἔχουμε μὴ καὶ προχωροῦμε στὸ δεύ-
τερο μῆνα τοῦ πολέμου. Ὁ ἐχθρὸς μας ποὺ τὸν ἄρχισε
αὐτὸν τὸν πόλεμο ἐκαυχήθηκε καὶ τὸ διαλάλησε πῶς θὰ
τὸν ἔκαμνε ἀστραπιαῖον. Ἐμεῖς, ποὺ δὲν τὸν ἠθελήσαμε,
ποῦ ὑπομείναμε πολὺ γιὰ νὰ τὸν ἀποφύγουμε καὶ ποῦ τὸν
ἐδεχθήκαμε, ἀφοῦ πιά εἶχε ξεχειλίσει τὸ ποτήρι τῆς ὑπο-
μονῆς καὶ εἶχεν ἐξαντληθῇ καὶ τὸ ἔσχατο ὄριο τῆς ταπει-
νοσύνης καὶ τῆς πραότητος, δὲν τὸν εἶπαμε οὔτε ταχὺν
οὔτε κεραυνοβόλο. Τὸν ἐκάμαμε. Ἐφτασαν τόσες μονάχα
μέρες, ὅσες εἶχεν ὀρίσει ὁ μέγας καμποτίνος ποὺ κυ-
βερνᾷ τὴν Ρώμην, πῶς τοῦ ἐχρειάζοντο γιὰ νὰ σῶσιν ἀπὸ
τὸν χάρτη τὴν Ἑλλάδα ὡς Κράτος ἀνεξάρτητο καὶ νὰ
ἐξανδραποδίσιν τοὺς Ἕλληνας, γιὰ νὰ συγκρατήσωμε τὸ
φοβερὸ κύμα τῆς εἰσβολῆς τῶν λεγεῶνων του, νὰ τὸ ἀνα-
τρέψωμε ἔπειτα καὶ νὰ μεταφέρωμε τέλος τὸν πόλεμο
στὰ ὀρμητήριά του. Μὲ τὴν θαυματουργὸ δύναμι τοῦ Κυ-
ρίου, ποὺ «ἐτελειώθη ἐν τῇ ἀσθενείᾳ», τὰ νεῖατα τῆς χω-
ρας αὐτῆς, τὰ παιδιὰ τῶν βουνῶν καὶ τῶν κάμπων τῆς
ἀνασταίνουσαν τοὺς λαμπροτέρους θρόνους τῆς προγονικῆς
τοῦς ἱστορίας. Μὲ τὴν ὀρμὴν τῆς ψυχῆς τους, σὰν ἀκο-
νισμένη ρομφαία Ἀρχαγγέλου, ἐθάμπωσαν γιὰ μίαν
ἀκόμη φορὰ τὴν Οἰκουμένην. Ἐκαθάλλησαν κορφο-
θούνια, ποὺ τὰ εἶχεν ὀργανώσει καὶ ὀχυρώσει, μ' ὅλη
τὴ φοβερὴ τεχνικὴ τῆς δαμιονικῆς ἐποχῆς, ὁ ἀλαζὼν
πολέμιος. Ἐδιάθηκαν φαραγγία ἀνήμερα καὶ ἀπάτητα.
Ἐξεύξαν ποταμούς, ἀψήφησαν ὅλη τὴν ἀγέρωχη μηχαν-
ικὴ τοῦ πανοπλίου, τ' ἀτσαλῆνια τοῦ τὰ ἄρματα καὶ τῶν
ἀεροπλάνων του τὴν κόλασι, ποὺ μ' αὐτὴν χρόνιαν τώρα
ἐφοδρίζε τὸν κόσμο, τὸν ἐξαρκάτωσαν καὶ τὸν ἐνίκησαν.
Τὰ ἄρματα καὶ τὰ κανόνια καὶ τὰ φονικά του σύνεργα—
ἄψυχα καὶ ταπεινωμένα—φράζουν τώρα τοὺς δρόμους καὶ
τὰ περάσματα τῆς φυγῆς του. Οἱ μεραρχίες του μὲ τὰ
βροντερὰ ὀνόματα ἔχουν λακίσει καὶ σκορπισθῇ. Οἱ στρα-
τιῶτες του μὲ τίς παρδαλὲς στολές, μπουλουκία ντροπια-
σμένα, ξεφορτώνονται κάθε τόσο στὶς πολιτείες μας—
τίς πολιτείες ποὺ ἐκίνησαν νὰ σκλαβώσουν καὶ νὰ κουρ-
σέψουν—ἐξουθενωμένοι.

Ὁ πόλεμος ἔγινε παραμυθί. Ἀπὸ τὴ Ρώμην, οἱ θεατρί-
νοι ποὺ τὸν ὀργάνωσαν, τὸν ἐτοίμασαν καὶ μᾶς τὸν ἐξα-
πέλυσαν, δὲν βρίσκουν νὰ μᾶς κατηγορήσουν τίποτε ἄλλο,
παρὰ τὸ πῶς τοὺς κάνουμε ἀσυγχρόνιστο πόλεμο. Ἀς
τοὺς δώσωμε δίκην, ἂν αὐτὸ μπορῇ νὰ τοὺς παρηγορή-
σῃ, ἀφοῦ ἄλλη παρηγορία δὲν ἔχουμε νὰ τοὺς δώσωμε. Ἀλή-
θεια, ὁ πόλεμός μας εἶναι ἀσυγχρόνιστος. Κι' οἱ ἴδιοι ἐμεῖς
εἴμαστε ἀσυγχρόνιστος Λαός. Πιστεύουμε στὸ Θεό, καὶ σὸ
δίκαιο καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν ἀνθρωπιά, καὶ ξέρουμε νὰ
πεθαίνουμε γιὰ ὅλα αὐτὰ καὶ γιὰ τὴν ἐλευθερίαν. Γι' αὐτὸ
μὲ τὰ λίγα μέσα κατορθώνουμε πολλὰ καὶ νικῶμε. Αὐ-
τοὶ μᾶς ρίχτηκαν νὰ μᾶς ἀφανίσουν μὲ τὴν πανοπλία τοῦ
1940. Ἐμεῖς, φτωχοὶ ὅπως εἴμαστε καὶ—ὡς τὸ ποῦμε—
μικροί, Κράτος μικρὸ, Χώρα στενὴ μὲ λίγους πόρους,
Λαὸς ὀλιγαριθμὸς, μετρηθήκαμε μαζί του, ἓνας μὲ πέντε,
καὶ τὸν ἐνίκησαμε μὲ τὰ ὅπλα τοῦ 1912. Τὸ πῶς ἐθαύμα-
τούργησαν τὰ ὅπλα αὐτά, τὸ πῶς ἐταπείνωσαν τὴν πανο-
πλίαν τὴν ἰδικήν του, αὐτὸ τὸ ξέρουν τὰ χέρια καὶ οἱ
καρδιές μας. Τὸ ξέρεи πρῶτα ἀπὸ ὅλα τὸ δίκην μας, ποὺ
ἦταν βουνό. Τὸ πλεγμαμένο δίκην μας, ποὺ ἔκαμε τὰ χέ-
ρια μας σίδερα καὶ τίς καρδιές μας ἀτσάλι. Τὸ ξέρεи ἀκό-
μα ἡ ἀτιμία καὶ ἡ ἀδίκια ἡ δική τους. Ἡ ἀδίκια καὶ ἡ
ἀτιμία ποὺ κάνουν στὴν κρίσιμη ὥρᾳ τὸ χέρι τοῦ φονῆ
νὰ παραλύει. Τὸ ξέρεи ἡ ἀδίκια τῶν ἔργων τους, ποὺ ἐνῶ
χρόνια τώρα αὐτοὶ δὲν ἔκαμναν ἄλλο τίποτε παρὰ νὰ
ἐξαπατῶνται γιὰ ν' ἀκούσῃ ἡ Οἰκουμένη πῶς τοὺς
ἀδίκησαν οἱ ἰσχυροὶ καὶ τοὺς κατεδίκασαν—ἓνα λαὸν
45 ἑκατομμυρίων—νὰ κρεπάσουν πάνω σ' ἓνα τόπο στενὸ
καὶ φτωχόν, ποὺ δὲν φθάνει νὰ τοὺς ζήσει, ἐξεχύθηκαν μ' ὅλη
τὴν δύναμι τῶν στρατιῶν τους, γιὰ νὰ ἐκκληρίσουν ἐμᾶς,
ποὺ οὔτε ὁ τόπος μας εἶναι πλουσιώτερος οὔτε πὺ ἀπλό-
χωρος ἀπὸ τὸν δικόν τους. Ἄν ἦσαν φυλὴ ἀνδρῶν καὶ ὄχι
ληστῶν, θὰ ἐπήγαιναν νὰ μετρηθοῦν μὲ ἀκείνους ποὺ λέ-

γουν πῶς τάχα τοὺς ἀδίκησαν. Ἄν ἦσαν ἄξιοι γιὰ καλύ-
τερη μοῖρα, θὰ πῆγαιναν νὰ πολεμήσουν καὶ νὰ τὴν κερ-
δίσουν ἐκεῖ ὅπου εἶναι τὰ πλοῦτη, ποὺ δὲν τοὺς τὰ παραχω-
ροῦν αὐτοὶ ποὺ τὰ κατέχουν. Ἄν δὲν ἦσαν νόθοι καὶ
κίθδηλοι καὶ μικροί, θὰ ἦσαν πρῶτα πρῶτα γενναῖοι. Καὶ
οἱ γενναῖοι δὲν τὸ ἔχουν γιὰ τιμὴ νὰ τὰ βάλουν μὲ τοὺς
ἀδύνατους καὶ μὲ τοὺς ἀθώους. Ἄν δὲν εἶχαν μόνο ὄνομα
καὶ μορφὴ ἀνθρώπων, ἂν ἦσαν ἀνθρώποι ἀληθινοὶ καὶ
λαὸς ἀληθινός κι' ὄχι σπέρματα καὶ κατακάθια φυλῶν,
ποὺ κατὰ καιροὺς ἔχουν κατακλύσει τὴν Χώρα τους, θὰ
ἤξεραν νὰ σέβωνται τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ τίς ἄλλες πα-
τρίδες, ποὺ δὲν τοὺς ἐφταῖξαν σὲ τίποτε καὶ δὲν τοὺς ἐξή-
τησαν τίποτε, παρὰ νὰ τοὺς ἀφήσουν ἡσυχούς στὸν Τόπο
τους νὰ ζήσουν τὴν σκληρὴν, τὴν φτωχὴν ζωὴ μὲ τὴν τιμὴν
τους. Δὲν τὸ ἔκαμαν ὅμως, γιὰτὶ σέβονταν τὴν τιμὴν τοῦ
ἄλλου, ἐκείνου μονάχα ποὺ ἔχουν δική τους τιμὴ καὶ τὴν
Πατρίδα τοῦ ἄλλου ἐκείνου μονάχα ποὺ τὴν Πατρίδα δὲν
τὴν ἔχουν σὸ στόμα τους, ἀλλὰ τὴν ζοῦν καὶ τὴν ποιοῦν
καὶ τὴν ἀγαποῦν, ποὺ τὴν ἔχουν κερδίσει, τὴν τιμὴ καὶ τὴν
Πατρίδα, μὲ τὸ δάκρυ καὶ μὲ τὸ αἷμα τους. Αὐτοὶ δὲν εἶ-
χαν οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο, καὶ ἐπειδὴ δὲν τὰ εἶχαν δὲν
μποροῦσαν νὰ ἔχουν τὸ θάρρος ποὺ χρειάζεται ὁ ἀνθρω-
πος νὰ πολεμᾷ καὶ νὰ πεθαίνει πολεμώντας. Καὶ δὲν νικᾷ
κανεὶς ποτὲ ἅμα τοῦ λείπει αὐτὸ τὸ θάρρος.

Ἄν τοὺς χρειάζεται λοιπὸν ἐξήγησι γιὰτὶ δὲν νίκησαν,
τοὺς τὴν δίνουμε αὐτὴν τὴν ἐξήγησι. Ἐδῶ θὰ βροῦν ἀκόμα
καὶ τὴν ἐξήγησι τῆς δικῆς μας νίκης. Ὁ πόλεμος δὲν ἐτε-
λείωσε. Ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς τὸ
ποῦμε καὶ πρέπει νὰ τὸ μάθουν καὶ νὰ τὸ πιστεύσουν πῶς
εἴτε ἐξακολουθήσῃ νὰ προχωρῇ ταχύς, ὅπως τὸν θέλησαν
καὶ τὸν διεάλθησαν οἱ ἴδιοι, εἴτε τραβήξῃ σὲ μᾶκρος, τὸ
τέλος εἶναι ἀπὸ τώρα φανερό: Θὰ τὸν χάσουν.

Θὰ τὸν κερδίσουμε ἐμεῖς αὐτὸν τὸν πόλεμο, καὶ θὰ τὸν
κερδίσουμε μ' ὅλο ποὺ πολεμάμε ἓνας πρὸς πέντε. Μ' ὅλο
ποὺ αὐτοὶ τὸν ἄρχισαν πανέτοιμοι. Οὔτε τὸ πλήθος τους
θὰ τοὺς σώσῃ οὔτε τὰ σύγχρονα ὅπλα τους. Θὰ τὸν κερ-
δίσουμε, γιὰτὶ τὸ δίκην μας εἶναι μεγάλο καὶ τὸ δίκην εἶ-
ναι ὀπλο ἀκαταμάχητο. Θὰ τὸν κερδίσουμε, γιὰτὶ ἐνῶ αὐ-
τοὶ ἔρχονται νὰ κατακτήσουν καὶ νὰ ἀρπάξουν ἐξένο τόπο,
ἐμεῖς πολεμοῦμε γιὰ τὸν Τόπο μας, γιὰ τὸ εἶναι μας, γιὰ
τὸ χῶμα τῶν πατέρων μας καὶ γιὰ τὸ χῶμα τῶν παιδιῶν
μας. Θὰ τοὺς νικήσωμε ἀκόμη γιὰτὶ ἐμεῖς εἴμαστε λαὸς
ἀναγεννημένος, μ' ὅλο ποὺ ἔχουμε παλαιότερη ἀπὸ αὐτοὺς
ἱστορία καὶ αὐτὸ τὸ ἐδείξαμε μὲ τὸ αἷμα ποὺ ἐχύσαμε καὶ
χύνουμε ἑκατὸν εἰκοσι χρόνια τώρα, γιὰ νὰ λευτερώσουμε
τὸν Τόπο μας, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι ἐξεθυμασμένοι καὶ γερα-
σμένοι καὶ παρηκμασμένοι καὶ τὸ ὅτι εἶναι ἐλεύθεροι καὶ
τὸ ὅτι εἶναι Κράτος μεγάλο τὸ χρωστᾶνε στὸ ἔλεος τῶν
ἰσχυρῶν, αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν ἰσχυρῶν, ποὺ τοὺς κατη-
γοροῦν τώρα πῶς τάχα τοὺς ἀδίκησαν. Θὰ τοὺς νική-
σωμε, γιὰτὶ ξέρουμε ὅλοι καλὰ, κι' οἱ ἄνδρες κι' οἱ γυ-
ναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τὰ ἀνήλικα, πῶς ὁ πόλεμος ποὺ κά-
νουμε γίνεται γιὰ τὴν ὑπαρξὴ καὶ γιὰ τὴν ζωὴ μας κι' ἡ
θέλησί μας νὰ ζήσωμε εἶναι ἀπέραντη καὶ σκληρὴ. Εἶναι
ἀπὸ ἀτσάλι, ἀπὸ τὸ ἴδιο ἀτσάλι ποὺ εἶναι καὶ οἱ ξιφολόγ-
χες τοῦ στρατοῦ μας. Ἀς τὸ μάθουν αὐτοὶ καλὰ γιὰ νὰ
τὸ θυμοῦνται, γιὰτὶ θὰ τὸ θυμοῦνται γιὰ πολλοὺς αἰῶνες.
Ἀς μάθουν πῶς, ἐνῶ οἱ ἴδιοι τῶν στρατιῶτες δὲν βρί-
σκουν ν' ἀποκριθοῦν ὅταν τοὺς ἐρωτοῦμε γιὰτὶ πολεμοῦν,
οἱ πὺ ἀπόλεμοι ἀπὸ μᾶς, οἱ χθεσινὸι ραγιαδες, ποὺ ἦρ-
θαν καὶ ἐπῆξαν τίς καλύβες τους σ' αὐτὴ τὴ γῆ, διωγμένοι
ἀπὸ τοὺς ἐστίες τους τῆς Ἀνατολῆς, κι' ἐμάθαν κι' αὐτοὶ
νὰ πολεμοῦν ὅπως κι' οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρᾳ, μὲ
τέτοια ἄπλα καὶ γεμάτα λόγια ἐξηγοῦν τὴν ἀπόφασί τους
ν' ἀντισταθοῦν ὡς τὸ τέλος καὶ νὰ νικήσουν. «Δὲν θὰ
γίνωμε ἄλλη μιὰ φορὰ πρόσφυγες, κι' ἂν τὸ θέλαμε δὲν
θὰ εἴχαμε ποὺ νὰ πάμε». Ἐνας λαὸς ποὺ ἔχει τόσο καλὰ
ξεκαθαρίσει μέσα του τὸ γιὰτὶ πολεμᾷ, δὲν μπορεῖ, ὁ
Κόσμος νὰ χαλάσῃ, παρὰ νὰ νικήσῃ. Καὶ θὰ νικήσῃ.

Στέφανος

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΜΑΣ

Ο πόλεμος που μάς επέβαλεν ο Ιταλικός φασισμός θα ήτο λάθος να έκληφθῃ ὡς ἐντοπισμένης σημασίας ἐλληνοϊταλικῆς σύγκρουσις. Μὲ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Μουσσολίνι ἐπήγαγεν νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν μεγάλην του ἐξόρμησιν πρὸς τὴν Ἀνατολήν, βαδίζων ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν λεγεώνων τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἱστορία δὲν ἐπαναλαμβάνεται εἰμὴ ὑπὸ ὀρισμέναις μόνον προϋποθέσεσι, ποὺ δὲν ὑπῆρχον οὔτε εἰς τὴν περιπτῶσιν τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀρχαία Ρώμη, ἐκείνη ποὺ ὑπέταξε τὴν Ἑλλάδα, ἦτο ἀκόμη ἀρκετὰ βάρβαρος καὶ ἡ βαρβαρότης τῆς ἦτο τὸ στοιχεῖον τῆς ἐπιθετικότητος καὶ τῆς ἰσχύος τῆς. Ἀντιθέτως ἡ Ἑλλάς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο πολὺ ὀρθὴ, γνησμένη ἀπὸ γνῶσιν καὶ ἀπὸ πείραν. Σήμερα δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον. Ὑπὸ μίαν ἔννοιαν μάλιστα συμβαίνει τὸ ἀντίθετον. Ἡ ἔφεσις πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀνοδὸν εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα—ποὺ συνεκέντρωσεν ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῆς δολοκλήρου σχεδὸν τὸν Ἑλληνισμόν—εἶναι ἐκδήλωσις ἰσχυρὰ καὶ ὀριμος ὅσον ποτὲ εἰς τὴν νεωτέραν περίοδον τῆς ζωῆς τῆς. Ἐνῶ εἰς τὴν Ἱταλίαν ἐκ πλείστων ἀδιαφιλονικήτων ἐνδείξεων διαπιστοῦνται κατὰδὴλα συμπτώματα καταπτώσεως καὶ παρακμῆς, τὰ ὁποῖα ἡ μελοδραματικὴ φύσις τοῦ φασισμού καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ του, ἀντὶ νὰ τὰ ἐλαττώσῃ τὰ ἐπιθύησεν. Αὐτὸ ὅμως εἶναι ὁλως ἰδιαίτερον θέμα, ἐνῶ σκοπὸς τοῦ σημειώματος τούτου εἶναι νὰ ὑποσημειώσῃ τὴν εὐρυτέραν, τὴν βαλκανικὴν σημασίαν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸν ὅποιον ἀπεδύθημεν καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι διὰ τὴν Χερσονήσον τοῦ Αἰμοῦ καὶ διὰ τοὺς λαοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς μόνον πρὸς τὰς συνέπειας τῆς ἐλληνικῆς ἐπανάστασεως τοῦ 21 δύνανται νὰ παραβληθοῦν. Ὄντως, ἐάν οἱ πατέρες μας τῆς τρίτης δεκαετίας τοῦ 19 αἰῶνος ἐγκαινιάσαν μετὰ τὴν ἐξέγερσίν των τὴν ἱστορικὴν περίοδον, τῆς ὁποίας ὁ κύκλος ὠλοκληρώθη ἐντὸς τοῦ αἰῶνος, μετὰ τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν ὧν τῶν συνοίκων λαῶν, μετὰ τὸν σημερινόν τῆς ἀγῶνα ἡ Ἑλλάς φράσσει τὸν δρόμον εἰς τοὺς ἐκ Δυσμῶν ἐπιδρομεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ μακροῦ ἐσχεδίαζον τὴν κατάλυσιν τῆς ἀνεξαρτησίας ὧν τῶν λαῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ τὴν πλήρη αὐτῶν ὑποδούλωσιν. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς διεκήρυξε τοῦτο σαφῶς εἰς τὸν λόγον του. Καὶ εἰμῶθα εὐτυχεῖς πιστοποιούντες ὅτι τὰ γείτονα Ἑθνη, μετὰ τὰ ὁποῖα, πλὴν τῆς γεωγραφίας, συνδέουν τὸν Ἑλληνισμόν κοινὴ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ κληρονομία πολυτιμος καὶ δεσμοὶ μακροὶ συμβιώσεως καὶ ἀγῶνων, παρέχουν ἀφθονώτερα καθ' ἡμέραν δείγματα, πείθοντα ὅτι δὲν εἶναι συναισθηματικὸς ἀπλῶς ὁ λόγος τῆς ἐναγώνιου συμπαθείας μετὰ τὴν ὁποίαν παρακολουθοῦν τὰς φάσεις τῆς γιγαντιαίας πάλης, τὴν ὁποίαν μόνον διεξάγουμεν εἰς τὰς δυτικὰς πόλεις τῆς Χερσονήσου μας, ἀλλὰ προῖόν τελείας κατανοήσεως τῆς ἀδιαφιλονικήτου ἀληθείας, ὅτι ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ κρίνεται ὅχι τὸ ἴδιόν μας μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιόν των μέλλον.

Ὁ παρὼν πόλεμος ἔθεσεν ἐπὶ τάπητος κατὰ τρόπον τελειωτικόν τὸ πρόβλημα τῆς αὐτοτελοῦς πολιτικῆς καὶ κρατικῆς αὐθυπαρέχειας τῶν μικρῶν λαῶν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν τῆς Ἡπείρου μας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔλαχεν ὁ βαρὺς καὶ τιμητικὸς ρόλος, ἀμυνομένη τῆς ἰδίας τῆς ἀνεξαρτησίας, νὰ προμαχῇ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὧν. Εἰς τὸν ἀγῶνα εἰς τὸν ὅποιον ἡ ὁρμὴ τῶν τέκνων τῆς ἀνέτρεψε τὴν λογικὴν τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν δυνάμεων, τὴν ἐγκαρδίωνει καὶ τὴν γιγαντάνει ἡ ἀναγνώρισις τῆς εὐρυτέρας ἀξίας τῶν ἐπιτυχιῶν τῆς καὶ πολυλαπλάσιάζουν τὴν ὁρμὴν τῆς αἰ συμπαθείας μετὰ τὰς ὁποίας οἱ γειτονικοὶ λαοὶ τὴν περιβάλλουν. Πιστεύει ὅτι αἱ συμπάθειαι αὐταὶ θὰ τὴν παρακολουθοῦν ἀδιάπτωτοι μέχρι τέλους. Πιστεύει ὅτι θὰ ἐπικρατήσῃ μέχρι τέλους τὸ ἴδιον ὄριμον πνεῦμα κατανοήσεως τῆς κοινότητος τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν συνεπειῶν του καὶ ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῇ μετὰ τῶν λαῶν τῆς βαλκανικῆς κανεῖς, ὁ ὁποῖος, προδίδων τὴν ἰδίαν του ἱστορίαν καὶ τὸ ἴδιόν του μέλλον, θ' ἀφίνοτο νὰ παρασυρθῇ εἰς ἐνεργείας καὶ εἰς πράξεις ἱκανὰς νὰ περιπλέξουν τὸν ἀγῶνα τῆς καὶ νὰ δημιουργήσουν εὐνοϊκὰς συνθήκας διὰ τὸν ἑαυτὸν, ὁ ὁποῖος, ἐάν ἐπληξεν αὐτὴν πρῶτην, ἀσφαλῶς ὀλίγον ὑπελόγησε νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὸν στενὸν καὶ δημογραφικῶς πικνότερον γῶρον τὸν ὅποιον κατέχομεν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ πολὺ πέραν τούτου ἀπέβλεψε καὶ ἀποβλέπει εἰς τὰς εὐρείας ἐκτάσεις, τῶν ὁποίων ἡ Χώρα μας ἀποτελεῖ τὴν φυσικὴν προκάλυψιν καὶ ὁ λαὸς μας τὸ ἠθικῶς ὀχυρώτατον καὶ δυσάλωτον τεῖχος.

Στέφανος

Η ΠΙΣΤΙΣ

Ἡ πίστις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸ ἀναπόδραστον τοῦ θαύματος καὶ τῆς τιμωρίας τοῦ ἐπιδρομέως, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀνανδρὸς κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιθέσεις ἤρχισεν οὐσιαστικῶς τὴν πρῶταν τῆς 15ης Αὐγούστου, εἰς τὴν Τήνον, κατὰ τὴν πανηγυρίαν τῆς Μεγαλόχαρης, ἐδικαιώθη πληρῶς. Τὴν 21 Νοεμβρίου, ἡμέραν τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὁ «Ἀετός» ἐθύθη ἐχθρὸν ὑποβρύχιον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦτο τὸ ἴδιον ποῦ ἐθύθη τὴν «Ἑλλήν» καὶ τὴν ἐπαύριον ὁ στρατὸς μας κατελάμβανε τὴν Κορυτσάν. Καὶ δὲν πρέπει ν' ἀμφιβόληται, ὅτι ἡ πίστις αὐτῆς, ἡ πίστις εἰς τὸν ἀναπότρεπτον τελειωτικὸν ὄλεθρον τῆς μουσσολινικῆς Ἱταλίας, θὰ ἐπαληθεύσῃ μετὰ τὸ τέλος.

Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΟΥ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

Ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τῆς ὁλικῆς συμβολῆς τοῦ Πανελληνίου ἐράνου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαχομένων ἀκριτῶν μας, ὀφείλει νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἐσωτερικὴ ψυχικότης τῶν προσφερόντων. Ὑπάρχουν κάποιες λεπτομέρειες εἰς τὰς προσφορὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν δείκτην τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τῆς αὐτοθυσίας, τοῦ ἐθνικοῦ παλλοῦ, τῆς βαθείας κατανοήσεως, καὶ ἀπὸ τὸν τελευταῖον πολίτην, τῆς ἀξίας τοῦ μεγάλου ἀγῶνος μας, ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτοπεριθυσίας καὶ τῆς πίστεως πρὸς τὰ κελεύσματα τοῦ Ἑθνικοῦ Κινήματος, πρὸς τὸν ὅποιον συγκέντρουται σήμερον αἱ ἐλπίδες τῶν Ἑλλήνων ὧν.

Εἰς μικρὰν ἐμπολὴν εἶδομεν νὰ προσφέρωνται χρηματικὰ ποσὰ καὶ εἶδη δυσανάλογα πράγματι πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἀριθμητικὴν καταστάσιν τοῦ τόπου. Εἶδομεν γρηπτοὺς ποῦ ἐξέστρωσαν τὸ πτωχὸ κρεβάτι τοῦ διὰ νὰ προσφέρουν τὸ κλιννοσκεπάσμα τῶν, κορίτσια τοῦ λαοῦ ποῦ προσέφεραν τίς κουδέρες τῆς μικρᾶς προικῆς των, τὴν ὁποῖαν ἐξοικονομήσαν μετὰ στερήσεως ἐκ τοῦ μικροῦ ἡμερομισθίου των, ἐργαζόμενα ἐπὶ ἐπὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Εἶδομεν γυναῖκες νὰ κατακλύζουν τὰ ὀλίγα ἐμπορικά διὰ μάλλιναν εἶδη καὶ νὰ τὰ προσφέρουν, πτωχοὶ γέροντες ποῦ ἔχουν τοὺς κόμλους τοῦ μαντηλιοῦ των, διὰ νὰ προσφέρουν τὸ μόνον πενηντοτάβραχον, ποῦ ἀπετέλει τὸ ταμίειον των.

Ὅλα τὰ χωρία, ὅλοι οἱ μικροσυναικισμοί, ὅλη ἡ Ἑλλάς, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ πτωχοί, ἐν θαυμαστί καὶ συγκινητικῇ ἀμύλῃ, βροντοφωνοῦν μετὰ ἔργα, μετὰ λόγους, μετὰ τὴν ψυχὴν δαήν: «Πιστεύομε ἐπὶ νικῇ μας».

Οἱ πολέμοι μὰς μετὰ τὰ δῶρα μας θὰ εὐρίσκουν μαζὶ καὶ τὴν ψυχὴν μας, ἡ ὁποία ἐπίσης μάχεται εἰς τὸ πλευρόν των, διὰ τὴν Νίκην—Νίκην ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι μόνον Ἑλληνική, ἀλλὰ παγκόσμιος, Νίκη τῆς Ἑλευθερίας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀντιθέσεως τῆς Ἡθικῆς.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἀπὸ τὰ παιδικὰ μου χρόνια μοῦ φθάνουν οἱ ἀναμνήσεις γιὰ τὸν πρῶτο Βαλκανικὸν πόλεμον καὶ ξαναζωντανεύουν τώρα μετὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα ποῦ διεξάγει ἡ φυλὴ.

Τελείωσαν ὅμως ὅλοι οἱ πόλεμοι, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶπε ὅτι αὐτὰ εἶναι τὰ σύνορα μας καὶ ἐβλάθηκε στὴ δουλειὰ νὰ κλείσῃ πληγές, νὰ ἐπανορθώσῃ καταστροφές, ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἀκμὴ καὶ τὴν εὐημερίαν ποῦ τοῦ ἀξίζουν ὕστερα ἀπὸ τόσους ἀγῶνες, ἀπὸ τόσο αἷμα ποῦ ἔδωσε στὸ βωμὸ τῆς ἐλευθερίας. Ἀλλοιῶς ὅμως ἠθέλησε ὁ ἱταλὸς, ποῦ ὅσοι μελετοῦσαν τὴν ἱστορίαν καὶ μποροῦσαν νὰ ξέρουν κάτι περισσότερο, δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἦτο ὕπουλος ἐχθρὸς, ὅχι μόνον ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ κατέλαθε τὴ Δωδεκάνησον, ἀλλὰ καὶ νωρίτερα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποῦ ἐνεργοῦσε μετὰ κάθε τρόπο, πρὶν ἐξῆντα τόσα χρόνια, νὰ μὴν ἀφήσῃ τὴν Ἑλλάδα νὰ πάρῃ τὰ Γιάννενα, νὰ ἐπεκταθῇ πρὸς τὴν Ἡπειρόν, γιὰ τὴν ὁποίαν ἔτρεφε δολίους σκοπούς καὶ δὲν τολμοῦσε ἀκόμα νὰ ἐξωτερικεύσῃ, γιὰ τὰ συμφέροντά του τοῦ ἐπέβαλλαν νὰ κολακεύῃ τοὺς Ἑλληνας. Ἀργότερα θὰ μπορούσε νὰ κἀν, ὅπως ἐφανταζόταν, ὅτι ἔκαναν οἱ Γενοβέζοι καὶ οἱ Βενετσιάνοι στὴν Ἑλλάδα, νὰ ἐπιβάλῃ τὴ δουλείαν, τὴν σκλαβιὰ στὸν αἰῶνα αὐτὸν τῶν φῶτων, ὅπως τὴν ἐπέβαλε στὰ Δωδεκάνησα.

Δοκίμασε, μ' ἂν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς τὸν

κλέφτη, ἀγαπᾷ καὶ τὸ νοικοκύρη, κι' ἀντὶ ν' ἀνεμίζωνται οἱ σημαίες τῆς σαθρᾶς ἱταλικῆς αὐτοκρατορίας στὰ Γιάννενα καὶ στὴν Ἀθήνα, κυματίζουν οἱ σημαίες μετὰ τὸ ἐλπιδοφόρο χρῶμα καὶ τὸν πολεμιστὴ Ἅγιο Γεωργίον στὴν Κορυτσά, στὴ Μοσχόπολι, καὶ θὰ κυματίζουν, ὅταν θὰ κυκλοφορῇ αὐτὸ τὸ τεῦχος τῆς «Νεολαίας», στὸ Ἀργυροκάστρο, στοὺς Ἀγίους Σαράντα καὶ στὴν ἡρωικὴ αὐτὴ Χειμάρρα, ποῦ οἱ Ἑθνικοὶ ἀγῶνες τῆς δὲν ἐγνώρισαν ἀνάπαυλα, αἰῶνες δλους.

Μέσα σ' ἕνα παραλήρημα ἐνθουσιασμοῦ γίνεται ὁ πόλεμος. Ἐγὼ μπρὸς στὰ μάτια μου τὸ βιβλίο μιᾶς Γαλλίδος ποῦ ἔζησε τίς ἡμέρες τῆς πολιορκίας τῶν Ἰωαννίνων καὶ προχώρησε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν στὰ ἴδια αὐτὰ μέρη ποῦ τώρα ἀπελευθερώνονται. Οἱ ἐντυπώσεις τῆς ἀπὸ τὸ Ἀργυροκάστρο ποῦ ἐγράφοντο μέρη μετὰ τὴν ἡμέραν, μοῦ γεμίζουν τὰ μάτια δάκρυα.

«... Ἕλληνες ἀξιοματικοὶ εἶναι γύρω μας, γράφει. Μιλάμε γιὰ τὴν Γαλλία, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, κατόπιν γιὰ τὸν πόλεμον, τὸ Ἀργυροκάστρο (εἶχε ἀπελευθερωθῇ πρὶν δυὸ μέρες), τὰ Γιάννενα. Ὁ Μητροπολίτης τοῦ Ἀργυροκάστρου, Βασίλειος, εἶναι κι' αὐτὸς παρὼν καὶ τοῦ ἱστοροῦμε πῶς περάσαμε τίς ἡμέρες τῆς πολιορκίας. Φεύγοντας ἀπὸ τὴ Μητρόπολιν, μπαίνουν μετὰ τὸν Μητροπολίτη Ναὸ τοῦ Ἀργυροκάστρου, βωμὸ πατριωτικῆς,

ὅσο καὶ Χριστιανικῆς πίστεως. Εἶναι μικρὸς καὶ σκοτεινός. Τὸ τέμπλο μᾶς κρατᾷ γιὰ λίγο μετὰ τὰ ἐυλόγησμά του, ὅπου ἔχουν μετὰ τὴν τελετὴν σκαλιστὴ, κατὰ τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν, λουλούδια καὶ πουλιά».

Ἀλλοῦ γράφει ἡ ἴδια Γαλλίδα γιὰ τὸν ἑλλητισμὸ αὐτὸν τῆς Βορείου Ἡπείρου ποῦ ὁ δόλιος ἐχθρὸς ἐξήγησε νὰ ἐξοντώσῃ. «Στὶς διαφιλονικίαις μενεζ ζῶνες οὔτε ἕνα δὲν θρῖσκω χωρὶκὸ ποῦ παραπονεῖται, ποῦ δὲν ἐκφράζει τὴ χαρὰ του ποῦ πλήρωσε μετὰ τὴν καταστροφή τοῦ χωριοῦ του καὶ τὴν ἐξανέμεισι τῆς ἰδίας του περιουσίας τὴν ὑπερηφάνειαν νᾶναι ἐλεύθερος, τὴν εὐδαμονία νᾶναι Ἑλλήν... Ἀλλ' ἡ ὑπερηφάνεια αὐτὴ, ἡ χαρὰ αὐτὴ δὲν εἶναι ἀσφαλισμένη γιὰ τὸ μέλλον σ' ἐκείνους ποῦ μεθοῦν ἀπὸ τὴν εὐτυχία τῆς ἐλευθερίας σήμερα... Καὶ δὲν ξέρω καμμιὰ ἄλλη περισσώτερον ὀδυνητὴ ἀγῶνα, ἀπὸ αὐτὴ ποῦ ἐβλεπα στὸ ἴδιο ἐρώτημα ποῦ ἐπέβαλλαν καὶ οἱ ταπεινότεροι χωρικοὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου στοὺς ἐκείνους ποῦ περνοῦν ἀπὸ τὸν τόπον τοῦς:

— Σεῖς ποῦ ἐρχόσαστε ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, τί λέτε; Θὰ μείνουμε Ἑλληνες;»

Ἐνῶστε ἀπὸ εἴκοσι ἐπτὰ χρόνια ἦρθε ἡ ὥρα ν' ἀκούσουν τὸ ναί.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Ἀγαπητά μου Ἑλληνόπουλα,

Ἀνάμεσα στὶς ὑπέροχες καθημερινὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἀκατάβλητης ψυχικῆς δυνάμεως μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει ἀποδοθῇ καὶ διεξάγει τὸν σημερινὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα του, θὰ σὰς ἀναφέρω τρεῖς χαρακτηριστικὰς περιπτώσεις, ποῦ ὑπέπεσαν στὴν προσωπικὴ μου ἀντίληψιν, τίς τελευταῖες αὐτὲς μέρες.

Ἡ πρώτη εἶναι ἕνα γράμμα τοῦ ὑπαξιωματικοῦ Ἀστέρη Κοδβάτση (42) 14 τ. τ. 490). Τὸν εἶχα γνωρίσει σάν ἕνα λεπτὸν, εὐαίσθητο καὶ σεμνὸ πνευματικὸ νέο, ποῦ ἡσυχάζει μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν στὴ λογοτεχνία. Ἰδοὺ τὶ μοῦ γράφει: «Εἶμαι γιομάτος ἀπὸ ἐθνικὴ περηφάνεια. Βλέπω κατὰ πρόσωπον τὰ Ἑλληνικὰ ὄνειρα κι' εἶμαι ὡς τὸ βάθος τῆς ὑπάρξεώς μου ἀλλαγμένος. Ἀπάνω στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Ἡπείρου γράφονται καίνουργαι ἀκριτικὰ ἔπη. Πόσο περήφανος εἶμαι ποῦ ἡ τύχη μοῦ ἐπεφύλαξε αὐτὴ τὴ μεγάλην τιμὴ, νᾶμαι κι' ἐγὼ ἕνας ἀπὸ κείνους ποῦ τὰ συγγράφουν! Ἡ μέτερα μου, καθὰς με φιλοῦσε ὅταν ἐφευγα, κράταγε ὅσο μπορούσε τὰ δάκρυα. Εἶχε ξυπνήσει μετὰ τῆς ξαφνικῆς ἡ Σπάρτης, κι' ἡ μητέρα μου, ἡ Ἑλληνίδα, σκέφτηκε τὴν Ἑλλάδα μας. Μὲ ξαναφίλησε στὸ μέτωπο, μοῦδωσε τὴν εὐχὴ τῆς κι' ἕνα σταυρὸ ποῦχε φτιάσει δὴλ τὴ νύχτα καὶ μοῦπε: «Νὰ ξαναγυρίσῃς, ἀλλὰ νὰ γυρίσῃς νικητὴς!» Πόσο ξαφνιάστηκα, κα-

νεῖς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ ἄλλος ἀπὸ μένα ποῦ τὴν ἤξερα αὐτὴ τὴ γυναῖκα, πόσο ἔτρεμε γιὰ μένα, πόσο δὲν μπορούσε νὰ κἀν χωρὶς νὰ με βλέπῃ κάθε βράδυ νὰ γυρίζω στὸ σπίτι. Ἐτοίξαμε ἀλλάξαμε ὅλοι. Ἡμεῖς ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τῆς σκέψης, ἡμεῖς, κλεισμένοι μέσα στὸν ἑαυτὸ μας κι' εἶχαμε προσπαθῆσαι νὰ καλλιεργήσουμε γύρω μας μιὰ εἰρήνη. Τώρα ὅμως ὅλα ἀλλάξαν. Δὲν μπορεῖ κανένας ν' ἀντικρύσῃ τὴ θάλασσά μας, αὐτὴ τὴν ἁγία γῆ καὶ νὰ μὴ τὸν πιάσῃ αὐτὸ τὸ ὑπέροχον πνεῦμα τοῦ ἡρωϊσμοῦ, ποῦ μᾶς κατέχει ὅλους ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες στρατιῶτες ἐδῶ πάνω».

Ἡ ἄλλη ἐκδήλωσις εἶναι ἐπίσης ἕνα γράμμα, ποῦ ἔστειλε ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ἡ διδασκάλας Εὐθυμία Πάσχου στὸν σύζυγό της, ποῦ εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος ἐδῶ. «Τὸ σπίτι μας κατέρρευσε—τοῦ γράφει μετὰ τὸν ἀπλούστερο κι' ἡρεμώτερο τρόπο—, ἀλλὰ ἐμεῖς, δόξα τῷ Θεῷ, σωθήκαμε. Μένουμε τώρα στὸ χωριὸ Χ... κι' εἶμαστε καλά. Μὴ στενοχωριέσαι γιὰ τὸ σπίτι καὶ γιὰ τὰ πράγματα. Ἀς νικήσουμε τοὺς βαρβάρους ἐπιδρομεῖς καὶ χαλάει κάθε θυσία! Ἡ μικροῦλα μας περιμένει νὰ τῆς σταλῇς μιὰν κοῦκλα!».

Ἡ τρίτη περίπτωσις εἶναι μιὰ σύντομη κουβέντα ποῦ ἀρπάξε τὸ αὐτὶ μου μέσα σ' ἕνα λεωφορεῖο. Δυὸ εἰσπράκτορες κι' ἕνας ἐπιβάτης κουβεντιάσαν γιὰ τίς μεγάλες οικονομικὰς δυσκολίες ποῦ ἐδημιούργησε ὁ πόλεμος στὴν ἐργασία τῶν αὐτοκινήτων συγκοινωνίας. Ὁ ἕνας εἰσπράκτηρ εἶχε χάσει, εἶπε, τὴ θέσι του. Ὁ ἐπιβάτης ἐξηγοῦσε πῶς τὸ δικὸ του αὐτοκίνητο εἶχε ἐπιταχθῇ καὶ τώρα ἐργαζόταν ὡς ἐργάτης σὲ κάποιο μηχανοεργεῖο. Καὶ τότε ὁ εἰσπράκτηρ ποῦ εἶχε χάσει τὴ θέσι του, εἶπε μετὰ ἡρεμῆς καὶ σταθερῆς φωνῆς: «Δὲ βαρυνέσαι! Ὁ,τι καὶ νὰ γίνῃ, ψωμί καὶ νερὸ πάντα θὰ βρισκεῖται. Νὰ τοὺς νικήσουμε μιὰ ἐμεῖς, καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα ἔχει ὁ Θεός!».

Μὲ ἐθνικοὺς χαίρετισμούς
Μελῆς Νικολαΐδης

«Αγαπήτη» «Νιουλαία».

Κλάψιμι τούν Ιέρμου διγιότ' χαντακώθ'κα από 'κειά που δέν τόν πιρίμ'να. Τήν Ιέπ'θα ού καφηρός σάν τὸ σκυλί στ' ἀμπέλι, πού λιέν' στού χουριό μ', κί τάρω τὸ φυσουλουγάου κι δέν κρυών'. Δίν φταίου δμοις ού δύστυχους. 'Ικειός ού Βάγγος ού Σφαλιάρας με πῆρι στού λιμό τ', ἀλλά πού θά μ'πάη; "Οντας τούν βρω — ἀερ'κό ἔγινε κί χάθ'κε ἀπ' τόν λόχου — θάν τ' ἀστράφ' σφόντυλου πού θά τοῦ φανῇ ού οὐρανός βιδούρα!

«Αλλά ἄκ' ν' ἀκούσις τί Ιέπ'θα ού ἔρμους κί κρίνε κί τοῦ λόγου σ' ἰάν Ιέχου δίκην νά εἴμι τιθλιμέν'ς. Τά προφές πού μῆκαμ' στήν Κορ'τσά πῆρα τοῦ Βάγγου κί κάναμ' γυρουθολιά γιά νά γδοῦμι τ' ἀξιοθέγιατα. 'Ικειά τοῦ λ'πόν πού παγιέναμι νάσ' κί γλιέπ' Ιέναν γυλιό φρατέλ'κο.

— "Αρπα τ'ν, οὐρέ Μήτρου, μί κρέν' ού Βάγγους.
— Τί νά τούν κάν' οὐρέ, τ' ἀντικρέν'. Σκυλέες θί νάχ' μέσα...

— Οὐρέ πάρ'τουν, μί ξανακρέν' μπουρεϊ κάρ' νάχ'...
Γιά νά μὴ τοῦ χαλάσ' τοῦ χατήρ' σκούβ' τούν παίρνου κί ἀρχινῆσαμ' μαζί νά τούν φαχουλεύουμ'. "Αλλου νά στού κρέν' κί ἄλλου νά Ιέγλιπς τί εἶχι μέσα. Κουρδιλίτσες, μεταξ'τά χαμπέρια, γυάλα μιχλιμπ'δάκια κί χίλια δυό βαζάκια μί μυρουδ'κά. 'Ο Βάγγος ἀρχίν'σι νά τὰ ἔξιτάξ' οὐλά κί σί μίνια στιγμή βάζ' οὐ λουμπουδίτ'ς τ'ς φούνές.

— Ζήτου οὐρέ Μήτρου, ζήτου...
— Γιατί οὐρέ Βάγγου;
— Δίν γλιέπ'ς, μί κρέν'; 'Ιφτοῦνο τοῦ βαζάκ' Ιέχ' παποδόγλυμα πού εἶν' Ιένα κί Ιένα γιά τὰ ζουῦφια.
— Δηλαδή οὐρέ Βάγγου;
— Δηλαδή ἄμα πασαλειφτεῖς μί δαύτου ζουῦφιου διν ματαζυγών'!...

Μόλ'ς τ' ἄκουσ' ἰφτοῦνο, π' λίες, δέν χάνου κιρό, ἀρπαζ' τοῦ βαζάκ' κί πασαλειθούμ' δλάκηνους, πού νά μὴν Ιέσουν.

"Οντας πῆγα δμοις στούν καταυλισμὸ δλ' οἱ συνάδελφ' σηκώθ'καν στού ποδάρ'.

— Οὐρ' τί βρουμάει, οὐρ' τί βρουμάει, φουνά'νε. Τσοῦπις ἀπ' τῇ Ρώμ' ἦρθαν Ιδω; 'Ιγὼ οὐ καφηρός κρύφ'κα ὅσου μπόρεσα ἀλλά στού τέλους μί ἀνακλύσαν' κί ἡ καρπαζ' πού Ιέπ'σι διν πιριγράφιτι. Σάν νά μὴν Ιέφτανε αὐτὸ με φουνάξ' κί οὐ κυρ Λοχαγός.

— Δίν ντρέπεσ' οὐρέ Μήτρου, μί κρέν' κουρίτ' Ιέγινις κί Ιέβαλις μυρουδ'κά.

— "Οχ' κύρ Λουχαγέ μ' τοῦ ἀντικρέν' πάπαδόγλειμα γιά τὰ ζουῦφια, Ιέβαλα οὐ ἔρμους...

— "Αντ' μουρέ, μ' λίες, ἀντι στού ποτάμ' κί πλύσ'γιατί δὴν νυχτώσ' κί δίν γλιέπ'ν τῇ φουσανέλλα σ' θά σί πάρουν γιά φροτέλου κί πᾶς χαμέν'ς... Θά φᾶς ξύλου πού διν θά ἔξο'ς πού θά τοῦ βάλ'ς...

Πῆρα τὰ θριμένα μ' οὐ καφηρός, τράβηξα στού π'τάμ' κί πλιένουμι κί ἀκόμα πλιένουμ'. "Αλλά πού θά μοῦ πάη οὐ Βάγγος. Θά τούν πιάκ' στά χέρι μ' κί τότενις θά τούν μάθ' Ιγὼ νά μὴ κουραδέθ' ἄλλ' βουλά.

Διατιλῶ ὑμέτιρος, δηλούνότ' Ιγὼ
ΜΗΤΡΟΣ ΒΙΔΟΥΡΑΣ

οὐ ἴδιους

Ἡ ἱστορία της

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗΣ

Ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου δὲν εἶναι μόνον ἡ προτάτις τοῦ μαχομένου στρατοῦ μας ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων πού ἠσέθησαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς καὶ ἐτορπιλλίσαν ἀνδρόως τὸ καταδρομικὸν μας «Ἑλλη», ἀλλὰ εἶναι καὶ ἡ προάγγελος τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ Ιστορικὸν τῆς ἀνευρέσεώς της εἰς τὸ κτήμα τοῦ πλοῦτου Τηνιακοῦ Δοξάρ.

Δυὸ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασι, ἕνας πτωχὸς γέρος, Ἀνδριώτης κάτοικος τῆς Τήνου, ὁ Μιχαὴλ Πολυζῶς, εἶδε στὸν ὕπνῳ τοῦ τῆς Μεγαλόχαρης ἡ ὅποια τοῦ εἶπε:

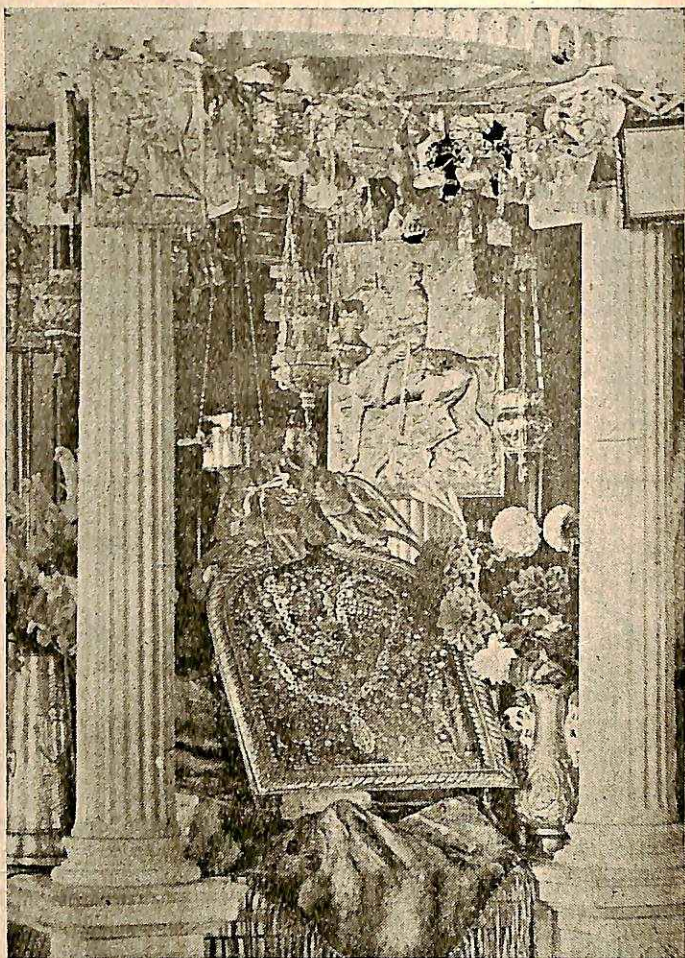
«Πῆγαινε, Μιχαὴλ, νά σκάψῃς στὸ κτήμα τοῦ Δοξάρ. Ἐκεῖ δά βρῆς τὴν εἰκὼν μου καὶ μετὰ τὴν βοήθειά μου θά διώξῃς τὸν

ἡ μοναχὴ τῆς Μονῆς Κεχροδονίου, Πέλαγία, δραματίζεσαι τὸ ἴδιο δνείρο τοῦ Πολυζῶ. Ἀμέσως κατέβηκε στὴν πόλιν τῆς Τήνου καὶ ἀφῆλθον τὰ τοῦ δνείρου τῆς εἰς τὸν τότῃ Ἐπίσκοπο Τήνου Γαβριήλ, ὁ ὅποιος καὶ διέταξεν ἀμέσως τὴν διενέργειαν ἀνασκαφῶν.

Ἐντὺν χρόνον ἀπὸ ἀρκετοῦς μῆνας εὐρέθησαν τὰ ἐρεῖπια μεσαιωνικοῦ Χριστιανικοῦ Ναοῦ, ὡς καὶ μαρμαρινὴ πλάξ μετὰ τὴν ἐπιγραφήν:

«ΦΩΣ ΖΩΗΣ ΟΙΚΙΔΙΩΝ ΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΩ ΔΕΣΠΟΤῃ ΜΟΥ ΤΩ Ι ΑΓΙΩ ΙΣΙΔΩΡΩ»

Ἡ ἁγία εἰκὼν ἀνευρέθη τὴν 30 Ἰανουαρίου 1823 ἀπὸ τὸν ἐργάτην τῶν ἀνασκαφῶν Μάτσαν ἢ Σπανόν. Ἡ σκαπάνη τοῦ ἐκτύπησεν ἐπὶ τῆς εἰκόνος καὶ τὴν ἐ-

Ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Μεγαλόχαρης.

ἐχθρὸ ἀπὸ τὴν πατρίδα. Κανέναν δὲν ἔχεις νά φοβῆθῃς».

Ὁ Πολυζῶς μ' ὅλο πού ἦταν θεοφοβούμενος καὶ καλὸς Χριστιανὸς ἠέλησε νά πάη στὸ κτήμα τοῦ Δοξάρ νά σκάψῃ. Ὑστερὰ δμοις ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἐξαίεθε δμοις ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἡθεομήτωρ ἐξήτησεν ἐπιτακτικῶς ἀπὸ τὸν γέροντα Μιχαὴλ νά ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολήν της.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ Πολυζῶς ἀφ' οὗ ἐξήτησε τὴν ἀδειαν τοῦ Δοξάρ, ἐπῆρε μερικὸς συγγενεὶς τοῦ καὶ ἀρχισε νά σκάβῃ. Μὴ εὐρίσκων δμοις τίποτε ἐπαρὸν καὶ ἐγκατέλειπε καὶ αὐτὸς καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ τὴν προσάθειαν τῶν.

Τὸν Ἰούνιον δμοις τοῦ 1822

χώρισεν εἰς δύο. Ἐφερε δὲ καταφανὴ τὰ ἴχνη φωτιάς κατὰ τὸ κάτω ἀριστερὸν μέρος, ἐξ οὗ πιστεύεται ὅτι ὁ ὕπνῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰσιδώρου ἀνεγερθεὶς Νάος κατεστράφη ὑπὸ πυρκαϊᾶς.

Ἐκτὸς τῶν ἀπειροπληθῶν θαυμάτων τῆς ἁγίας εἰκόνος ἐθεράπευσεν, ὡς γνωστὸν, καὶ τὸν ἀειμνηστὸν Στρατηλάτην Κωνσταντίνον, ὅστις ἡμιγεγρεθείς εἰς τὴν κλινὴν τὴν διὰ νά ἀσπασθῇ τὴν θεῖαν εἰκόνα ἤτις εἶχε τότε διακομισθῇ ἐκ Τήνου, ἠσθάνθη ὅτι τὸ πνευματικὸν ἀσπασθῆναι ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἔπασεν, ἔπαυσε τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπέβητε τὰ χεῖλη τοῦ ἐπὶ τῆς εἰκόνος.

ΜΗΤΡΟΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀπόψε ἔρχομαι κοντά σας διότι θέλω νά ἐπικοινωνήσω μαζί σας, ὅχι ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νά εἰπῶ ἀριθμούς καὶ νά ὀμιλήσω περὶ νόμων καὶ μέτρων τῆς ἀρμοδιότητός μου, ὅπως ἔκαμα πρὸ ἡμερῶν, ἀλλ' ὡς ἕνας ἀπὸ τὰ ἑκατομύρια τῶν Ἑλλήνων οἱ ὅποιοι παράκολουθοῦμεν με εὐγνωμοσύνη καὶ ἐνθουσιασμὸν τὴν πίστιν, τὴν θέλησιν, τὴν ἀποφασιστικότητά, τὸ θάρρος καὶ τὸν ἡρωϊσμὸν μετὰ τὸν ὅποιον τὸ ἔθνος ὑπερέβη τὰς βουνοκορυφὰς τοῦ Σμόλικα καὶ τῆς Μάροθας καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν, μετὰ τὴν ἡθικὴν νίκην πού κατήγαγεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, τῆς στρατιωτικῆς. Ἐπιθυμῶ ἀπόψε νά σας ὀμιλήσω διὰ τὴν Νεολαίαν τῶν μετόπισθεν, δι' αὐτὰ τὰ ἡρωϊκὰ κορίτσια καὶ ἀγόρια, τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως, τὰ ὅποια ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ ἐχθροῦ ἐστάθησαν ἀνάμεσά μας ἐνθουσιῶδες κήρυκες καὶ φαντατικὸν πιστοὶ τῆς νίκης, ἐστάθησαν βοηθοὶ τῶν κρατικῶν ὀργάνων καὶ συνέδραμον καὶ συνδράμουν με δλονὲν ζωηρότερον ρυθμὸν εἰς κάθε ἐργασίαν, ὅπου τοὺς ἐξήτηθῃ ἡ συνδρομὴ καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῶν.

Προτοῦ δμοις εἰπῶ ὅτιδήποτε διὰ τὰ κορίτσια καὶ τὰ ἀγόρια τῆς μεγάλης ὀργανώσεως αἰσθάνομαι ὅτι ἔχομεν ὅλοι καθήκον ν' ἀφιερῶσωμεν τὴν σκέψιν μας, ὁλόκληρον τὴν σκέψιν μας εἰς τοὺς ἥρωας τοῦ Μετώπου.

Τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐκφρασὴν τῆς ἀπεράντου Ἑθνικῆς μας εὐγνωμοσύνης δὲν ἡμποροῦμεν ἐν τούτοις νά εἰπώμεν κατὰ τὰς στιγμὰς αὐτὰς πρὸς τοὺς ἥρωας. Ἰσως μάλιστα τὰ λόγια μειώνουν τὴν ἀξίαν τοῦ μεγαλοῦ τῶν ἔργου. Ἡ ἱστορία θά ὀμιλήσῃ γι' αὐτοὺς καὶ θά ὀμιλῇ ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν, ὅπως ὀμιλεῖ διὰ τοὺς ἥρωας τῶν Μαραθῶνων.

Ἡθέλησα νά σας ὀμιλήσω διὰ τὰ μέλη τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, διότι αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμή νά πληρώσωμεν εἰς τοὺς ἐχθρούς μας ἕνα ἀκόμη λογαριασμὸν.

Ἐγὼ ἐδῶ ἔμπρός μου ἕνα φύλλο τῆς «Τζιρονάλε ντ' Ἰτάλια». Εἶναι τοῦ περασμένου Μαΐου. Ὁ περιφημὸς βαλκανιολόγος τῆς, ἕνας κάποιος Οὐγκο Κανταϊάνο, γράφει περὶ τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας καὶ τὴν ὑβρίζει καὶ τὴν εἰρωνεύεται. Θά σας ἐδιδάξα ἐπὶ λέξει τί γράφει, ἀλλ' ἀρκετὴ εἶναι ἡ ἀπέχθεια πού αἰσθανόμεθα κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας καὶ ἀσφαλῶς οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει διὰ νά τὴν αὐξήσωμεν. Σὰς λέγω ἐν περιλήψει ὅτι ὁ κύριος αὐτὸς εἰρωνεύετο τὰ παιδιὰ μας. «Εἶναι, γράφει, καμπούρικα, ἀδύνατα, καχεκτικά, καὶ ἔχουν βαρὺ ἀνατολίτικον βῆμα. Δὲν ἔχουν τὴν «σεβελήτσα» τῶν ἰδικῶν τους «μπαλίλα» καὶ τῶν «ἀθανουαρντίτοι». Οὕτε ἔχουν τὸ παράστημα τῶν ἰταλοπαίδων. Δὲν ξέρουν νά βαδίζουν τὸ περίφημο βῆμα τῆς χήνας. Καὶ ὅταν παρελαύνουν μιλοῦν καὶ γελοῦν».

Μ' ἐπύκρναν αὐτὰ τὰ λόγια. Κί' ἐφύλαξα ἀπὸ τότε τὸ φύλλο τῆς «Τζιρονάλε ντ' Ἰτάλια» γιατί εἶχα τὴν πεποίθησιν, τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν, ὅτι θά ἔλθῃ ἡ ὥρα πού ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία θά δώσῃ μετὰ τὸ ἔργο της τὴν ἀπάντησιν.

Σήμερον πού σας μιλῶ μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι περιττὸ νά λέμε σ' ἀπάντησιν τῆς συκοφαντίας λόγια. Ἡ ἀπάντησις ἐδόθη μετὰ τὰ ἔργα, μετὰ τὴν φωτιά καὶ μετὰ τὸν μύθρον.

Τὰ παιδιὰ τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας πῆραν μέρος στὰ ἔργα αὐτά. Προσέφεραν καὶ προσφέρουν τεραστίαις Ἑθνικὰς ὑπηρεσίας.

Ποῖαι εἶναι αὐταὶ αἱ ὑπηρεσίαι τὸ γνωρίζουν αὐτὴ τὴ στιγμή ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ὁποῖου ἔργον τοῦ καὶ «παῖδι τῶν», ὅπως τὸ ἀνόμασε, εἶναι ἡ Ὀργάνωσις τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας, ἔχει κάθε δικαίωμα νά εἶναι ὑπερήφανος. Ὅλοι οἱ μύχθοι τοῦ καὶ ὅλοι αἱ ἐλπίδες τοῦ ἐδικαιώθησαν εἰς μίαν ὑπέροχον ἐξόρμησιν αὐτῶν τῶν παιδιῶν.

Καὶ τί δὲν ἔκαμαν τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας! Ἐν πρώτοις ἐδοήθησαν καὶ βοηθοὶν εἰς τὸ ἔργον τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνσης. Ὁποῦδήποτε ἔγιναν βομβαρδισμοὶ τὰ εἰδομα νά τρέχουν εἰς τὸ μέρος τοῦ κινδύνου με πνεῦμα αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας. Τὸ ἔργον τῆς καλύψεως τῶν φώτων εἶναι ἐν πολλοῖς ἔργον ἰδικόν τῶν. Εἰς τοὺς σταθ-

μοὺς Πρώτων Βοηθειῶν καὶ εἰς τὰ νοσοκομεῖα τὰ βλέπομεν μεταξὺ τῶν πρώτων. Εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς κατασκοπείας καὶ τῶν ὑπόυλων μεθόδων τοῦ ἐχθροῦ πρωτοστατοῦν. Εἰς τὸν κοινωνικὸν ἔρανον ἐπίσης. Εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐξορμήσεις ἔχουν τὴν πρωτοβουλίαν. Κάθε χαρὰ μας τοὺς εὐρίσκει πρωτοπόρους.

Εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας οἱ Φαλαγγῖται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσες πληρώνουν με ἐθελοντικὴν ἐργασίαν τὰ κενὰ τὰ ὅποια ἐδημιουργήθησαν συνεπείᾳ τῆς ἐπιστρατεύσεως. Καὶ ἐργάζονται με ὑπέροχον ζῆλον, τὸν ὅποιον αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νά ἐξάρω.

Εἰς τὸ ἰδικόν μου Ὑπουργεῖον διακόσια παιδιὰ τῆς Νεολαίας προσφέρουν με φαντατικὸ ζῆλον τὰς ὑπηρεσίας τῶν. Καὶ διευθύνται καὶ τμηματάρχαι, ἀνθρωποὶ συνήθως μεμψιμοιροὶ καὶ αὐστηροί, δὲν εὐρίσκουν λόγους διὰ νά ἐξάρουν τὴν ἐργατικότητα καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐθελοντῶν αὐτῶν.

Ἀκόμη κατ' αὐτὰς ἐπωμίσθησαν οἱ Φαλαγγῖται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσες νέαν ἐργασίαν. Τὴν διάδοσιν τοῦ Πολεμικοῦ μας Λαχείου, αἱ πρόσδοι τοῦ ὁποῖου διατίθενται διὰ τὴν Κοινωνικὴν Πρόνοιαν καὶ διὰ τὸν Στόλον. Καὶ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νά συστήσω ὅπως ὁ λαὸς τοὺς βοηθήσῃ εἰς τὸ νέον τῶν ἔργων, διότι οὕτω θά ἐνισχύσῃ καὶ τὸ Λαχεῖον καὶ τὴν Ὀργάνωσιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας θά ἀπομὲνη σημαντικὸν κέρδος, ἡ προμήθεια τῶν ὁποίων ἐκέρδιζαν οἱ ἰδιῶται πωληταί.

Δὲν εἶναι δμοις μόνον αἱ ὑπηρεσίαι. Κάτι ἄλλο μεγαλύτερον προσφέρει ἡ Ὀργάνωσις, τὴν πνοὴν της, τὴν θερμὴν πνοὴν τῆς Νίκης. Προσφέρει τὸν ἐνθουσιασμὸν, τὰς ζητωκραυγὰς της, εἶναι ἡ πρωτοπορία τοῦ ἀγῶνος εἰς τὰ μετόπισθεν.

Τὰς εὐσταλείς, τὰς πυκνάς, τὰς πειθαρχημένας της φάλαγγας, τὰς καμαρώνει τὸ ἔθνος ὁλόκληρον με ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐλπίδα. Διότι αὐρισὼν αἱ φάλαγγες αὐταὶ θά ταυνοῦν εἰς ἄλμα ἡρώισμου πρὸς τὰ σύνορα ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς γενναίους πού πολεμοῦν σήμερον ἐκεῖ.

Ἀλλ' ἀπὸ ὑπακούοντες σὺς παρορμήσεις τῆς καρδιάς μου, ἀνοίχθηκα σ' ἐνθουσιασμούς, νοιώθω τὴν ἀνάγκην νά μιλήσω καὶ γιά μιὰ ἄλλη Νεολαία, τὴν Ἀγγλική. Ὅχι διότι εἶναι φίλη καὶ σύμμαχος καὶ ἀδελφὴ εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Δικαιοσύνης, τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας καὶ ἀξιοπρεπείας.

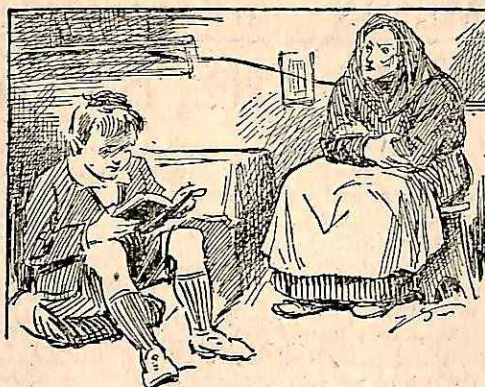
Ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Νεολαίας αὐτῆς βγῆκαν καὶ βγαίνουν οἱ ἡρωϊκώτεροι ἄνδρες, αὐτοὶ πού κρατοῦν στοὺς ὅμους τῶν τῶν ἀμύνα μιὰς ὁλοκληρῆς χώρας, τῶν θεοδῶν καὶ τῶν ἰδεῶν της. Τί ὀρεῖται ἡ Ἀγγλία εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀεροπόρους της, τὰ παιδιὰ τῶν 20 καὶ 22 ἐτῶν, ὅλη ἡ ὑφήλιος τὸ γνωρίζει. Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης εἶναι σήμερον εὐτυχὴς διότι ὑπερασπίζουσα με πάθος καὶ αὐταπαρνήσιν τὸ πατρικόν μας ἔδαφος καὶ τὰ ἑλληνικά μας ἰδεώδη ἔχει συμπαράστατή της τέτοια Νεολαία.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὀμιλήσεν ὁ κ. Μουσσολίνι ὅτι τὸν μισοῦμε ὅλοι οἱ Ἕλληνες, πτωχοὶ καὶ πλούσιοι, οἱ κατωικοὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν χωριῶν. Καὶ παρενεβέτο ὁ κ. Μουσσολίνι διὰ τὸ μῖσος αὐτό. Ἀλλὰ διατί; Ἐλησμόνησεν ὅσα μεταξὺ ἄλλων εἶπε πρὸ καιροῦ, ὅταν ἡ χώρα τῶν Τσέχων ἔπαυσε νά ὑπάρχῃ; Δὲν εἶπε τότε ὅτι λαὸς πού δὲν ἐστάθη στὰ σύνορά του νά ὑπερασπίζῃ τὰς ἐλευθερίας του εἶναι ἀνάξιος τῶν ἐλευθεριῶν αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο δικαίως τὰς ἔχασε; Πῶς ἀπορεῖ τώρα, διότι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν μισοῦμε καὶ διδομε εἰς τὰς ὑβριστικὰς προτάσεις τοῦ τῆς 28 Ὀκτωβρίου με πάθος, με πίστι ἐπὶ τὴν νίκην, ἀπάντησιν με μύθρους καὶ με φωτιά;

Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες θέλομε νά ζήσωμε ἐλεύθεροι ἢ ἐλεύθεροι νά πέσωμε εἰς τὸ πεδὸν τῆς τιμῆς.

Διότι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες δὲν εἴμεθα ἕνας ὁποιοσδήποτε λαὸς, μιὰ χώρα με σύνορα.

Ἡ Ἑλλάς καὶ ὁ Ἕλληνας εἶναι ἰδέα. Μία ἰδέα πού δὲν ἔχει ὅρια. Πού κατοικεῖ στὴν κάθε χώρα, στὴν κάθε γῇ, πέραν ἀπὸ τὰς θάλασσας καὶ τοὺς ὄκεανους καὶ σὲ κάθε ἐλεύθερη ψυχῇ. Καὶ ἡ ἰδέα δὲν καταπολεμεῖται με τάνκς καὶ με ἀεροπλάνα καὶ ἀπειλὰς. Ἡ ἰδέα ὅταν φαλιάξῃ σὲ ψυχές, ὅπως τῆς Ἑλληνικῆς μας Νεότητος, θερμεύει καὶ γίνεται φωτιά καὶ σίδερο καὶ νικᾷ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

καφεδάκι στο πλαγινό καφε-νεϊό με κανένα φίλο συντοπίτη ή με τόν άδελφό της Άγγελικού-λας, που καθόν-τουςαν στην έ-δια αύλη. Γιατί και σ' αυτό στά-θηκε τυχερή τώ-ρα ή Δημήτριά-να;

Μά κι' αν πήγε στρατιώτης ο Μιχάλης μη θαρρεί κανείς ότι το σπίτι του δυστύ-χησε. Η κυρά-Δημήτριάνα δέν τάχασε. Ξαναμπήκε στη δουλειά, έλυσε κι' ένα μικρό κομπόδεμα που είχε συνάξει με τις οικονομίες της.

— Τό παιδάκι μου νάναι καλά, έλεγε. Για την Πα-τρίδα όλοι πρέπει να δου-λέψουμε...

Με τόν Ευαγγέλιο αυτό στά χέρια μεγάλωνε ο Μι-χάλης. Κάθε Κυριακή διά-βαζε τόν Ευαγγέλιο της ήμέ-ρας, δυνατά, να τ' ακούση κι' άλλη μιά φορά ή μάνα του, που καθισμένη στο σκαμνάκι κουνούσε σιγά-σιγά τόν κεφάλι με τόν πρό-σωπο φωτισμένο από Θεϊκή χαρά.

Σάν ήρθε ο καιρός του να πάη στρατιώτης ο Μιχά-λης, δέν βαρυνκόμισε. Τό ίδιο και ή μάνα του.

— Τί θα 'πν. Για την Πα-τρίδα κάθε μάνη χρωστά να δώση τόν παιδί της, είπε στη γειτόνισσά της, την Παριανή.

Και στρατιώτες θα πάνε τά παιδιά μας και στόν πό-λεμο. Πρώτα ή Πατρίδα, ύστερα έμεις.

Σάν τόν είδε να μπαίνει στην αύλη, με την καινούρ-για του στολή, ή χαροκα-μένη μάνα αναγνώρισε:

— Παιδάκι μου, παλλη-καράκι μου. Τί ώμορφος στρατιώτης! Κύτταξέ τον, Άγγελικούλα!...

Η κόρη, που έκείνη την ώρα είχε βγν ή ποτίση της γλάστρες, κοκκίνισε:

— Ωραία σου πάνε, Μι-χάλη, είπε δειλά. Και σ' ά-νώτερα...

Όλη τή βδομάδα ο Μι-χάλης ήτανε στό λόχο του. Κι' όπως στό εργοστάσιο ήτανε τόν καμάρι του, έτσι και στή στρατιώνα' ακού-ρατος στό γυμνάσιο, προ-σεχτικός, υπάκουος στούς άνωτέρους του, ποτέ δέν παραπονέθηκε για τούς κό-πους και τις άγGRAPEIS.

Άγαπούσε τούς στρα-τιώτες και πάντα τούς φερ-νότανε σάν αδελφός. Για έ-να μόνο παραξενεύτανε: Πολλοί στρατιώτες δέν ά-γαπούσαν τόν Θεό. Την Κυ-ριακή που τούς πήγαιναν στην εκκλησία τούς φαινό-τανε σάν άγGRAPEIS και κά-θε τρόπο κάνανε να μην πάνε. Η βλαστήμια: να, μιά άλλη κακή συνήθεια ρωμέικη. Σάν άκουγε τούς συντρόφους του να βρίζουν τά θεία ό Πέλεκας άνατρί-χιαζε. Κρύος τρόμος τόν έ-πιανε και τραδιότανε μα-κρυνά να μην άκούη...

Σέ λίγους μήνες κηρύ-χθηκε κι' ό πόλεμος. "Ο-πως σ' όλα τά συντάγμα-τα, έτσι και στή Μηχανικά οί άντρες τάκουσαν με ά-κράτητο ένθουσιασμό. Τά όπλα καθαρίστηκαν, γυα-λοκόπησαν τά ένάρια, τά πελέκια άκονίστηκαν, όλα τά σύνεργα μπήκανε σέ τάξι, έτοιμα να δουλέψουν. Οί άντρες έτοιμάστηκαν για τά σύνορα. Ο Μιχά-λης ό Πέλεκας κατέβηκε στόν Πειραιά ν' άποχαιρε-τήση τή μάνα του.

— Φεύγουμε, μάνα, για τά σύνορα. Ήρθε ό και-ρός! Πάμε να λευτερά-σουμε τούς σκλάβους, ν' άνοίξουμε τις εκκλησίες τις άλειτούργητες. Φεύ-γω. Την εχρή σου!....

Άτράνταχη τάκουσε ή χήρα ή Σεριφιώτισσα:

— Με την εχρή της Πα-ναγιάς, παιδί μου, είπε κι' έτρεξε να τού έτοιμάση κά-τι άσπρόρροχα. "Υστερα κατέβασε από τόν ράφι τόν μικρό Ευαγγέλιο, τόν ιερό κειμήλιο τού παπα, σταυρο-

Σάν έμεινε χωρίς προ-στάτη ή κυρά Δημήτριάνα, άφησε τή Σέριφο, πήρε τόν παιδί της και ήρθε στόν Πειραιά, σέ κάποιους συγ-γενείς τού άντρός της. Μά εκεί της είπαν πώς δέν είχε να περιμένη πολλά πρά-ματα απ' αυτούς. "Επρεπε να ξενοδολέψη. Και δού-λεψε ή χήρα Δημήτριάνα. Άξιοχέρα όπως ήτανε και δυνατή γυναίκα, δέν άγκο-μάχησε ποτέ για τή δου-λειά.

"Ετσι πέρασαν χρόνια ό-λόκληρα βαρείας ζωής. Σ' όλον αυτό τόν καιρό, ή χή-ρα ή νησιώτισσα στάθηκε σάν τόν καλό τόν καπετά-νιο: καν στίς μπουνατίες καλή και στίς φουρτούνες.

Σάν έγινε παλληκαρό-πουλο ό γιούς της κι' έμα-θε και κάμποσα γραμματά-κια, μπήκε μαθητοΰδι σ' έ-να σιδηρουργείο. Πρόσχα-ρο παιδί, καλόκαρδο, με ά-νοικτό πρόσωπο, με κατασ-ρά μαλλιά, είχε και μπρά-τσα σιδερένια. Είχε κληρο-νομήσει τή γερωσύνη της πατρικής του ράτσας και μέσ' στίς φλέβες του έτρεχε τόν ζεστό αίμα τών παλιών θαλασσινών που άρμένιζαν Μπαρμπαριά και Τούνεζι και κουβαλούσαν βίος τόν φλουρί και τόν χρυσάφι. Ο Μιχάλης γίνθηκε έικόςι χρο-νών κι' έπαιρνε μεροδοΰλι ωστοΰ έργατη. Κι' αλή-θεια τ' άξιζε, γιατί σάν ά-νασκούμενη τά μπράτσα κι' έπαιρνε τή βαρεία, έτρε-με ό τόπος.

Τό βράδυ, σάν σχολούσε από τή δουλειά, έτρεχε να κουβαλήση τά ψώνια της μάνας του, που τόν περιμέ-νε στην πόρτα.

— Καλησπέρα, μάνα.

— Καλώς τόν γιούκα μου. Πάλι πολλά έξοδα έ-κανες, παιδί μου.

— Έχει ό Θεός, μάνα.

Κι' έμπαινε μέσα να πλυ-θν, να ξαποστάση στό σπι-τάκι του. Γιατί ό Μιχάλης οΰτε παρέες πολλές έκανε, οΰτε στίς ταβέρνες άσώ-τευε. Τό πολύ-πολύ κανένα

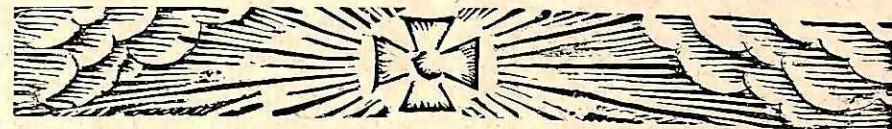
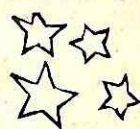
να: νάχη καλούς συγκάτοι-κους, μιά οικογένεια από την Πάρο, τόν Στεφανή τόν Χά-λαρη με την αδελφή του και τή μάνα του. Ο Στεφα-νής ήτανε καλό παιδί κι' αυτός. Δούλευε στό Μώλο και ή αδελφή του, νόστιμο και ντροπαλό κορίτσι, στην «Υφαντουργική». Συχνά, την Κυριακή, οί δύο οικο-γένειες σμίγανε να πάνε μαζί στην εκκλησία: Μπρο-στά τά παιδιά, σάν αδέρ-φια, και πίσω οί μονάδες, οί χαροκαμένες με τά μαύ-ρα μαντήλια τους, καμαρώ-νοντας τά βλαστήρια τους και δοξάζοντας τόν Θεό.

Η Δημήτριάνα σ' ένα πρόσεχε πιο πολύ: να φυ-τέψη στην ψυχή τού γιού της τήν άγάπη τού Θεού.

Τό σπιτάκι τους ήτανε σάν εκκλησιά. Τό καντήλι έκαιγε πάντα μπροστά σ' άγια εικονίσματα, παλιά πατρογονικά της εικόνι-σματα, που είχαν άκούσει τις προσευχές όλης της γε-νιάς. Πλάγι τους σ' ένα ρά-φι, άραδιασμένα τά ιερά βιβλία τού παπα-Κοσμά, τού παππού, που κοιμήθηκε τόν ύπνο τού δικαίου έδω και τόσα χρόνια, κάτω ά-πό ένα κυπαρίσσι τή Σέ-ριφο. "Όλα τ' άγαπούσε ό Μιχάλης, κι' άπατρογονικά κειμήλια, κι' όλα τά σεβό-τανε, μιά πιο πολύ ένα μι-

— Μέγας είσαι Κύριε! έλεπε ένας στρατιώτης κι' έσταυροκοπήθηκε.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

8ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ευαγγέλιον (Λουκά ιγ' 10—17)

Τώ καιρώ εκείνω ήν ό 'Ιησους διδάσκων έν μιά τών συναγωγών έν τούς Σαββάσι. Και ιδού γυνή ήν πνεΰμα έχουσα άσθενης έτη δέκα και όκτώ, και ήν συγκυπτούσα και μη δυναμένη άνάκησai είς τόν παντελές. "Ιδών δε αυτήν ό 'Ιησους προσέφώνησε και είπεν αυτή γύναι, απολέουσι της άσθενείας σου και έπέθηκεν αυτή τας χεί-ρας και παραγράμμα άνωρώθη και έδόξαζε τόν Θεόν. Άποκριθείς δε ό αρχισυναγωγός, άγανακτών ότι τώ Σαββάτω έδιδάσκουσεν ό 'Ιησους, έλεγε τώ όχλω: Έξ ημέραι είσιν έν αϊς δει εργάζεσθαι έν ταυταις ουν έρχόμενοι θεραπεύεσθε, και μη τή ημέρα τού Σαββάτου. Άπεκρίθη ουν αυτός ό Κύριος και είπεν: ύποκριτά, έκαστος υμών τώ Σαββάτω οΰ λύει τόν βοΰν αυτού ή τόν όνον από της φάτης και άπαγαγών ποτίζει. Ταύτην δε θυγτέρα Άδραάμ οΰσαν, ήν έδωκεν ό Σατανάς ιδού δέκα και όκτώ έτη, οΰκ έδει λυθναι από τού δε-σμού τούτου τή ημέρα τού Σαββάτου; Και ταΰτα λέγοντος αυτού κατήχονοντο πάντες οί άντικείμενοι αΰτω, και πäs ό όχλος έκαιρεν επί πασι τοις ένδόξοις τοις γινόμενοις υπ' αΰτου.

Απόστολος (Πρὸς Ἐφεσίους δ' 1—7)

Παρακαλῶ υμᾶς ἀδελφοί, ἐνῶ ό δέσμιος έν Κυρίῳ άξίως περι-πατήσαι της κλήσεως ής εκλήθητε, μετά πάσης ταπεινοφροσύνης και προσήτης, μετά μακροθυμίας, άνεχόμενοι άλλήλων έν άγάπῃ, σπου-δαίοντες τηρεΐν ένότητά του πνεύματος έν τώ συνδέσμῳ της ειρήνης. "Εν σώμα ήν έν Πνεύμα, καθώς και εκλήθητε έν μιά έλ-πίδι της κλήσεως υμών είς Κύριον, μιά πίστις, έν βάπτισμα είς Θεός και Πατήρ πάντων, ό επί πάντων, και διά πάντων, και έν πσιν υμίν. "Ενι δε έκάστῳ υμῶν έδόθη ή χάρις κατά τόν μέτρον της δω-ρεάς τού Χριστού.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Στή σημερινή περικοπή της έπιστολής τού Παύλου προς τούς 'Ε-φεσίους, μάς διμυλν διά τήν «κλήσιν» που άπευθύνει ό Θεός προς τούς ανθρώπους. Μας καλεΐ με την μεσολάθεση τού Υιού του να άφήσουμε τήν άμαρτία και να άκολουθήσαμε τās έντολάς του για να γίνουμε άγα-πήμενα τού παιδιά. Στήν κλήσι όμως αυτή τού Θεού έχομε καθήκον να σπεύσουμε μ' όλη μας τήν καρδιά. Γι' αυτό και ό Παύλος στήν περικο-πή τού αΰτῃ μας λέγει: «να περιπατήσωμεν άξίως της κλήσεως, είς την όποιαν εκλήθημεν». Αυτό όμως θα τόν πραγματοποιήσωμεν άν κατα-λάβωμε τή μεγάλη σημασία της προσκλήσεως τού Θεού. Πρέπει ό άν-θρώπος που θα νομίση τόν έαυτό του άξιον της μεγάλης αυτής τιμής να έχη πολλās άρετάς, μεταξύ δε αΰτῶν πρό πάντων τήν ταπεινοφρο-σύνην. Η άρετή αΰτή δέν πρέπει να λείπη από κανένα. Είναι ένα απ' τά πιο μεγάλα πνευματικά στολίσια τού ανθρώπου. Αΰτή ή άρετή κάμνει τόν άνθρωπο άγαπήτῳ στό Θεό και μάς βοηθεΐ να έχομε φιλικās σχέ-σεις μ' όλους τούς συνασθρώπους μας. Ο ταπεινός άνθρωπος συναι-σθανόμενος τόν έαυτόν του ως άμαρτωλόν δέν υπερηφανεύεται και γι' αΰτό έχει σέ κάθε δύσκολη στιγμή τή βοήθεια τού Θεού. Η άρετή αΰτή τόν άνθρωπο ένώνει με άγάπη και όμόνοια όλους τούς Χριστιανούς. Δυστυχώς όμως σήμερα κάθε άλλο παρά άγάπη και όμόνοια έπικρατεί στόν κόσμο. Είναι έλκεϊνόν τόν θέσμιον που παρουσιάζει ή άνθρωπότης. "Αντ' της άγάπης και της ειρήνης, βασιλεύει τόν μίσος και τόν χειρό-τερον όλων ό πόλεμος. Ο διάβολος τόσο πολύ κατάρθωσε να δια-ρρηξη τήν ανθρωπότητα, ώστε σ' όλη τή γή έφερε τήν καταστροφή και τήν άναστάσει και μυριάδες ανθρώπων κάθε μέρα άλληλοσκοτώνον-ται. Η κατώτασις αΰτή μάς δείχνει ότι κάθε άλλο ελπίμα παρά αλή-θινος Χριστιανός. Αΰτή μάς κάμνει, κάθε μέρα να άπαμκρυνώμετε περισσότερο από τόν Θεό. Τότε δε μόνο θα άπαλλαγοΰμε απ' τά δεινά τού σκληρού πολέμου, όταν όλοι μας γυρίσουμε στό θέλημα τού Θεού και κατορθώσουμε ν' άπαλλαγοΰμε απ' τά δίκτυα της άμαρτίας. Τότε και μόνον τότε είναι δυνατό να επανέλθῃ στην σκληρά δοκιμαζόμενη ανθρωπότητα ή ένότης, ή συνδιαλλαγή και ή ειρήνη.

κοπήθηκε, τόν φίλησε και είπε:

— Πάρτο, παιδί μου, δδη-γό σου και φυλαχτάρι σου! Ο Μιχάλης τόβαλε κά-του από τ' άμπέχονο, κουμ-πώθηκε, πήρε τόν μογαλά-κι του και ξεκίνησε.

Όπως όλα τά όπλα, έτσι και τόν Μηχανικό δοξάστη-κε στόν πόλεμο. Τό Τάγμα τού Μιχάλη έκανε θαύμα-τα. Σήκωσε προχώρα, έ-ζεψε γεφύρια, βοήθησε τά πεζικά, έδωσε χέρι στά κα-νόνια. Πολλές φορές δού-λεψε και με τόν ντουφέκι, χύ-θηκε στή φωτιά και βγήκε δράκος άνίκητος. Γίνηκε

κοσμαγάπητο. Περνοΰσε και οί φαντάροι φώναζαν:

— Γειά σας, σκαπανάκια! Και τά σκαπανάκια κα-μάρωναν και τραγουδοΰ-σαν, εύθυμα και γελαστά παιδιά, σάν να κάνανε γυ-μνάσια. Ο Μιχάλης πρώτος πάντα στό λόγο του. Η με-τήν άξίνη δούλευε ή με τόν ντουφέκι, ήτανε τρομερός:

— Από σίδερο είν' αΰτός ό Σεριφιώτης; Έλεγε ό λο-χίας του. Σκυλί μονάχο. Οΰτε κούρασι τόν πιάνει, οΰτε σφαίρα.

"Υστερα από λίγες μέρες ή Σημαία μας έφτασε

* Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ *

Ποιά ελληνική ψυχή δέν αι-σθάνθηκε τις μέρες αΰτες τή νο-ερή παρουσία της ανάμεσά μας; Ποιός από μάς δέν αισθάνθηκε μιά ιερή άνατριχίλα να διατρέ-χη τόν είναι του, στήν ευλαβή σκέψι πώς Αΰτή στέκεται στό πλευρό τού "Εθνους μας, σέ τού-τη τή μεγάλη δοκιμασία;

Είναι ή Μητέρα τού Θεού μας. Στα σεπτά χέρια της εκράτησε τόν Αυτρωτή μας. Βασίλισσα τών ούρανών, Κυρία τών άγγέ-λων, άπλώνει τή σκέπη της ά-πάνω από τούς πιστούς προσκυ-νητάς τού Υιού της, γεμάτη σπο-ρή για κάθε πονεμένη ψυχή, γιά κάθε άδύνατη κι' άδικούμενη ύ-παρξη. "Υστερα από τόν Θεόν, ύστερα από τόν Κύριον και Σω-τήρα μας, προς Αΰτην καταφεύ-γομεν όλοι, τή δική της προστα-σία ζητούμε, τή δική της βοή-θεια. Μά αν αΰτό γίνεται από κάθε χριστιανό, πολύ περισσότε-ρο όμως από τούς "Ελληνες χρι-στιανούς.

Τό βλέπομεν αΰτό σέ όλες τις εποχές, στούς είκοσι αιώνες χρι-στιανικής ελληνικής ιστορίας. Στ' αΰτια μας λές και φτάνουν ακόμη και τώρα, απόμακροι, γλυκοί ήχοι άρμονικών όμνων-γιών, που οί βυζαντινοί μας πρό-γονοί άνέπτυξαν προς τήν Θεο-μήτορα. "Ηταν ή προστάτις τού Μεγαλόχαρη με τή χειρότερη έκ-δωλοισ άσθεΐας. Έμεις έπικα-λούμεθα τήν προστασία της. Η-ζήτησαμε τή βοήθειά της. Καί μάς την έδωσε. Όπως και στά μεγάλα έκείνα βυζαντινά χρόνια, έστάθηκε πάλι στό πλευρό τού λαού της ή Παναγία μας. Έδω-νάμεσε τόν στρατό μας. "Εφώτισε τούς άρχηγούς μας. "Ενεβάρρυνε τόν Έθνος. Και τόν έδόξασε. Και θά τόν δοξάση ακόμη πιο πολύ. "Όσοι μιά μέρα βά μάς χάριση και τήν τελική, τήν ολοκληρω-τική νίκη. Και τότε, χαρισμόνη, δυνατή, πανευφρόνηση θ' άντη-χρη κι' ή δική μας όμνολογία: Τή "Υπεμάχη Στρατηγῶ τά νι-κητήρια!...

Κάτω από τή σκέπη της Θεο-μήτορας έθέσαμε κι' έμεις — ά-πόγονοι και συνεχιστάι τού έρ-γου έκείνων — τόν σημερινόν έρ-γος άγώνα. "Εκείνοι που μάς έ-πετέθησαν έχουν ξευβρίσει τή Μεγαλόχαρη με τή χειρότερη έκ-δωλοισ άσθεΐας. Έμεις έπικα-λούμεθα τήν προστασία της. Η-ζήτησαμε τή βοήθειά της. Καί μάς την έδωσε. Όπως και στά μεγάλα έκείνα βυζαντινά χρόνια, έστάθηκε πάλι στό πλευρό τού λαού της ή Παναγία μας. Έδω-νάμεσε τόν στρατό μας. "Εφώτισε τούς άρχηγούς μας. "Ενεβάρρυνε τόν Έθνος. Και τόν έδόξασε. Και θά τόν δοξάση ακόμη πιο πολύ. "Όσοι μιά μέρα βά μάς χάριση και τήν τελική, τήν ολοκληρω-τική νίκη. Και τότε, χαρισμόνη, δυνατή, πανευφρόνηση θ' άντη-χρη κι' ή δική μας όμνολογία: Τή "Υπεμάχη Στρατηγῶ τά νι-κητήρια!...

Πόσες φορές τήν έσωσεν ή δύ-ναμις της! Από πόσους έχθρους είχε γλυτώσει τήν Πόλι ή Εσέτο-κος! "Ηταν Πόλιν σου φύλατῃ θεο-γεννητήριον, έφαλλον δειπτικά, ζητάστας τή βοήθειά της οί προ-σώπων τού πολιτισμού και της χριστιανώσεως, όταν επρόστα-σαν τά στήθη των για να συν-τρίβουν τά κύματα τών βαρβαρι-κών όρδών, που ξεκινούσαν από "Ανατολή και Νότο και Βορρά και Δύσι για να ύποδουλώσουν

τήν Αΰτοκράτορία. Και Έκείνη άκουε τις ίκεσίες τών πιστών, και ή δύναμις της συνέτριβε τούς ά-πειναντίους». Και τότε ύφώνταν ό ύμνος τού θριάμβου άκράτητος, μεγαλόφωνος, ύμνος προς τήν "Υ-πεμάχον Στρατηγόν. Έκείνη της βασιλείας ό άσάλευτος πύργος. Χαίρε δι' ής έγείρονται τρόπαια. Χαίρε δι' ής έχθροι καταπίπτου-σιν!...

Άλλά μήπως και στά δυστυ-χισμένα χρόνια της δουλείας ή Παναγία δέν ήταν μετά τόν Θεόν τόν καταφύγιον τών σκλάβων; Σά-ζονται όμνοι λευτερισκοί και προ-σευχές συγκινητικώτατες, που τις άπρόβουον οί βασανισμένοι ύπό-δουλοι προς τήν Θεομήτορα, πα-ρακαλώντας τήν νάρθη κοντά τους, να τούς βοηθήσῃ στή δυ-στυχία τους και να τούς χάριση τήν έλευθερία. Και δέν είναι κα-θόλου χωρίς σημασία τόν ότι τήν ημέρα τού Εϋαγγελισμού της Θεο-τόκου, διαλέξαν για να ύψώσουν τή σημαία της εθνικής άναστά-σεως.

Κάτω από τή σκέπη της Θεο-μήτορας έθέσαμε κι' έμεις — ά-πόγονοι και συνεχιστάι τού έρ-γου έκείνων — τόν σημερινόν έρ-γος άγώνα. "Εκείνοι που μάς έ-πετέθησαν έχουν ξευβρίσει τή Μεγαλόχαρη με τή χειρότερη έκ-δωλοισ άσθεΐας. Έμεις έπικα-λούμεθα τήν προστασία της. Η-ζήτησαμε τή βοήθειά της. Καί μάς την έδωσε. Όπως και στά μεγάλα έκείνα βυζαντινά χρόνια, έστάθηκε πάλι στό πλευρό τού λαού της ή Παναγία μας. Έδω-νάμεσε τόν στρατό μας. "Εφώτισε τούς άρχηγούς μας. "Ενεβάρρυνε τόν Έθνος. Και τόν έδόξασε. Και θά τόν δοξάση ακόμη πιο πολύ. "Όσοι μιά μέρα βά μάς χάριση και τήν τελική, τήν ολοκληρω-τική νίκη. Και τότε, χαρισμόνη, δυνατή, πανευφρόνηση θ' άντη-χρη κι' ή δική μας όμνολογία: Τή "Υπεμάχη Στρατηγῶ τά νι-κητήρια!...

A. I. ΓΚΙΑΛΑΣ

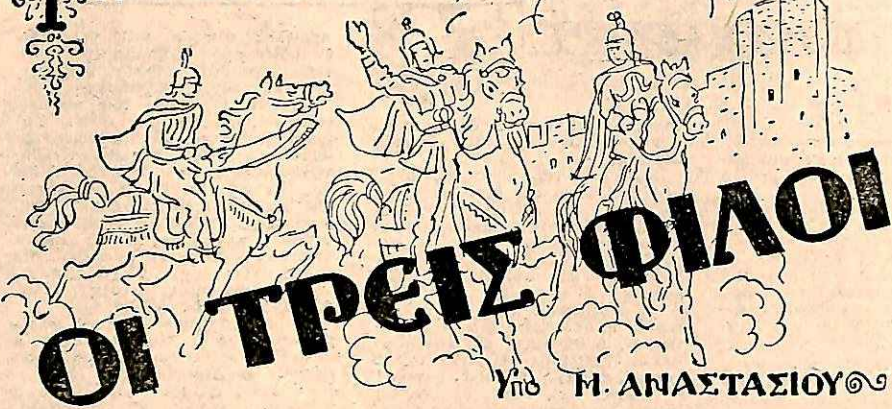
ρωμένος σέ βουνοπλαγίε, ένῶ οί δικοί μας βρίσκον-ταν στόν κάμπο, χωρίς προχώρατα και πολλές φο-ρές ήτανε άναγκασμένοι να περνοΰν παρατόπιμα τρία μέτρα βάθειά!...

Ξάφνου ήρθε μιά δια-ταγή:

— Να γεφυρωθῇ τόν πο-τάμι!...

"Ητανε ένα πλατύ παρα-κλάδι τού Λοΰδια.

Τό Μηχανικό έτρεξε έ-κει. Φτάσανε στήν όχθη. Οί άντρες άρχισανε τή δουλειά, γογγίζοντα, βιαστι-κά, να στήσῃ τόν γεφύρι. να (Συνέχεια είς τήν σελίδα 288)

38.

(Συνέχεια)

«Πάνε πιά σαράντα χρόνια... Ο πατέρας του τωρινού βασιλιά ήτανε ακόμα ανήλικος. Διάφοροι στρατηγοί με δύναμη θέλανε να ωφεληθούνε από την περίπτωση και να πάρουνε το θρόνο... Πρώτος και καλλίτερος ο Λέων Φωκάς, ο θείος του στρατηγού μας... Τα σχέδια του όμως τα ματαίωσε κάποιος δάσκαλος του βασιλιά, ο Θεόδωρος... Έτσι τον λέγανε... Τούτος τα κατάφερε με φρόνηση και πονηρία... Συμβούλεψε δηλ. το μαθητή του να πάρη κοντά του για να τον προστατέψη το ναύαρχο Ρωμανό το Λεκαπηνό... Τούτος δεν είχε τη δύναμη και την ικανότητα του Φωκά, δεν ήταν από τόσο έπισημη γενιά, μά γι' αυτό άκριβώς φαινόνταν στο Θεόδωρο και περισσότερο ακίνδυνος.

Ως τόσο, καθώς αποδείχτηκε από τα πράγματα, ο δάσκαλος έπεσε έξω... Ο Ρωμανός ύστερα από λίγο ανακηρύχτηκε Καίσαρας και μετά τρεις μήνες συμβασιλεύσε... Και δεν τον έφτασε αυτό... Έκαμε βασιλιάδες και τους τρεις γιουούς του, το Χριστόφορο, το Στέφανο και τον Κωνσταντίνο... Κράτησε βέβαια στο θρόνο και τον νόμιμο βασιλιά, μά τόκαμε γιατί άλλοι-ώτικα ο λαός θα επαναστατούσε.

Μά για να πούμε και το δικίο, δεν πολιτεύτηκε άσκημα ο Ρωμανός. Έφερε μια τάξη στα έσωτερικά. Σωφρόνισε τους Βουλγάρους, έκαμε τον στόλο των Ρώσ και κατάστρεψε το στρατό τους... Λένε πως γύρισαν πίσω στον Κιμμέριο μόνο με δέκα καράβια... Ύστερα από δυό χρόνια έκαμε ειρήνη και φίλια με τον τσάρο Ιγύο... Μά και με τον καλήφη της Βαγδάτης έπολέμησε και ανάγκασε τον Έμιρη της Μελιτηνής να έκστρατεύη μαζί του, άμα τον διατάξη, και τον Έμιρη της Έδεσσας — μιιάς πολιτείας που είναι κάτω στη Συρία — να του στείλη το μοντήλι που είχε άπάνω τυπωμένο το πρόσωπο του Χριστού... Κι' άλλα κι' άλλα ακόμα άξια έργα λένε πως έκαμε, συμμαχίες με τσανούς άρχοντες ξένους... φύτεψε κήπους στη βασιλεύουσα κι' έχτισε νοσοκομεία, γηροκομεία κλπ.

Πέρασαν χρόνια έτσι. Ο νόμιμος βασιλιάς Κωνσταντίνος ήταν πιά σαράντα χρονών. Είχε παντρευτή τη θυγατέρα του Λεκαπηνού Έλένη.

— Αυτή που είναι τώρα καλόγρηνα

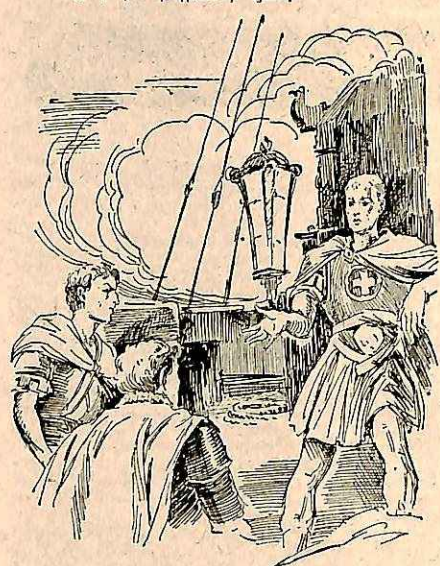
στο μοναστήρι του Πετρίου; ρώτησε ο Μιχαήλ...

— Ναι, άλήθεια, άκουσα κάτι τέτοιο... Λοιπόν αυτή με το να ζηλεύη τ' άδέρφια της και περισσότερο τις νυφάδες της, άνοιξε μεγάλες φιλονικίες ανάμεσα στους τέσσερις βασιλιάδες, — στο μεταξύ είχε πεθάνει ο πρώτος γιουός του Λεκαπηνού, ο Χριστόφορος... — Στο τέλος έκαμε συνωμοσία και με τη βοήθεια των Φωκάδων, των Τορνίκιων, του Μαρνανού και του Βασιλείου Πετεινού, έδιώξε τ' άδέρφια της και τον πατέρα της κι' έτσι άπόμεινε στο θρόνο μονάχος πιά ο Κωνσταντίνος, ο άντρας της...

— Κι' οι άλλοι τί άπόγιναν; ρώτησε πάλι ο Μιχαήλ...

— Οι άλλοι... Ο Ρωμανός ο Λεκαπηνός και ο γιουός του ο Κωνσταντίνος πέθαναν στην έξορία... Ένας άπομένει ακόμα, ο Στέφανος, κλεισμένος σε κάποιο μοναστήρι, έδώ... σ' αυτό το νησί, που βλέπετε μπροστά σας...

Έτσι πέφτει ο άνθρωπος από τη δόξα και τον πλούτο στη χειρότερη μιζέρια... Άλλοτε γιατί σε μιιά κρίσιμη στιγμή τούλειψε η φρόνηση... Ένα σφάλμα ίσοζυγιάζει και βαρύνει πολλές φορές περισσότερο από ολόκληρη μετρημένη ζωή... Άλλοτε

Έτρεξε να το μεταδώση στους φίλους του.

γιατί τον κατατρέπει, θαρρείς, προγονική κατάρα...

Σεβαστή είναι η γυναίκα στο σπιντικό της, όταν φροντίζει να ξεκουράση τον άντρα της και ν' αναθρέψη τα παιδιά της... το κορμί της και το μυαλό της πλάστηκαν από το Θεό για τέτοιες δουλειές... Μά σαν βαλθή ν' άνεκατεφθή στην πολιτική και να διευθύνη ανθρώπους... δεν έχει τη λαγερή κρίση που χρειάζεται για τέτοια δουλειά... Σε κάθε της ένέργεια και λόγο κρύβεται πίσω ο διάβολος...

— Κι' όμως άκούω, κένταρχε, πως η Θεοδώρα... τον έκοψε ο Μιχαήλ που τον γουστάρει κι' ήθελε να του δώση άφορμή να μιλήη...

— Ποιά Θεοδώρα;

— Η γυναίκα του μεγάλου Ίουστινιανού... Έσωσε, λένε, σε μιιά κρίσιμη στιγμή το κράτος με τη φρόνησή της και το θάρρος της...

— Δεν ξέρω... Θά ήταν θέλημα Θεού να γίνη έτσι... Έγώ ως τόσο θά μπορούσα να άραβίσω χίλιες άλλες περιπτώσεις που το κατάστρεφαν. Και τώρα τελευταία ακόμα, άν ο στρατηγός μας Νικηφόρος — πολλά τ' άτη του — άν δεν προλάβαινε να πιάση και να τιμωρήη αυτούς που έπιβουλεύτηκαν τη ζωή του Τριεβάστου... Μεγάλη γενιά οι Φωκάδες, νεαροί μου συνάδελφοι. Σας δίνω μιιά συμβουλή και να με θυμάστε... Έγώ γέρασα πιά... Δυό-τρία χρόνια ακόμα θά φορδ' τη στολή τούτη που την τίμησα και με τίμησε... Μά για σ' άς είναι μπροστά άνοιχτός ο δρόμος... Άρχοντόπαιδα, με τσανούς φίλους, καθώς άκούω... Άν θέλετε να προκόψετε μη μακρύνετε από το Νικηφόρο. Ο Θεός είναι μαζί του, γιατί είναι η πιο γενναία και άδολη καρδιά που υπάρχει στην αυτοκρατορία... Όσο για άξιωσύνη, δεν έχει το ταίρι του...

.....

Άπό δω ο στόλος τράβηξε για τη Χίο, το νησί της μαστίχας, και ύστερα για τη Σάμο, όπου μαζεύονταν οι στρατεύσιμοι από το ναυτικό θέμα των Κιθυρραιωτών. Άπό τ' ά Φύγελα, ένα μικρό άραξοβόλι που βρίσκεται άντίκρου στη Σάμο και πιά κάτω από την Έφεσο, πήρε κάμποσους στρατιώτες Μικρασιάτες που περιμεναν εκεί, σύμφωνα με διαταγή, για να μαρκάρουν.

Τώρα πιά θ' άφηνε το Άσιατικό περιγιάλι και την περιοχή των μεγάλων νησιών και θά τραβούσε για τη Νάξο... Μά πριν ο Νικηφόρος άποφάσισε να στείλη μερικά γρήγορα καράβια στα βορεινή λιμάνια της Κρήτης για να φέρουν πληροφορίες, τι γίνεται εκεί κάτω, άν έμαθαν δηλ. οι Σαρακηνοί τ' ά σχετικά με την έκστρατεία και τι έτοιμασίες κάνουν για ν' άποκρούσουν την έπίθεση του...

Μιά νύχτα, ύστερα από το δείπνο, είπε τη σκέψη του αυτή στο Μέγα Δρουγγάριο του στόλου, τον κλειδούχο Μιχαήλ, και ο Γρηγόρης που βρισκότανε μπροστά, έτρεξε, μόλις βρήκε καιρό, να τη μεταδώση στους φίλους του...

(Άκολουθεί)

ΜΕ ΤΟ ΟΠΛΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΥ ΠΟΛΕΜΗΣΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

(1769-1774, 1792-1804, 1821-1828, 1912-1913)

Οι Έλληνίδες δεν έχουν λιγώτερο ήρωισμό από τους Έλληνες. Στους μεγάλους ελληνικούς άγώνες για την Έλευθερία και για το μεγαλείο του Έθνους βρίσκονται στο πλευρό των πολεμιστών. Όλες βοηθούν στον άγώνα με κάθε τρόπο. Όπως μπορεί η καθεμιιά. Μά ανάμεσα στις Έλληνίδες υπάρχουν και πολλές που παίρνουν τα όπλα και πολεμούν πλάι στους άνδρες. Υπάρχουν και ήρωίδες, που μπαίνουν στη μάχη με όμοιον ήρωισμό σαν τους άρσενικούς πολεμιστές.

Είδαμε την ήρωικήν Έλληνίδα και στην τελευταία γιγαντομαχία της Πίνδου. Μαζί με τους άνδρες και αι χωρικοί της Ήπειρου και της Μακεδονίας έπολέμησαν τους θρασυδαιμονίτες Ίταλούς στις χαράδρες και στ' άπότομα βουνά. Σπουδαίο μέρος έπαιξαν κι' αυτές στον άγώνα εκείνον. Κι' οι ήρωίδες μας έδόθησαν στη διάλυσι των «επιλέκτων» Ίταλών και στην άτακτη ύποχωρησι των...

Η Έλληνίδα δεν άλλάξε. Την ξέρουν οι αιώνες για ήρωίδα, για γενναία, για πλάσμα με μεγάλη και άδρεία καρδιά. Όλοι θυμούμαστε τις Σπαρτιατίσες κι' όλοι ξέρουμε παραδείγματα πολεμικών ήρωισμών των Έλληνίδων.

Μόλις έκρηξε ο σημερινός Έλληνο-Ίταλικός πόλεμος οι γυναίκες της ήρωικής Κρήτης άποφάσισαν να έπιστρατευθούν, να σχηματίσουν πολεμικά σώματα και να πολεμήσουν στο πλάι του στρατού μας. Μά η ήρωική μεγαλήτορς έχει πολλά παραδείγματα τέτοιων γυναικείας παλληκαριάς στην ένδοξη ιστορία της. Στις Κρητικές επαναστάσεις οι γυναίκες της Κρήτης έπαιξαν σπουδαίο ρόλο. Μά και οι Σουλιώτισες έπολέμησαν με γενναιότητα και αυταπάτην. Και η μεγάλη επανάστασις του 1821 είχε τις γυναικείες πολεμιστές της, αλλά και οι πόλεμοι του 1912 και 1913... Παντού και πάντα ύπηρεσαν Έλληνίδες που πολέμησαν με τα όπλα, πλάι στους άνδρες, για την Έλευθερία.

Το πιο παλιό παράδειγμα γυναικείου ήρωισμού στη νέα μας ιστορία το έδωσαν οι Κρητικοπούλες των Σφακιών στην ελληνική επανάστασι του 1769-1770, που άπέτυχε και έφερε πολλά δεινά στην Ελλάδα. Σ' εκείνη την επανάστασι οι γυναίκες των Σφακιών έπολέμησαν πλάι στους πατέρες τους και στους άνδρες τους σε μάχες και σε πολιορκίες. Στην Κρήτη η επανάστασι εκείνη είναι γνωστή με τ' όνομα επανάστασις του Δασκαλογιάννη. Έτσι την έλεπαν από τ' όνομα του περίφημου Σφακιανού άρχηγού Γιάννη Βλάχου, που έπειθε ήρεσε πολλούς, τον έλεγαν και δάσκαλο. Μαζί λοιπόν με τους Σφακιανούς που έπολέμησαν με άρχηγό τον Δασκαλογιάννη ήταν κι' οι γυναίκες των Σφακιανών, που έκαμαν σπουδαία άμυνα με όπλα, με μαχαίρια και με λιθάριά...

Άργότερα, το 1774, στην μάχη των Σφακιανών στην περιφέρεια Αποκορώνου έναντιον του στρατού του Ίμπραϊμ Αληδράκη, έλασαν μέρος οι ήρωικές γυναίκες Συγουροφυλλιά και Κατερίνα Μπουρμπάκη. Αυτές οι δυό έπολέμησαν γενναία και σκοτώθηκαν στη μάχη. Αϊκό τραγούδι θρηνεί για το σκοτωμό των δυό ήρωίδων έτσι:

«Κλαίουσιν και οι Σφακιανοί καμπόσους άντρωμένους, λιοντάρια στην παλληκαριά, στον πόλεμο άξιωμένους. Κλαίν' την Μπουρμπάκηκατουλή με την μακρυνά πλεξούδα, όπου πολεμά άντρίστρικά κι' άς ήταν κοπελλούδα. Κλαίσι και τη Συγουροφυλλιά πούκανε τ' ά λαγούμια κι' έκανε τ' ά παιδιά όρφανά, χηράδες και χανούμια...»

.....

Άργότερα στους πολέμους των Σουλιωτών με τον Άλή Πασά είναι γνωστό πόσο οι Σουλιώτισες βοήθησαν στους δεινούς εκείνους άγώνες. Ο χορός του Ζαλόγγου ήταν ένα δείγμα αυτής της αυτοθυσίας και της αυταπαρήσεως των γυναικών του Σουλίου. Μά και κάτω από την άρχηγία της τρομεράς εκείνης Μόσχας Τζαβέλλανης, γυναικας του Αλήμπαση Τζαβέλλα, τετρακόσιες Σουλιώτισες έλασαν μέρος στη μάχη κατά του Άλή Πασά την 20 Ίουλίου 1792. Οι γυναίκες εκείνες ήταν καλά όπλισμένες και συνετέλεσαν πολύ στη νίκη των Σουλιωτών και στην καταστροφή του στρατού του Άλή. Τον ήρωισμό αυτόν άπαθανάτισε και το Σουλιώτικο δημοτικό τραγούδι, που τελειώνει έτσι:

«Δέν είν' έδώ το Χόρμοδο, δέν είν' η Λαμποβίτσα, έδώ είν' το Σούλι το κακό, έδώ είν' το Κακοσούλι, που πολεμούν μικρά παιδιά, γυναίκες σαν τους άντρες, που πολεμάει η Τζαβέλλανια σαν άξιο παλληκάρι».

Στο ίδιο τραγούδι αναφέρεται και άλλη γενναία Σουλιώτισσα με τ' όνομα της: η «έσκουσιμένη Χαϊδω». Αυτή άκολουθούσε τους πολεμιστές στις μάχες, τους βοηθούσε, τους έφερνε νερό και με θερμά λόγια τους έδινε θάρρος στον άγώνα.

Άλλη πολεμιστριά Σουλιώτισσα είναι η Λένω, κόρη του Κίτσου Μπότσαρη. Αυτή σε ηλικία 15 μόλις χρονών έπολεμούσε τον Άπρίλη του 1804 στο πλευρό του άδερφού της Γιαννάκη σ' ένα μοναστήρι έναντιον του στρατού του Άλήπασα. Στη μάχη ο Γιαννάκης σκοτώθηκε και τότε η Λένω έηγε και βρήκε το θείο της Νίκσα, που πολεμούσε κοντά στον Άχελώο. Εκεί η Λένω έσκότωσε πολλούς έχθρους, μά στο τέλος περικυκλώθηκε και θά έπιάνετο σκλάβά. Τότε για να μη πέση στα χέρια των έχθρών, ρίχτηκε στο ποτάμι και πνίγηκε... Την άπαθανάτισε κι' αυτήν το δημοτικό τραγούδι έτσι:

«Όλες οι καπετάνισσες από το Κακοσούλι, όλες την Άρτα πέρασαν, στα Γιάννενα τις πάνε. Σκλαβώθηκαν οι όρρανες, σκλαβώθηκαν οι μαύρες κι' η Λένω δέν έπέρασε, δέν την έπληαν σκλάβά. Μόν' πήρε δίπλα τ' ά βουνά, δίπλα τ' ά κορφοβούνια. Σέρνει τουφέκι σινινέ κι' έγγλέζικα κουμπούρια, έχει και στη μεσούλα της σπαθί μαλαματένιο...»

Ένα χρόνο κατόπι άντιλάλησε σ' όλη την Ήπειρο η παλληκαριά της Δέσπας, γυναικας του Γιωργάκη Μπότση. Στρατός του Ά-

Πάντα ύπηρεσαν Έλληνίδες που πολέμησαν με τα όπλα...

λήπασα έφτασε στο χωριό της, τη Ρηνιάσα, μιιά μέρα που ο άνδρας της Δέσπας έλειπε. Μά εκείνη διωργάνωσε μόνη της την άντίστασι. Κλείστηκε στον πύργο του Δημουλά μαζί με δέκα άλλες θυγατέρες, νύφες και έγγονες της και πολέμησε άγρια με τους έπιδρομείς. Μά κατάλαβε πως η άντίστασι θά συνετρίβετο και ρώτησε τότε το δηλκό της στρατό άν προτιμά το θάνατο από τη σκλαβιά. Όλες προτίμησαν το θάνατο. Τότε η Δέσπα μάζεψε σωρό δυο μπαρούτι είχε, τούβαλε φωτιά κι' έκάψαν όλες μαζί! Το σχετικό δημοτικό τραγούδι είναι τούτο:

«Άχός βαρύς άκούγεται, πολλά τουφέκια πέφτουν. Μήνα σε γάμο ρίχνονται, μήνα σε χαροκόπι. Ουδέ σε γάμο ρίχνονται, ουδέ σε χαροκόπι. Η Δέσπα κάνει πόλεμο με νύφες και μ' άγγόνια. Άρσενιτιά την πλάκωσε στού Δημουλά τον πύργο. Γιώργαينا ρίξε τ' άρματα δέν είναι δώ το Σούλι. Έδώ είσαι σκλάβά του πασα, σκλάβά των Άρβανιταν. Το Σούλι κι' άν προσκύνει, κι' άν τούρκεψεν η Κιάφα, η Δέσπα άφέντες Λιάπιδες δέν έκαμε, δέν κάνει. Δαυλί στο χέρι άρπαξε, κόρες και νύφες κράζει: Σκλάβες Τουρκών μη χήσουμε, παιδιά μ' μαζί μου έλατε. Και τ' ά ρυσέκια άνάψανε, κι' όλοι φωτιά γενήκανε».

Άλλά και λίγα χρόνια άργότερα, στην Επανάστασι του 1821, έδρασαν και γυναίκες. Και ανάμεσα σ' αυτές έχωρίσει η μεγάλη ήρωίδα του ναυτικού μας άγώνα, η Μπουμπουλιά, που με το καράβι της έτρομοκράτησε τον έχθρό...

.....

Και στην Κρήτη, στην Επανάστασι του 1821, μά και του 1866, έπολέμησαν μαζί με τους άνδρες και πολλές Κρητικοπούλες. Η πιο περίφημη Κρητική ήρωίδα του 1821 ήταν η Σοφία Μαρκάκη, άδελφή του όπλαρχηγού Ίωσήφ Μαρκάκη ή Σωπατέρα.

Στο Άρκάδι το 1866 άναδείχτηκε άλλη ήρωίδα: η Χαρίκλεια Δασκαλάκη, που πολεμούσε επί κεφαλής πολλών γυναικών. Όταν η άντίστασι αυτή έπεσε, η Χαρίκλεια πιάστηκε αϊχμάλωτος. Την μετέφεραν στο Ρέθυμνο, μά εκεί την άφησαν έλεύθερη από θουμασμό για την άνδρεία της.

.....

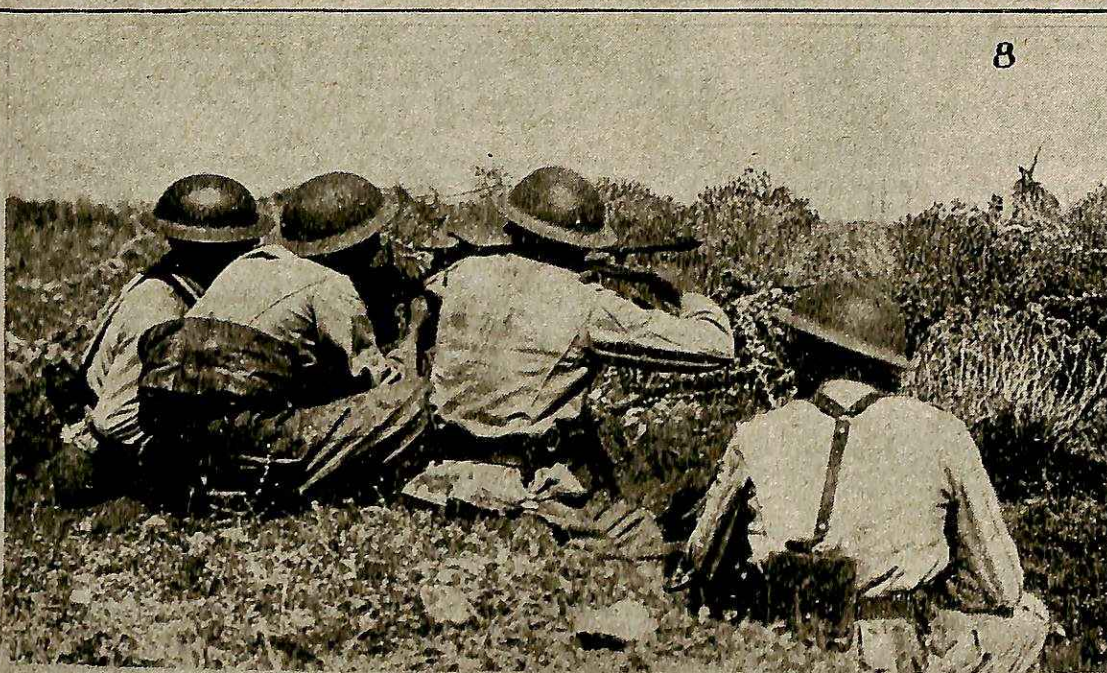
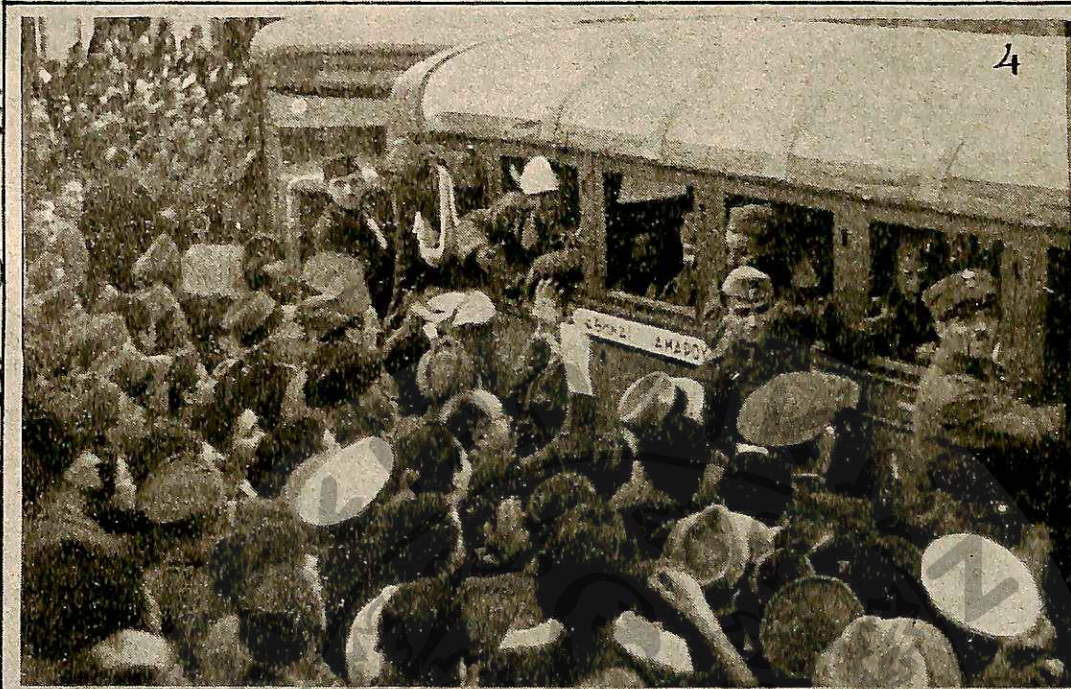
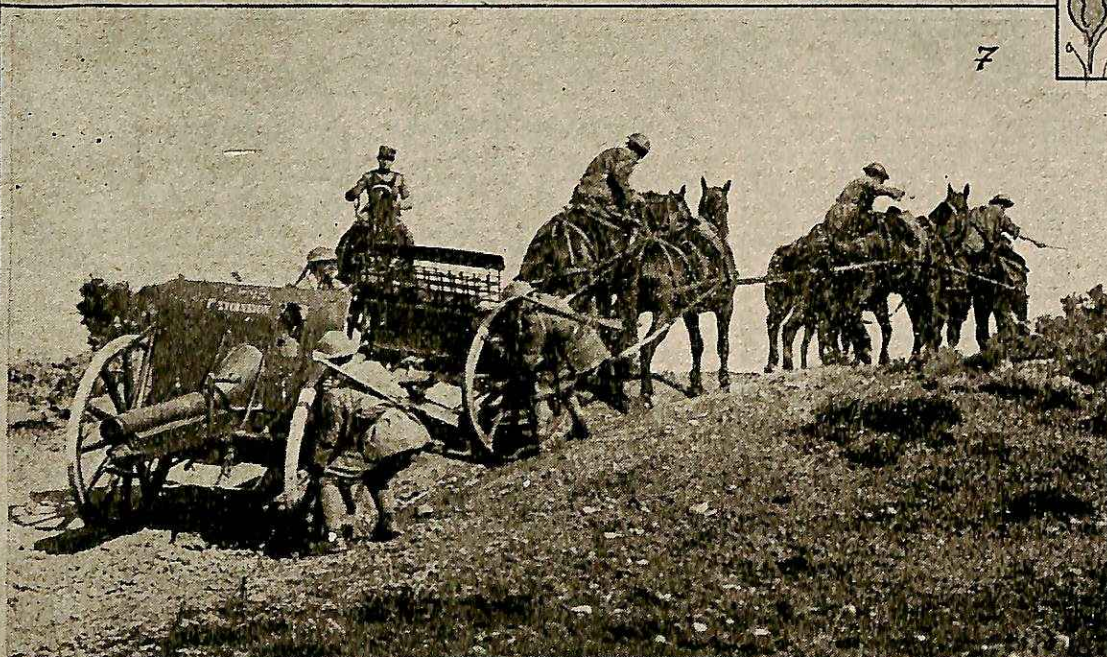
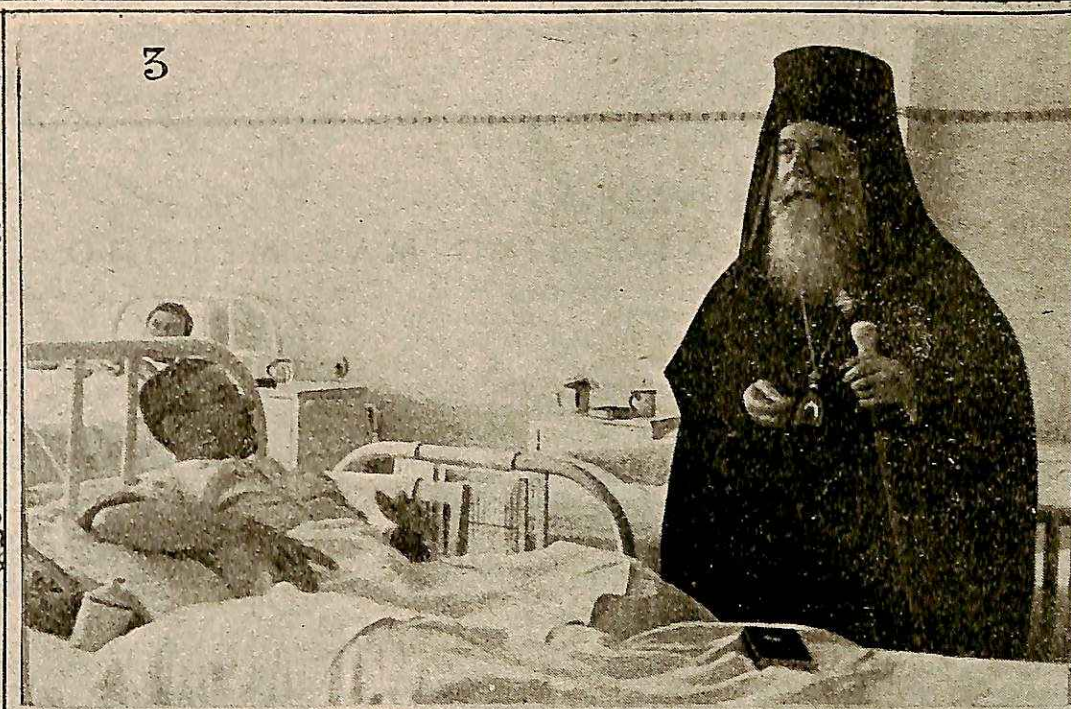
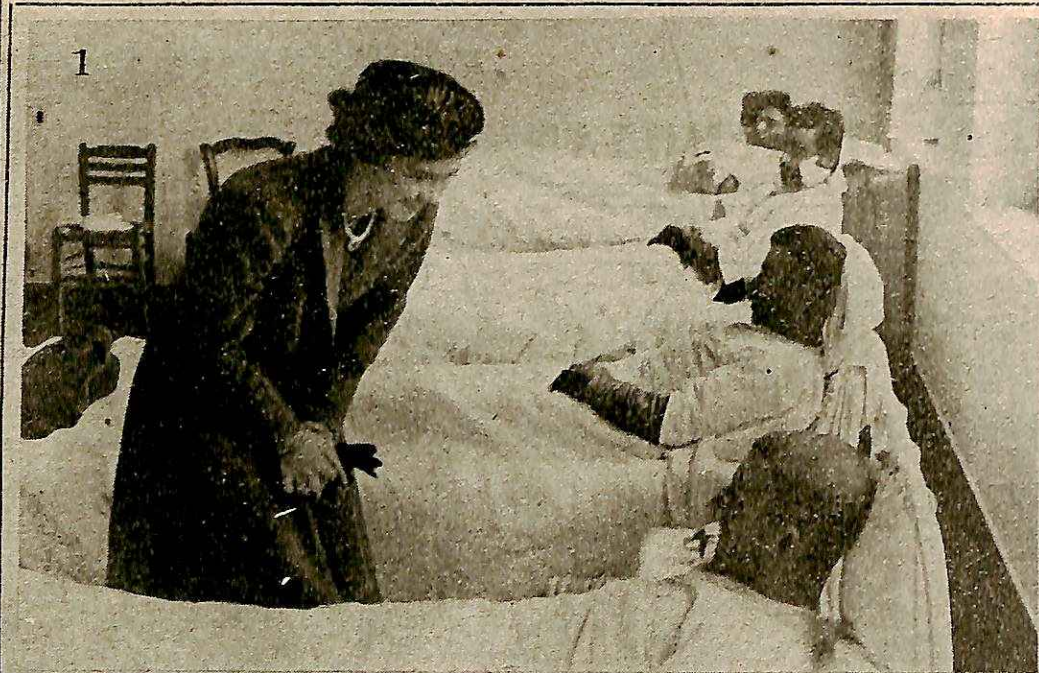
Και στους πολέμους του 1912 και 1913 έπαιξαν το μέρος των οι Έλληνίδες. Οι Ήπειρώτες διηγούνται τα κατορθώματα της Κωστακίτσας. Ο άνδρας της είχε σκοτωθ' στον πόλεμο του 1897 κι' εκείνη όρκίστηκε να εκδικηθ' το θάνατό του. Έτσι το 1912, μόλις κηρύχθηκε ο πόλεμος, έσχημάτισε σώμα από συγχωριανούς της, δηλαδή από κατοίκους του χωριού Γεωργάνι. Έπειτα το σώμα της ένώθηκε με άλλο του όπλαρχηγού Τσίγκου και μαζί έδωσαν μάχη κατά 500 έχθρών!

Στο σώμα της η Κωστακίτσα είχε μόνον άνδρες, δλους συγγενείς της. Μά την παρακάλεσαν και οι γυναίκες να τις πάρη μαζί της κι' έτσι έσχημάτισε και άνταρτικό σώμα από γυναίκες.

Σ' όσους την ρωτούσαν πως της φαίνεται η πολεμική ζωή, η Κωστακίτσα απαντούσε:

«Τι θέατε; Μά πλένω πιάτα η να παίζω πιάνο, ένώ οι άντρες σκοτώνονται πολεμώντες; Οι άληθινές γυναίκες δέν κουάνε μόνο μαύρα. Πιάνουνε και το ντουφέκι. Μαζί μ' αυτές πρέπει ν' άναφέρουμε και μιιά Άθηναία, που πολέμησε το 1912 στην Ήπειρο στο σώμα των Γορβαλιδών, κάτω από τις διαταγές του θείου της Ρώμα. Ήτο η Κ' Άσπασία Ράλλη. Έπολέμησε ήρωικά και στο Δρίακο, όπου σκοτώθηκε ο Μαβίλης. Αυτές όμως που αναφέραμε είναι ένα μόνο μέρος από τις ήρωίδες Έλληνίδες, που με τα όπλα ύποστήριξαν τη μεγάλη ιδέα της Έλευθερίας. Δεν είναι αυτές μονάχα. Είναι ένα πλήθος...»

Φ. ΓΙΟΥΛΛΗΣ

1) Η Α. Β. Υ. ή Πριγκήπισσα Διαδόχου συνομιλεί μ' έναν γενναίο πολεμιστή. 2) Ο 'Αρχηγός εξερχόμενος του Γενικού Στρατηγείου χαιρετά μειδιών τὰ πλήθη. 3) Ο Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν κ. Χρῦσανθος εἰς τὸ πλευρὸν ἑνὸς τραυματισμένου φαντάρου μας. 4) Τὸ πλήθος ὑποδέχεται μὲ ἐνθουσιασμόν τοὺς νικητὰς τῆς 'Ηπείρου. 5) Ἐνα ἐχθρικό ἀερπλάνο πού κατέρριψαν οἱ 'Ικαροὶ μας. 6) Φαλαγγίτισσαι νοσοκόμαὶ ὑποδοχθὺν τραυματισμένο φαντάρο. 7) Ἐνα ἀπὸ τὰ κανόνια μας, πού διεσκόρπισαν τοὺς «γενναίους Κενταύρους». 8) Πολυβοληταὶ ἐν δράσει.

«Μεγάλος ο ρόλος και σās
των γυναικών».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΣΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΜΕΤΩΠΟ

Νέο κορίτσι,
Άγαπητή μου Φα-
λαγγίτισσα,

Πολλές φορές είπαμε ως
τά τώρα, από τη μέρα που
μās ανάγκασε για πόλεμο
ο έπιθουλός έχθρός μας,
ότι είμαστε όλοι, άνδρες,
γυναίκες, παιδιά, έπιστρα-
τευμένοι και πολλές φορές
θα το πούμε ακόμα. Και
πρέπει να το λέμε και να
το ακούμε κάθε μέρα και
κάθε στιγμή. Κι' αυτό όχι
γιατί θα υπάρξει καμιά
μας, που δεν θα το ξέρη,
αλλά έτσι για να σφυρη-
λατηθί μ' αυτό η ψυχή
μας και να είναι έτοιμη
για κάθε προσφορά, να εί-
ναι πρόθυμη για κάθε θυ-
σία.

Δεν σημαίνει αν υπάρ-
χουν μερικές από μās που
δεν έβγαλαν ποτέ «το χέρι
τους στο κρύο νερό», που
δεν άναγκάστηκαν ποτέ
να κατεβούν στον άγωνα
της ζωής. Τώρα είναι ανάγκη
να ξεχάσουμε με μιάς
την ήσυχη και άναπαυστη
έκείνη ζωή και να προσέλ-
θουμε μ' όλη μας την προ-
θυμία προσφέροντας, ό,τι
μπορούμε κι' ακόμα, ως

πούμε, παραπάνω απ' ό,τι
μπορούμε. Γιατί αυτή τη
φορά δεν δίνουμε ό,τι μās
περισεύει μόνο σε ύλικά
και ήθικά αγαθά, αλλά
ό,τι έχουμε, στερούμενοι ή-
ως και οι ίδιοι. Πόσες φο-
ρές τις τελευταίες αυτές
μέρες κάμπους από μās
δεν γύρισαν κατακόπες στο
σπίτι από δουλειά που άνε-
λαβαν ως νοσοκόμοι, βοη-
θοί στην Έθνική Πρόνοια,
στη Νεολαία και σε άλλες
δουλειές. Προχθές βρήκα
μια κυρία που μόλις είχε
άρχισει ένα πουλόβερ. «Βι-
άζομαι, μου λέγει, πολύ.
»Ως αύριο το βράδυ θέλω
να το τελειώσω». Κι' αυτή
δεν βιάστηκε άλλοτε πρα-
γματικά ποτέ στη ζωή της.
Και μου εξηγήσε ότι θέλει
τουλάχιστο στις 10 έπόμε-
νες μέρες να πλέξη 10 που-
λόβερ, έστω κι' αν ξευ-
χτάει κάποτε. Και το «θέ-
λω» εκείνο το έλεγε με τό-
ση έπιμονή που μ' έκανε
να συγκινηθώ βλέποντας
τά λεπτά της χεράκια να
πετούν άρματωμένα με τις
βελόνες. Κι' άλλη πάλι νεα-
ρή Φαλαγγίτισσα, που ύπη-
ρετεί στην Κεντρική Υπη-
ρεσία Άλληλεγγύης Μετώ-

που να μου διηγήται με ά-
πέραντο ένθουσιασμό πώς
κι' ολόκληρη τη νύχτα να
περιμένει το τραίνο το φορ-
τωμένο στρατιώτες για να
δώση τα δώρα της έλλη-
νικής λαϊκής ψυχής, δεν θα
νυστάξει.

«Όχι μια νύχτα, μου λέ-
γει, εκατό μπορώ να μείνω
άγρυπνη».

Μια μητέρα πάλι, που έ-
μεινε μόνη με τα τρία άτί-
θασα αγόρια της και που
φαντάζονταν πώς ποτέ δεν
θα μπορούσε να τους έπι-
βληθί και να τα συμμαζέ-
ψη, ανέπτυξε μια δύναμη
και μια ένεργητικότητα,
που σπάνια βρίσκονται σε
μητέρα. Άλλη αγρότισσα,
με χωράφια και σπαρτά,
βοσκές και ζωντανά, έπι-
σε στα χέρια του σπιτικού
της τα ήνια και τάσσε με
μια θέληση που θα μπορού-
σε να παραβίγί με την πιο
δυνατή άνδρική διαχείριση.
Κι' όχι μόνο αυτές παρά
όλες μας... όλες στις πό-
λεις και στην ύπαιθρο, στα
νησιά και στο βουνό. Πώς
έγινε αυτό το θαύμα; Η
Έλληνίδα γυναίκα, η καί-
δεμένη, η παιγνιδιάρη, να
νοιώση τόσο άμεσα και τό-

σο γρήγορα το έθνικό μας
σήμερα ζήτημα; Μέσα της
ήταν πάντα η ουσία της
μεγάλης γυναικείας έλλη-
νικής ψυχής. Τα τελευταία
χρόνια κλαδέυτηκε, ξελακ-
κίστηκε και ποτίστηκε από
τά έθνικά διδάγματα. Και
τώρα δεν περίμενε παρά τη
σάλπιγγα για να ταχθί κι'
αυτή άγνώστρια τρανή
πλάι στον άνδρα που βγή-
κε για να υπερασπίσει τα
ιερά και τα δία. Έτσι γί-
νηκε το θαύμα της άπολύ-
του γυναικείας θελήσεως.
Σήμερα θέλει να προσφέρει
στον άγωνα για όλα ό,τι έ-
χει, ό,τι μπορεί. Και το κά-
νει με μια άπλοτητα και σο-
βαρότητα σιωπηλή και με-
τρημένη, σαν βασίλισσα πε-
ρήφανη και μεγαλόπρεπη.
Κρατά και θα κρατήσει
καλά το μέτωπό της ή Έλ-
ληνίδα γυναίκα, όπου τά-
χθηκε στην κοινωνική άλ-
ληλεγγύη, στο σπίτι της,
στο χωράφι της, στα παι-
διά της. Έτσι εκείνος στο
μέτωπο κι' εκείνη στο δικό
της κερδίζουν μαζί τη με-
γάλη Έλληνική Νίκη, που
άρχισε να θαμπώνει τον
κόσμο.

Σ. Καρ.

«ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ»

Κι' η άπλοική γρηούλα, άργοκίνησε το
τρεμάμενο χέρι της για στερνή φορά. Σφόν-
γιζε μυστικά κάποιο δάκρυ και γύρισε στο
σπίτι της.

Ξεπροόδισε το μοναχογιό της.
Κόρη κάποιο παλιό ήρωα, γυναίκα κά-
ποιου στρατηλάτη, έμεινε έδω και λίγα χρό-
νια μονάχη με το γιό της. Όλο το βίό της
ήτανε αυτός, κι' η μόνη έννοια της, πώς θα
τόν κάνει γερό και τιμημένο. Σ' αυτόν έ-
θελε τον ένδοξο πατέρα, και τον τιμημένο
σύζυγο. Καμάρωνε το γιό, τον πατέρα, τον
άνδρα.

Κάποιο βράδυ, όπως όλα τα βράδια, αφού
συνάμειψαν όπως πάντα με τον μονακριό
της, έπεσαν ν' άναπαυθούν. Βαρεία τα βλέ-
φαρα από τον θόρυβο της ημέρας έκλεισαν σε
ήρεμο ύπνο.

Κι' είδε στον ύπνο μέσα τον βαθύ, τον άν-
δρα της, στρατηλάτη όπως τότε, με την λε-
θεντιά και την σθελασύνη σε κάθε κίνησή
του, να την πλησιάζει και να την προστάζει:
«Γυναίκα, η πατρίδα ζητάει το παιδί σου, γυ-
ναίκα, ο γιός μας πρέπει να συνεχίση τον
δρόμο που άνοιξε η γενιά μας».

Είπε, κι' έχάθηκε...

Ταράχθηκε η μάνα στον ύπνο της. Σηκώ-
νεται, πάει κοντά στο γιό της, τον χαϊδεύει,
τον φιλά, πλησιάζει το εικόναμα της Πανα-
γίας, γονατίζει και ψιθυρίζει: «Αν είναι
θέλημά σου, να γίνη».

Το όνειρο άλήθεψε σε λίγες μέρες, ο γιός

της, ντυμένος την τιμημένη του στολή, με
το σπαθί του πατέρα που εύλαβικά προσκύ-
ναγε ως τώρα, ξεκίνησε στη φωνή της Πα-
τρίδας!...

Πέρασαν μέρες με την έλπίδα μιάς είδη-
σης, καιρός με την λαχτάρα της άναμονής.
«Όπου η Νίκη στεφανώσε τα ένδοξα Έλ-
ληνικά όπλα...»

Μέσα στο σάλο της χαράς, στον ύπνο της
γιורתής, μιά γρηούλα φάνηκε στη γωνιά του
δρόμου. Σφόνγιζε πάλι ένα δάκρυ, άγκάλια-
σε τον πρώτο στρατιώτη που βρέθηκε στον
δρόμο της, και φώναζε «γυνίκα μου!».

«Για μένα, όλοι έσεις είστε παιδιά μου,
παιδιά μου πραγματικά, κάποιος άδελφός
μας, δικός μου γιός, έδωσε κι' αυτός ό,τι
είχε για την πατρίδα, για την νίκη που γιορ-
τάζουμε σήμερα». Σήκωσε ψηλά τα μάτια:
«Ω! τον λεόντη μου, δέστε τον πώς χα-
μογελά, πώς χαίρεται, πώς λάμπει, κρατάει
μια σημαία στο χέρι του, που είναι κατακόκ-
κινη, βοαμένη».

Είναι το αίμα του, την έβαψε με το αίμα
του... μα είναι κι' άλλοι πολλοί κοντά του,
κάπου ξεχωρίζω τον πατέρα του, κάπου τον
παππού του... «Ω Θεέ μου! τόσο πολύ λοι-
πόν αξίζω, και μου δίνετε τόσο χαρά και
δόξα! Ω Θεέ μου! είμαι άξια τάχα αυτής
της τιμής κι' αυτής της ευτυχίας;...».

«Γιατί μαμά σταμάτησε τ' ωραίο παρα-
μύθι;» ρωτάει παράξενα η μικρή που ώρα τό-

ρα πολλή, με μάτια δρθάνοιχτα, άφωσιωμένη
άκούει τη μητέρα της.

Ξέρεις γιατί παιδί μου; Σκέφθηκα πώς η
Έλληνίδα γυναίκα δεν άλλαξε στην ψυχή
της. Όσο κι' αν θέλησαν να την μεταβάλουν
οι καιροί, δεν τ' άναγκάσαν. Στο πρώτο
έλληνικό σάλπισμα, ζωντάνε μια Σπαρτιά-
τισσα μητέρα, μια Σουλιώτισσα. Σ' όλων
των Έλληνίδων τις άρτηριες υπάρχουν ρανί-
δες από το αίμα «Εκείνων», δυνατές να ζων-
τανέψουν το είναι μας.

Η Έλληνίδα είναι Έλληνίδα, και μόνον
ως Έλληνίδα θα ζήση.

Σουλιώτισσες μόνον στη χώρα μας υπάρ-
χουν, Σπαρτιάτισσες μόνον στον τόπο μας
γεννήθηκαν. Κάθε έποχή έχει τις δικές της.

Υπήρχαν, υπάρχουν πάντα, και θα υπάρ-
χουν γιατί ζουν και άναπνέουν Έλλάδα, και
γιατί ακόμα πεθαίνουν γι' αυτήν. Πλήθος
από αυτές στην άφάνεια, πλήθος από αυτές
τις ίδιες δεν τ' ξέρουν! Μα όταν έλθη η με-
γάλη στιγμή, όταν άκουσθί μέσ' στους αιώ-
νες η φωνή της Πατρίδας, τότε τινάζουν όλες
της ψυχής των τα φτερά προσφέροντας τον
εαυτόν τους για την Πατρίδα! για την Τιμή
της! για την Δόξα της! για την Νίκη!

Τόν προσφέρουν ολόψυχα, υπερήφανες, λε-
θέντισσες, ήρωίδες.

Αυτές είναι οι Έλληνίδες γυναίκες, και
έτσι θα μένουν πάντα.

Η Έλληνίδα είναι βγαλμένη από την Έλ-
λάδα.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ ΤΖΑΘΑ

Την Ψοφίσουν

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Είναι ή άλήθεια ότι πριν
από μερικές έβδομάδες ή
ζωή μας άλλαξε. Από την
ειρήνη μπήκαμε σε έμπόλε-
μο κατάστασι. Τό νοιώσαμε
ξαφνικά την ίδια μέρα με
τις σειρήνες των συναγε-
ρών. Τό νοιώσαμε από τους
άνδρες, τους άδελφούς μας
και τα παιδιά μας, που ντύ-
νονται την περήφανη στολή
του στρατιώτη και τραβούν
για τα πεδία της τιμής και
της δόξας.

Αυτό όμως δεν θα ή ή
πρέπει και να αλλάξουμε
συνήθειες ζωής, έφ' όσον
φυσικά αυτές οι συνήθειες
άποτελούν ζωτικές ανάγ-
κες στη βιολογική μας εξέ-
λιξι. Αυτό πρό πάντων τό
λέγω για κείνες από μās
που έχουν παιδιάκια. Τώρα
που έχουν κείσεις τα σχο-
λεία τό παιδί βρίσκει λι-
γώτερη εύκαιρία να παίξει,

να τρέξη, να συναναστρα-
φί με τους όμηλικούς του,
πράγματα που είναι άπα-
ραίτητα για όλη του την έ-
ξέλιξι τη σωματική και
την πνευματική.

Οι μητέρες δεν πρέπει ά-
πό έναν άδικαιολόγητο φό-
βο να κλείνουν τα παιδιά
τους στο σπίτι και να μην
τά αφήνουν να ξεμυτίσουν,
να τους στερούν δηλαδή
τον άέρα και τον ήλιο,
τους δυό αυτούς της ανά-
πτυξης των παράγοντας.
Και φυσικά ξέρουμε πώς
ένα παιδί σωματικά και
πνευματικά έχει τις άπαί-
τήσεις του για να βλαστή-
ση και να μεγαλώση.

Γιαυτό σκεφθίτε τό κα-
λά. Αποβάλετε τον φόβο,
πιστεύω δε λίγες πιά να εί-
ναι οι φοβισμένες μητέρες
και βγάζετε οι ίδιες — αν
δεν έχετε έμπιστοσύνη σ'

άλλον — τα παιδιάκια σας
μιά-δυό ώρες τό μεσημερά-
κι τώρα στον άέρα και
στον ήλιο.

Κοντά στο σπίτι σας χω-

ρίς άλλο υπάρχει κάποιο
ελεύθερο γήπεδο, ένα παρ-
κάκι. Εκεί αφήστε τα λι-
γο να τρέξουν, να παίξουν.
Και αν στο μεταξύ αυτό
χτυπήσουν οι σειρήνες συ-

ναγερμού, τότε μην ταρα-
χθίτε καθόλου. Πιάστε από
τό χέρι τα παιδιάκια σας,
καθουχάστε τα με τό χα-
μόγελό σας και την ψυχραι-
μία σας και τραβήξτε για
τό πιο κοντινό δημόσιο ή
και ιδιωτικό καταφύγιο.
Δεν είναι ανάγκη ούτε να
τρέχετε, ούτε να άφανίζε-
στε. Υπάρχει τόσος και-
ρός. Οι άρμόδιοι μās είδο-
ποιούν πολύ έγκαίρως.
Φροντίστε από πριν να έ-
ρετε τα κοντινά καταφύ-
για. Έτσι θα ξέρετε πού
θα κατευθυνθήτε και πού
θα καταφύγετε.

Είναι άνάγκη να κάνετε
δπως σας λέγω, γιατί, δ-
πως άνέφερα, δεν πρέπει
να στερησετε τα παιδιά
σας τον ήλιο και τον άέρα
που γι' αυτά είναι τόσο ά-
παράιτητα, όσο τό άρκτο
και θρεπτικό φαγητό τους.

Συνεχίζετε κατ' αυτόν τον
τρόπο, ώς που να φθάση σε
ύψος 16 εκατοστών τό κομ-
μάτι αυτό.

Σηκώνετε 36 θηλειές, ά-
πό κάθε πλάϊ του κομμα-
τιού που πλέξατε, και έτσι
θα έχετε 102 θηλειές. Με
αυτές πλέκετε 8 εκατοστά
κάλτσα πάλι. Τό κάθε ένα
από τα πλάινά του κομμα-
τιού που πλέκετε κατ' αυ-
τόν τον τρόπο ένώνετε με

τις 18 πρώτες και τις 18 τε-
λευταίες από τις θηλειές
που είχατε αφήσει και περί-
μεναν ως τώρα.

Σχηματίζετε ένα κύκλο
από τις όπόλοιπες θηλειές
που περίμεναν κι' αυτές
που έπλέκατε έως τώρα
(128 έν όλω) και πλέκετε
λάστιχο 2 με 2, 18 σειρές,
τις όποιες κλείνετε μετά
και έχετε έτοιμη την κου-
κούλα σας.

Τό ντύσιμό σας

Οι σειρήνες είχανε σημάει
συναγεμώ. Ο κόσμος βιαστικός
μιας κοίταζε να κρυφθί στο πλησιέ-
στερο καταφύγιο.

Κατέβαινα κι' έγώ μαζί με ό-
λον τον κόσμο σκάλες και άλλες
σκάλες. Μουκανε έντύπαισι μιά
νέα κυρία που βόδιζε πλάϊ μου.
«Ήτανε μια γυναίκα που δεν ή-
φερε χωρίς άλλο να ντυθί, συμ-
φωνα με την περίστασι. Φορούσε
ένα καπέλο, που κινούσε την
προσοχή με τον υπερβολικό μον-
τερνισμό του και κάτι παπούτσια
μια σπιθαμή τακούνια. Εκείνη
παραπονούσε κι' έγώ φοδόνουνα
ότι κάθε στιγμή θάπερτε. Εκεί-
νο που φοδόνουνα έγινε. Στο
σκοτεινό διάδρομο κάπου έπιλε-
ξε, παρακάτι, δίπλα σε τό τα-
κούνι, και ξεσκαλωθήκε. Η
κομψή κυρία παρουσίαζε κομικό
θέαμα με τό ένα πόδι πιο κοντό
από τ' άλλο. Περιπατούσε με πο-
λύ κόπο σαν κουτση. Χωρίς άλλο
ήτανε πολύ ντροπισμένη γιατί
όταν τελείωσε ο συναγεμώσις
πολλοί την κοίταζαν και χαμο-
γελούσαν ειρωνικά. Είμαι βέ-
βαιη ότι τό πάθημά της έκείνο
θα της γίνει καλό κι' ωφέλιμο
μάθημα. Δεν θα ξαναφορήσι πιά
τέτοια έξωφρενικά πράγματα».

Γι' αυτό, καλές μου φίλες,
φροντίστε να άποποιήσετε τό
ντύσιμό σας, πρό πάντων τώρα,

που μπορεί μέσα στον δρόμο να
μās τύχουν τόσα άπρόσπατα. Ας
άποφύγετε τους κορσέδες και
τά πολλά σφιγμένα. Μπορεί μια
φορά να μείνουμε σ' ένα καταφύ-
γιο για πολλήν ώρα. Ο άγέρας
μολύνεται εύκολα από τό πληθος
και με σφιγμένο στομάχι μπορού-
με να λιποψυχήσουμε. Ας άπο-
φύγετε τα έξωφρενικά καπέλα.
Μέσα σε συνωστισμό στρα-
θώνουν, τσαλακώνονται και μās
κάνουν κομικές. Ας άποφύγετε
με τα στενά παπούτσια και τα
ψηλά τακούνια. Μπορεί να γίνη
ανάγκη να τρέξουμε. Κι' αυτό
μπορούμε άνετα να τό κάνουμε
μόνο με εύρυχωρά παπούτσια
σπόρ. Χαίρεται και τα νέα κορ-
πίσια, τις Φαλαγγίτισσες, που
περνούν στήτες κι' άπείριτες με
σωστό βάδισμα πάνω στις πλα-
τείες των οδών. Η νομιζόμενη
κομότητα των μικρών, ύψηλο-
τάκουνων παπουτσιών είναι στην
σημερινή έποχή όχι μονάχα βλα-
βερή, αλλά και έπικίνδυνη. Μη
νομίζετε ότι αυτά που σας λέμε
έδώ είναι έπουσιώδη.

Κάθε άλλο. Ξαναδιαβάστε τα
άλλα μια φορά και πράξτε έ-
κείνο που άρμόζει στην έποχή.
Έτσι θα οκονομήσετε στενοχω-
ρίες στον εαυτό σας και δεν θα
καταπονήτε τα νεύρα σας όταν
μια δύσκολη στιγμή σας πιάση
στον δρόμο.

ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΜΑΣ

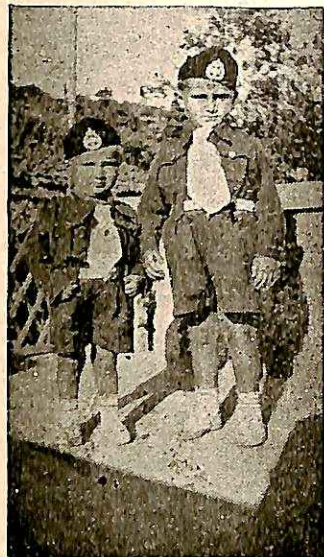
Μεγάλο πανηγύρι προχθές. Είχα πάει για ύπνρεσία και καθώς περνούσα από την οδό Σταδίου βλέπω τον κόσμο να στριμώχνεται στα πεζοδρόμια. Πλησίασα κι' εγώ και τί να δω. Μιά γραμμή από δω ως εκεί κάτω... Φρατέλλοι!... Βρέ τους κακόμοιρους! Ούτε φύλλο στον κόρφο τους δεν ήθελα να ημουνά!... Περπατούσαν με το κεφάλι κατεθασμένο,

αξέριστοι, κακομοιριασμένοι. Τί να σάς πω. Έγώ αν ήμουνα στη θέσι τους θα προτιμούσα να σκοτωθώ παρά να πάθω τέτοιον εξευτελισμό. Κάποιος πετάχτηκε να πη κάτι για να τους πειράξη. "Όλος ο κόσμος όμως τον σταμάτησε με δυνατό «σας». Και τότε είδα κάτι που δεν το περίμενα. "Όσοι βρίσκονταν μπροστά άνοιξαν τα πακέττα τους και τους προσέφεραν τσιγάρα. Μιά γρηά μάλιστα ξετύλιξε μία σακκούλα που κρατούσε και τους έδωσε κουλουράκια!... "Εί λοιπόν, είμαι βέβαιος πως τέτοια υποδοχή δεν την περίμεναν οι Έταλοι στην Έλλάδα. Αυτοί ξεκίνησαν για νάρθουν να μάς πάρουν τα σπίτια μας κι' εμείς τους

δίνουμε τσιγάρα και κουλουράκια!

"Όταν γύρισα στον "Υποτομέα και διηγήθηκα τη σκηνή, ο υποτομέάρχης μάς έμαζεψε όλους και μάς είπε αυτά: «Συναγωνιστές, δεν πρέπει ούτε μία στιγμή να ξεχνάμε ότι είμαστε Έλληνες. Και η Έλλάδα ήταν πάντοτε η κοιτίς του πολιτισμού. Δεν μάς επιτρέπεται λοιπόν να φαινώμαστε βάρβαροι σαν τους Έταλους. Αυτοί ήρθαν να καταπατήσουν την Πατρίδα μας. "Εμείς τους δείξαμε την ανδρεία μας. Τώρα που έρχονται στην Αθήνα αιχμάλωτοι πρέπει να τους δείξουμε και τον πολιτισμό μας».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Οι μικροί σκαπανείς Μίμης και Λάκης Νικολακάκος

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ Ο ΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΦΛΩΡΙΑ

"Ένας πατέρας μία φορά είχε πεντέξη παιδιά κι' αφού τα πάντρεψε τόνα ύστερα από τάλλο, έκασε κι' αυτός να ήσυχάση.

Οι γυναίκες τους, όσο ήτανε νυφάδες, τον γεροκομάγανε τον γέρο· μα σαν παλιώσανε, άρχισαν να τον περιγελάνε.

Τα παιδιά του ο γέρος τ' αγάπαγε πολύ, και τους έδωσε όλο του το βίος, με την υπόσχεσι πως κι' αυτά θα τον γεροκομήσουν, όσο ζή. Μα δεν πέρασε πολύς καιρός, και κανένας δεν γύριζε να τον κοιτάξη, ούτε παιδιά, ούτε νυφάδες, ούτε κανείς, κι' έτσι πήγαινε να πεθάνη ο γέρος απ' την πείνα.

"Ένας γείτονάς του τον έβλεπε που ήταν έτσι λυπημένος, κι' έλεγε με το νο του: τί νάχη αυτός ο άνθρωπος! Και μία μέρα του λέει:

— Έλα εδώ, γείτονα· τί έχεις; Σε βλέπω πολύ στενοχωρημένο.

— Αϊ, τί νάχω, του λέει ο γέρος, τούτο και τούτο έχω πάθει.

Και κάθισε και του τάπε όλα. Καθώς άκουσε έτσι ο γείτονάς του, τον λυπήθηκε πολύ και του λέει:

— Πάμε μέσα.

Πήγαν μέσα και βγάξει και του δίνει μία σακκούλα γιομάτη φλωριά, και του λέει:

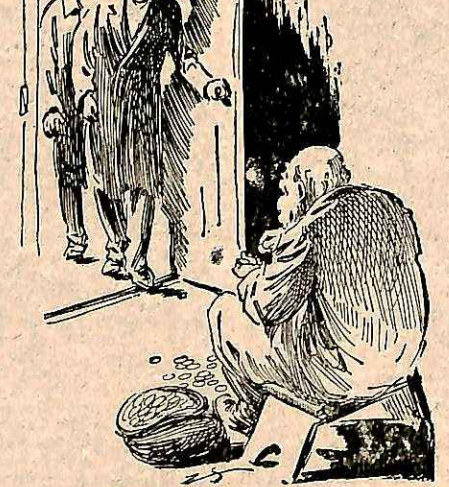
— Είναι κανείς στο σπίτι σου τώρα;

— Όχι, λέει ο γέρος.

— Αϊ, τότες, του λέει ο γείτονάς του, άιντε, κλείσε τις πόρτες, και

κάθισε και μέτρα, κράν κράν, όσα φλωριά είναι μέσα στη σακκούλα. Πήρε λοιπόν κι' αυτός τη σακκούλα με τα φλωριά, και πήγε στο σπίτι του, κι' έκανε όπως τον έσυμβούλεψε ο γείτονάς του, έκλεισε τις πόρτες κι' άρχισε και μέτραγε κράν, κράν.

Σε λίγην ώρα ήρθαν τα παιδιά του απ' τη δουλειά μαζί με τις γυναίκες τους, άκούσανε το κράν, και καταλάθανε πως παράς βροντάει, κι' άρχισαν να κτυπάνε την πόρτα

Καθώς μήκαν μέσα...

για να τους άνοίξη ο γέρος. Άλλ' ο γέρος που ν' άνοίξη, δεν το κούναγε μπή. Τότες άναγκασθήκανε κι' αυτοί να σπρώξουνε την πόρτα και μήκανε μέσα. Και καθώς μήκαν μέσα, βλέπουν χάμω σωρό τα φλωριά. Τον περικυκλώνουν λοιπόν και τον ρωτάγανε: που τον βρήκε αυτόν τον παρᾶ.

— Αϊ, τάχα παιδιά μου, τους λέει ο γέρος· τούτα είναι για τις καθημερινές, τάλλα τα πολλά τάχω χωμένα.

Σαν άκούσανε έτσι αυτοί, άρχινήσανε και του κάνουν ό,τι μπορούσαν για να τον εύχαριστήσουν. Άλλ' ο γέρος να δης τί έκανε! Μία μέρα που λείπανε και τα παιδιά κι' οι νυφάδες του, πιάνει και γιομίζει ένα σεντούκι με πέτρες, κι' ύστερα το κλείδωσε και το βούλλωσε καλά καλά. Σηκώνεται και πάει πίσω τα φλωριά του γείτονά του, κι' ύστερα γύρισε και κάθισε στο σπίτι.

Σε λίγην ώρα φθάσαν τα παιδιά με τις γυναίκες τους και καθίσανε να φάνε. Έκει που τρώγανε τους λέει ο γέρος: "Όποιος με φροντίσει έμένα· έως ότου πεθάνω, αútουνού θα δώσω αυτό εδώ το σεντούκι που τόχω γιομάτο φλωρί.

"Α, λησιμόνισα να πω πως μέσα στο σεντούκι, όταν έδανε τις πέτρες, έβαλε κι' ένα σφυρί, θέλοντας μ' αυτό να σημάνη: ότι όποιος δίνει ό,τι έχει και δεν έχει και δε βαστάει για τον έαυτό του τίποτα, έκεινού το κεφάλι θέλει τσάκισμα με το σφυρί.

Κι' όταν πέθανε ο γέρος τέλος πάντων, άνοίξανε το σεντούκι για να βρουνε τα φλωριά και βρήκανε τις πέτρες και το σφυρί.

Σκαπανέων μας

Το Διηγηματάκι μας

* Η ΣΗΜΑΙΑ *

"Η Μάρω γιορτάζει. Το βλέπει κανείς στα μεγάλα μαύρα της μάτια που πετούν άστραπές. Το βλέπει στο μελαχρινό πρόσωπό της που λάμπει από χαρά.

"Η Μάρω είναι από την Κορυτσά. Από μικρό παιδάκι άκούει τη μητέρα της που τραγουδάει: «Ξύπνα καμήμε μου ραγιά, ξύπνα να δής έλευθεριά!».

— Τι θα πη ραγιάς, μητέρα; ρώτησε μία μέρα τη μητέρα της.

— Νά, παιδάκι μου, ραγιάς είναι κανείς σαν ζή όπως εμείς κάτω από τον Ιταλό.

— Και πότε θα φύγη;

— Ποιός ξέρει, παιδάκι μου! Μία φορά εγώ δεν το πιστεύω πως θα είμαστε παντοτεινά ραγιάδες, είπε η μητέρα.

— Μα αν ξυπνήσουμε; Ξαναρώτησε το παιδί.

— Ξυπνητοί είμαστε παιδί μου, μα δεν φτάνει αυτό. Είμαστε αδύνατοι και χωρίς όπλα κι' ο έχθρος δυνατός. Μονάχα η Έλλάδα η πατρίδα μας μπορεί να μάς σώσει.

— Και γιατί μαμά δεν μάς γλυτώνει η Έλλάδα; Δεν μάς αγαπάει έμάς;

— Ναί παιδί μου, μάς αγαπά και για τούτο έκανε πόλεμο στα 1912 και μάς λευτέρωσε από άλλο ζυγό. Μα βλέπεις οι Ιταλοί δεν άφήσανε... Θέλανε τον τόπο μας για λογαριασμό τους. Και είναι αυτοί δυνατοί και έμεις αδύνατοι και γι' αυτό μένομε σκλαβωμένοι...

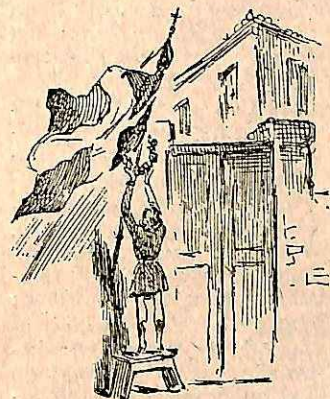
— Άχ, μανούλα! Πώς θέλω να λευτερωθώ με πάλι, να μιλούμε λεύτερα τη γλώσσα μας, να ζήσουμε κι' έμεις σαν άνθρωποι!

— Υπομονή, παιδάκι μου, θ' άναστηθούμε κι' εμείς!

"Η Μάρω έκλεισε τα μάτια. Θυμήθηκε τη Μεγάλη Παρασκευή, πριν από δυό χρόνια, τότε που πρωτοπήσαν ποδάρι στην Άλθονα οι Ιταλοί και πήραν μαζί τους την έλληνική σημαία και την κατέβασαν στο σκοτάδι, μέσα σε μία παλιά κασέλα με άχρηστα

πράματα! Θυμήθηκε τον πατέρα της που σκούπισε το δάκρυ που κύλησε στο μάγουλό του κι' έλεγε: «Θάρρη μία μέρα ν' άναστηθί!».

Σαν Άνάσσει της φαίνεται σήμερα της Μάρως. «Χριστός Άνέστη» μήπως δεν φωνάζουν όλοι; "Η κρυμμένη γαλάζια σημαία μήπως δεν κυματίζει ξανά στο κοντάρι της πάνω από την πόρτα, όπως είχε κυματίσει έναν καιρό, στα 1912, τότε που η Μάρω ήταν ακόμη άγέννητη; Νάι, τέτοια μέρα δεν μπορεί να

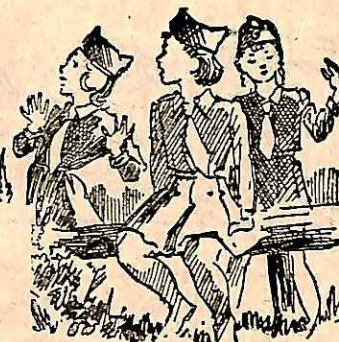

Στεφάνωσε με λουλούδια τη σημαία που κρέμασαν στην πόρτα.

την ξεχάση ποτέ στη ζωή της. Είχανε σήσει οι τελευταίες όμορφονιές του πυροβολικού. Οι Ιταλοί τ' άφησαν όλα και το βάλεσαν στα πόδια σαν λαγούς. Κι' από πέρα, έξω από την πόλι άκούστηκε να σαλπίζει: «Άπ' τα κόκκαλα βγαλμένη των Έλλήνων τα ιερά».

Σαν άστραπη τρέξαν όλοι στο ύπόγειο να ξεθάψουνε την περήφανη σημαία

με λαχτάρα, με συγκίνηση, με δάκρυα. Σαν άστραπη πετάχτηκε ύστερα η Μάρω στον κήπο να στεφανώσει με λουλούδια τη σημαία που κρεμάσανε στην πόρτα τους. Σαν άστραπη ξανάτρεξε να μαζέψη λουλούδια στο πανεράκι της. Μόλις και πρόλαβε να προβάλλη στο δρόμο να ράνη μ' αυτά τους νικητές, τους έλευθερωτές, που καπνι-

σμένοι από τη μπαρούτη της μάχης σπάσανε τη σφιχτομανταλωμένη πόρτα της σκλαβιάς κι' άπλώσανε στη γήι τα κόκκαλά τους, τα κορμιά τους, το αίμα τους για να περάση και να μπή μέσα στην πόλι η άθάνατη, η θεία Έλευθερία.

Γ. Δ.

Ο ΘΟΥΡΙΟΣ

Στ' άρματα! στ' άρματα! Χτυπά της Λαύρας η καμπάνα "Άχ! η γλυκειά της η φωνή «Χριστός Άνέστη!» ψάλλει "Η Άμαζόνα έξυπνησε, έξυπνησεν η Μάνα μαζί με την έλευθερία θα ταξιδέψη πάλι! Λουλούδια το ταξίδι τους και φώς να το χρυσώνη. Στ' άρματα! στ' άρματα, παιδιά του Λάμπρου του Κατσώνη!

Ποιά χείλη, ποιά να είπανε καταραμένα χείλη, πως πέθαναν τα Γιάννενα κι' η Κρήτη άπνεκρώθη; Ποιός είπε πως η Λάρισα δεν έχει καρποφύλλι, και πως του Βασιλέα μας η σπάθη έμαρμαρώθη; Ποιός είπε πως ο ούρανός δεν έχει άστροπελέκι, η Σαλαμίνα κύματα και η Έλλάς τουφέκι;

Στ' άρματα! στ' άρματα κι' έμπρός! "Όλο έμπρός... σαν κύμα "Ωκεανού άκοιμητο, σαν τον καιρό που τρέχει! "Εμπρός εύριακε! ο Θεός, στο σπάσιμο τη κρίμα! "Η δόξα πάντα είν' αρχή, τελειωμό δεν έχει. Το πόδι δεν κουράζεται που η τιμή φτερώνει. Στ' άρματα! πάλι στ' άρματα, παιδιά του Κατσωνώνη!

Στ' άρματα! στ' άρματα... Και πως; Μόνο σε μάς ταιριάζει, σ' έμάς που έπλυσ' ο Θεός στην έμορφη του ώρα το δαμάστη στη μέση μας του κάκου να σκουριάξη; "Α, όχι! μα το στρατεύμα που ροδολέει τώρα Μα τα παιδιά που άφησαν προχθές το σύνορά μας Μα της Πατρίδος την τιμήν και την κρυφή χαρά μας.

Χαρήτε νειοί που έχετε τα εικασί σας χρόνια, παιδιά του Μάρκου Μπότσαρη, του Κίμωνος έγγονία! Εύτυχισμένα! γίνεται για σας το πανηγύρι. "Άχ, στους Πατέρες τρέξετε, στο "Άγιο κοιμητήρι, να δούν τα όπλα τους σ' έσας, τη νεότη, το κορμί τους κι' η πικραμένη να χαρή στην όψι σας ψυχή τους.

Τουφέκια μην αδειάζετε προτού να άγιασθήτε. Σούρε! έκει, πριν σής φωτιάς τη φλόγα βαπτισθήτε. Οι λόγγες σας στο τάφο τους άς σκύψουν το τριφύλλι να πάρουν την τρανή εύχη από το καρποφύλλι. Και θε να ιδήτε τί μπορεί αυτή να κάνει μόνη! Στ' άρματα! στ' άρματα, παιδιά του Χρήστου του Μηλιώνη.

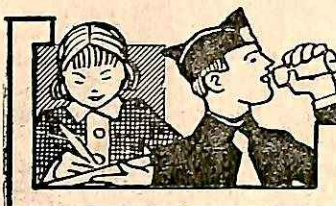
Στ' άρματα! στ' άρματα κι' έμπρός σε χάρο τιμημένο. Σε χάρο είπα; Και γιατί; Ποιός ξέρει; Ποιός το ξέρει, αν δρόμο δεν άνοίξωμε με δάφνες σκεπασμένοι; "Έχει μεγάλη δύναμι του Δίκαιου το χέρι! Δεν άναστήθηκε η Έλλάς για να την φάγ' η λήθη, και δεν πεθαίνει ο αίτός ποτέ του σαν όρνιθι!

ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ Κ. ΕΥΣΕΒΙΟΥ

"Ο κ. Ευσέβιος πλανόδιος τραγουδιστής και η βροχή των κερμάτων.

Για να μαθαίνετε

Δικτυωτών

Πυραμίδες

+ 1η σειρά: Φωνή-
εν. 2α σειρά: *+*
***+** *Οργανον αιοθή-
σεως. 3η σειρά: ****+***
Νήσος του Αιγαίου. 4η σειρά: Ποταμός της Εύρωπης. 5η σειρά: Περιφέρεια της Ελλάδας. Οί σταυροί εκ των κάτω προς τα άνω: Κράτος της Εύρωπης.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

Κρυπτογραφικών

12345678905 = Ναυαρχος.
0341275 = Σάν Θεός.
974375 = Ασθένεια.
45675 = Κατάρτι.
30975 = Νήσος.
94375 = Πείνα.
74875 = Κατοικία.
2975 = Εστία νόσου.
560175 = Μέρος του σώματος.

Π. Ν. ΑΡΓΥΡΗΣ

Τρίγωνον

***** 1η σειρά: Αρχαία
**** πόλις, 2α σειρά:
*** άνθη, 3η σειρά:
** δρόμος (δοτ.), 4η
* σειρά: άνθη, 5η
σειρά: φωνήεν.

Καί καθέτως τὰ ἴδια.

Γ. Χ. ΚΑΤΣΙΚΑΡΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

ΤΟΥ 8ου ΦΥΛΛΟΥ

Διπλοστιχίς: Άλαμάν, Άπα, Μωσής, Άνδρος, Νίκολας, ΑΑΡάν).

Άσπής: Οριζοντίως: Άρκαδία, Καθέτως: Αριάστη, Διαγωνίως: Μεταξάς και Άστακός.

Κρυπτογραφικών: Μιαούλης, Σαλαμίς, Σάμος, Άος, Μολάοι, Λαμία, Αίμος, Άλας, Τρίγωνον: Λέρος, Έρις, ρίς, ός, Σ.

Τονόγριφος: Μεταξά — Μεταξάς.

Αίνιγμα: Αιών — Ε.Ο.Ν. Άκροστιχίς: Πυθαγόρας (Πέτρος, Ύλη, Θάσος, Άλέξανδρος, Γάτα, Όνος, Ρήνος, Άρραρά, Σάμος).

Δικτυωτών: Οριζοντίως: 1 Καμπάνα, 2 Λαμπάδα, 3 Έλληνίς, 4 Πρίσμος, 5 Ταρμαός, 6 Ήγούμαι, 7 Σανδαλί.

Σταυρόλεξον: Οριζοντίως: 1 Κήρος, 2 Μίνως, 2 Τάρας, 3 Μιλάνο, 4 Όκιά, 5 Ιση, 6 Από, 5 Σόκα, 6 Έτος, 6 Βέρα — Ζάρι, 7 Σόδα — Ρίον, 8 Έσω — Όλο — Όση, 9 Νισυρον, 10 Δόσις, 11 Σπλήν — Άηδών. Καθέτως: 1 Κύρος — Σέλας, 2 Κόδος, 3 Μακεδών, 4 Ότι — Άρα — Ιόη, 5 Σάλι — Όσον, 6 Ράσα — Άλυσ, 7 Μάνη — Όρια, 8 Ίσο — Έαρ — Όση, 9 Νάτριον, 10 Ποίος, 11 Σάμος — Νήσον.

Τὰ τυπογραφικά λάθη

Ο στοιχειοθέτης της σελίδος αυτής έχει κάμει στις παρακάτω φράσεις μερικά χονδροειδέστατα τυπογραφικά λάθη. Μπορείτε νά τὰ βρήτε;

1. Τὰ τριαντάφυλλα σφυρίζουν ώραία.
2. Τὰ άγάλματα είναι πάντοτε άκοίμητα.
3. Ο Κωστάκης άνέβηκε στην κορυφή ενός Βλάχου κι' έπεσε στη θάλασσα.
4. Η άράχνη πλένει τούς ιστούς της γιά νά συλλάβη τὸ θύμα της.
5. Τὸ ρυάκι μιλώντας μουρμουρίζει.

Τι είναι;

Άπαντήστε γρήγορα!

Μαγγελάνος: Είναι πτηνόν, ποταμός, άγιος της δυτικής εκκλησίας, θαλασσοπόρος ή έντομον;

Ηλιογάβλος: Είναι άσπής, ποιητής, Ρωμαίος αυτοκράτωρ, είδος μοχλού ή Όλυμπιονίκης;

Δίρυς: Νήσος του Ειρηνικού, βιομηχανική ύλη, ονομασία μάχης, πρωτεύουσα Άμερικανικού κράτους ή όρος της Ελλάδος;

Υεσώ: Άσπασιακή νήσος, άνθος, χώρα της Αφρικής, τύπος άρχαίου πλοίου ή ήθοποιός του κινηματογράφου;

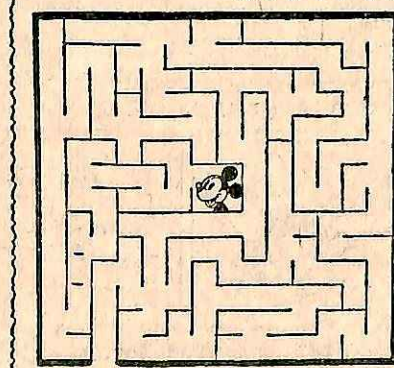
Αινίγματα

Είναι βαρύς σαν σίδηρο είναι γλυκός σά μέλι ούτε στο χέρι πιάνεται ούτε στην τσέπη μπαίνει.

Προσθέτεις και μικραίνει Αφαιρείς και μεγαλώνει.

Σ. ΧΑΛΑΣ

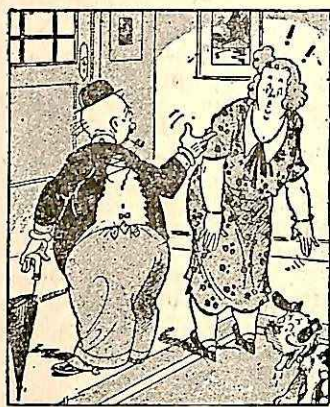
ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Ο Μίκυ που είναι κουτούτσικος μπήκε εύκολα στον λαβύρινθο — όπως έκαναν οι Άταλοι κένταυροι στις χαράδρες της Πίνδου... — αλλά δεν μπορεί νά βγῇ. Καί περιμένει τώρα νά τον βοηθήσετε και νά του δείξετε τὸ δρόμο. Έννοείται ότι δεν πρέπει νά περάσετε επάνω από μαύρες γραμμές, αλλά όλο από άνοιχτό δρόμο και νά βγῇτε άπ' την πόρτα που είναι κάτω άριστερά.

— ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΠΑΕΙ ΣΤΟ ΣΑΚΚΑΚΙ...

— Σοῦ τὸ εἶπα καὶ χθὲς πῶς ἀδυνάτισα! "Άλλοτε δὲν μπορούσα νὰ κουμπώσω αὐτὸ τὸ σακκάκι!...

Κάτι αδύνατον

Ο μικρός Τάκης βλέποντας τὸν Τοτὸ νὰ πολεμᾷ νὰ βγάλει ἕνα φύλλο ἀπὸ τὸν ἡμεροδείκτη τοῦ φωνάζει: — Μή! μή τὸ βγάλεις καὶ θά γίνῃ σήμερα Κυριακή!

Δεν έχει τίποτε

— Ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ ζῶον, ποῦ δὲν ἔχει, οὔτε μάτια, οὔτε αὐτιά, οὔτε πόδια; — "Ε λοιπόν, εἶναι ὁ σκύλος μας! — Ο σκύλος σας; — Βεβαίως. Δὲν ἔχουμε!

Φάσμα!

— Ο γιὸς μου ὅταν ἐργάζεται κάνει τὸν κόσμο νὰ μένῃ μὲ άνοιχτὸ τὸ στόμα. — Εἶναι τενόρος; — Όχι... ὀδοντίατρος...

Δύσκολα πράγματα

— Μιά βαθειά εισπνοή, σκοτώνει τὰ μικρόβια. — Σύμφωνοι, γιαντρέ μου. Άλλά δὲν ξέρω πῶς νὰ ἐξαναγκάσω αὐτὰ τὰ μικρόβια νὰ πάρουν βαθειά εισπνοή.

Ο άλλός!

Ο πατέρας ἐνῶ δέρνει τὸν Τάκη, τοῦ λέει: — Άν ἦταν άλλος στὴ θέσισου, παλιόπαιδο!... — Θά τις ἔτρωγε ἐκεῖνος! Διακόπτει ὁ Τάκης.

ΕΥΘΥΜΙΑ

Ήταν καλά

— Ήμαμά: — Εἶναι καλά αὐτὰ τὰ σπέρτα που πήρες, ἢ δὲν ἀνάδουν σάν τάλλα; — Ο Νίκος: — Θά ἴδῳ. Καὶ σέ λίγο γυρίζοντας: — Τὰ δοκίμασα ἕνα-ἕνα μαμά! Όλα ἀναψαν!

Η κυριολεξία

Ο Καθηγητής: — Πῶς λέγεται ὁ μπουφος εἰς τὴν καθαρεύουσαν; — Ο Μαθητής: — Βλάξ! κύριε καθηγητά:

Τὸ μυστικὸ

Ο Κώστας λέει ἕνα κρυφὸ στ' αὐτὸ τοῦ Γιώργου κι' ὁ Σωκράτης περιέργως πᾶει ἀπ' τάλλο αὐτὸ τοῦ Γιώργου ν' ἀκούσῃ.

Κάστανα μεγάλα

— Μαμά ἔχουν τὰ κάστανα γάλα; — Όχι, γιατί; — Γιατὶ ὁ καστανᾶς σήμερα φώναζε: Κάστανα μὲ γάλα!

Περιττὴ ἐρώτησις

Ο Μίμης ἀπ' τὸ δρόμο φωνάζει: — Γιώργο... Γιώργο... — Ο Γιώργος βγαίνει στὸ παράθυρο. — Τί θέλεις Μίμη; — Άπάνω εἶσαι;

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ

Οι φίλοι αναγνώσται της «Νεολαίας» δύνανται κατά τὸν μήνα Δεκέμβριον νὰ παρακολουθήσουν τὰ ἀκόλουθα ἀστρονομικά φαινόμενα.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Καὶ κατὰ τὸν μήνα τοῦτον τὸ ἐξαιρετικὸν ὥραϊον θέαμα ποῦ παρουσιάζει ὁ οὐρανὸς εἶναι οἱ δύο πλανήται: Ζεὺς καὶ Κρόνος. Μετὰ τὴν προσέγγισιν ποῦ εἶχαν τὸν περασμένον Ὀκτώβριον, τώρα σιγά-σιγά ἀπομακρύνονται μεταξὺ τῶν, ἀλλ' ἡ ἀπομακρυνσις αὐτὴ δὲν εἶναι πολὺ αἰσθητή. Τὸν μήνα τοῦτον ἡ ἀπόστασις τῶν θά αὐξήσῃ ἀρκετά. Οἱ πλανῆται αὗτοὶ ἀμέσως μὲ τὴν ἐκτασίαν τοῦ κυκλικοῦ παρουσιάζονται εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμήμα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ διακρίνονται εὐκόλως ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀστέρων. Ο Ζεὺς εἶναι ὁ λαμπρότερος καὶ ὁ Κρόνος ὁ ἀμυδρότερος. Ὅτε οἱ δύο οὐρανὸν περὶ τὴν 4ην πρωΐνην ὥραν.

Ο Ερμῆς, ποῦ εἶναι ὁ πλησιέστερος πρὸς τὸν ἥλιον πλανήτης, εἶναι πρωΐνός ἀστὴρ καὶ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Οριζοντίως:

1) Κράτος τῆς Εὐρώπης — Δημητριακόν. 2) Νήσος τοῦ Αἰγαίου. 3) Ἦχος τυμπάνων τῶν ἀγρίων — Τὸ τρώμε μὲ πολὺ ὄρεξι όταν εἴμαστε μάλιστα νηστικοί (δημ.). 4) Ἀπαντα — Σύνδεσμος — Ἀρνητικόν. 5) Ἀρρώστια — Τρώομεν τὸ κρέας τῶν. 7) Οἰκονομική ἐνίσχυσις τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ κράτος — Μάχη κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκρίθη ἡ τύχη τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν Παγκόσμιον πόλεμον 1914—1918 (ἡ ονομασία ἐλήφθη ἀπὸ ἕνα γαλλικὸν ποταμόν). 8) Ἀφῆσε (δημ.) — Νήσος τοῦ Αἰγαίου. 9) Ἀριθμητικόν. 10) Πρόθεσις — Τρέχω (ἐπὶ ὕρῳ). 11) Τὴν ἔχοντες κατὰ τὰς ἐορτάς. 12) Γυναικεῖον ὄνομα — Ἀναπνοή (δημ.).

Καθ' ἑξῆς:

1) Μαλλί — Ὁ δηγὲι κατὰ τὰς σκοτεινάς νύκτας. 2) Στρατιωτικὴ μονάς. 3) Ἀρθρον (αἰτ. πληθ.). — Ἀρχαία θεά. 4) Πρόθεσις — Ὀλόκληρον — Καταφατικόν. 5) Νήσος τοῦ Αἰγαίου — Σαυτὴν πῆνουμε τίς μπριζόλες. 7) Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους — Γυναικεῖον ὄνομα. 8) Ὁχι στραδᾷ — Τὸ ἴδιον μὲ τὴν δευτέραν λέξιν τοῦ 9 ὁριζοντίως. 9) Ἀνθος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν δευτέραν λέξιν τοῦ 9 ὁριζοντίως. 10) Πέφτει τὸν χειμῶνα όταν κἀν κρύο. 11) Χώρα τῆς Ἀσίας — Χωρίς θρόνου, χωρίς φασαρία.

Γ. ΚΑΝΤΙΑΝΗΣ

Πυραμίδες

1η σειρά: Σύμφωνον. 2α σειρά: Αρχαία θεά. 3η σειρά: Εὐρωπαϊκὴ πόλις, πρῶην πρωτεύουσα. 4η σειρά: Ὅρος τῆς Ελλάδος. 5η σειρά: Αρχαῖος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. Οἱ σταυροὶ καθέτως: Πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Γ. Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Τρίγωνον

1η σειρά: Νήσος τοῦ Αἰγαίου. 2α σειρά: Αρχαῖος ἥρωας. 3η σειρά: Προσωπικὴ ἀντανυμία. 4η σειρά: Ἀναφορικὴ ἀντανυμία. 5η σειρά: Σύμφωνον. Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ

Πλειάδων ποῦ μὲ τὸν γυμνὸν ὀφθαλμὸν βλέπομεν 7 ἀστέρας, ἐνῶ εἰς τὸ τηλεσκόπιον παρουσιάζονται περισσότεροι ἀπὸ 400. Κάτωθεν αὐτῶν εὐρίσκειται ὁ Ἠνίοχος μὲ τὴν λαμπρὰν Αἴγα.

Μαγικὴ εἰκὼν

ἀνευ εἰκόνος

— Μπαμπά, Στέλιο, Τάκη, πάμε νὰ φαῖμε;

— Τί;

— Μὰ αὐτὸ ποῦ σὰς εἶπα.

Π. Σ. ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗΣ

Λεξιγριφος

“Ενα γράμμα τ'άλφασήτου ὅπως εἶναι ἀν τ' ἀφήσης τοῦ χωριάτικῃ ἕνα ρούχο στὴ στιγμὴ θά σχηματίζεται.

Γ. & Α. ΚΑΡΟΤΣΙΕΡΗΣ

Άκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης:

- 1) Κράτος τῆς Εὐρώπης.
- 2) Ἐνδοξος χώρα ἡρώων.
- 3) Κράτος τῆς Β. Εὐρώπης.
- 4) Χώρα τῆς Β. Ἀφρικῆς.
- 5) Ἰσχυρὸν κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης.
- 6) Κράτος τῆς Β.Δ. Εὐρώπης.
- 7) Κράτος τῆς Ἀσίας.
- 8) Χώρα τῆς Βαλκανικῆς χερσονήσου.

Μεταγραμματισμός

Ξακουσμένη νήσος εἶμαι στὴν Ἀσία κείμαι κι' ἀν μὲ βγάλῃς τὸ κε-

[φάλι

ἄλλη νήσος θά προβάλλῃ ποῦ ἄμα ἀλλάξῃ τὴν οὐρὰ γίνεται ἄνθος μὴ χαρά.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Πλειάδων ποῦ μὲ τὸν γυμνὸν ὀφθαλμὸν βλέπομεν 7 ἀστέρας, ἐνῶ εἰς τὸ τηλεσκόπιον παρουσιάζονται περισσότεροι ἀπὸ 400. Κάτωθεν αὐτῶν εὐρίσκειται ὁ Ἠνίοχος μὲ τὴν λαμπρὰν Αἴγα.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 22αν Δεκεμβρίου καὶ περὶ ὥραν 1 καὶ 55' ὁ ἥλιος ἐκκαταλείπει τὸ ζῳδιον τοῦ Τοξότου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ζῳδιον τοῦ Αἰγόκερου.

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἀρχεταὶ ὁ χειμῶν.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Πρῶτ. τέτ. Δ) ἑρίου 6, 18ω 1 λ.

Πανσέληνος » 14, 21ω 38

Τελευτ. τέταρτ. » 22, 3ω 45

Νέα Σελήνη » 28, 22ω 56

ΜΕΤΕΩΡΙΚΟΝ ΣΗΜΝΟΣ

Τὸ πρῶτον 158ῆμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου θά ἔχωμεν πλουσίαν πτώσιν διαττόντων ἀστέρων ἀπὸ τῶν ἀστερισμῶν τῶν Διδύμων. Τὸ ἀκτινοβόλον σημεῖον εὐρίσκειται πλησίον τοῦ Καστορός καὶ τὸ μέγιστον τῆς πτώσεως θά σημειωθῇ μεταξὺ 10-13 Δεκεμβρίου.

Ο ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ

ΤΡΙΤΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Τὰ στρατεύματά μας συνεχίζοντα την προέλασιν των κατέλαβον και νέα σημεία εις τον τομέα του κέντρου και προς την διεύθυνσιν πέραν της Μοσχολόεως.

Οι Ιταλοί υποχωρούντες ραγδαίως καταβάλλουν απειγνυσμένας προσπάθειάς να διασωθούν προς Βορράν.

Προς κάλυψιν των υποχωρούντων διαρκώς τημάτων των, η έγχθρική αεροπορία ανέπτυξεν εξαιρετικήν όλως δραστηριότητα, άνευ όμως και αποτελεσμάτων, βομβάρδισαα ως συνήθως μη στρατιωτικούς στόχους.

Ούτω εις τὰ Ιωάννινα έδόθη κατά το διάστημα της χθεσινής ημέρας δώδεκα φορές το σύνθημα του συναγερμού.

Ο έχθρος έπεχείρησε διά των έπιδρομών του να καταστρέψη την εις απόστασιν 5 χιλιομέτρων από των Ιωαννίνων γέφυραν Μπαλνιούμα, άνευ ούδενός αποτελέσματος.

Άλλη απόπειρα καταστοφής της γεύρας Σούλιο Τίνο έσημειώσαν επίσης πληρη άποτυχίαν.

Η έγχθρική αεροπορία έδομθάρδισεν επίσης το Ληξούριον, το Άργυσόλιον, την Κέρκυραν, την Άρταν και την Ήγουμενίτσαν.

ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΕΝΤΑ

Το χθές την νύκτα άνακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου ύπ' αριθ. 30 έχει ως ακόλουθος:

Τα στρατεύματά μας συνεχίζοντα την προώρησιν των κατέλαβον νέα τινά σημεία. Η έγχθρική αεροπορία έδομθάρδισε πόλεις τινάς και χωρία του έσωτερικού. Υπάρχουν νεκροί τινες και τραυματίαι. Ουδεις στρατιωτικός στόχος έβλήθη.

Επίσης το Ύφυπουργείον Δημοσίας Άσφαλείας άνακοινού:

Κατά την χθεσινήν ήμεραν έγινοντο αι κάτωθι έπιδρομαί της Ιταλικής αεροπορίας εις το έσωτερικόν της χώρας, στραφείσαι αποκλειστικώς και μόνον κατά του άμαχου πληθυσμού:

1) Εις Ληξούριον Κεφαλληνίας, όπου έφονεύθησαν 6 άτομα, μεταξύ των οποίων 3 γυναίκες και δύο ηνία 6 μηνών και 2 μηνών.

2) Εις Άργυσόλιον άνευ θυμάτων και ζημιών.

3) Εις Κέρκυραν έδομθάρδισθη η πόλις και διάφορα χωρία σεπρούμενα ολουδίποτε στρατιωτικού ενδιαφέροντος, με έλάχιστα θύματα η ζημία.

4) Εις Άρταν με αποτέλεσμα τόν τραυματισμόν δύο γυναικών.

5) Εις Ήπειρον έδομθάρδισθη η Ήγουμενίτσα και τινά χωρία και αγροτικά περιοχαι με άσημαντον αριθμόν θυμάτων και ζημιών.

ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Ο άνωκτος στρατός μας συνεχίζει με την ίδιαν πρνωότε έπιτυχίαν τας εις την Άλβανίαν έπιχειρήσεις, βελτιώνουν τας καταλήψεις άσεις του.

Η χθεσινή ήμερα έδωσαν εις τὰ ελληνικά όπλα και την συνεργαζομένην μετά της ελληνικής αγγλικήν αεροπορίαν την ευκαιρίαν εξαιρετικώς αποτελεσματικής δράσεως.

Ούτω ενώ οι Ιταλοί άνέκοιψαν την υποχώρησιν των ένισχυθέντες από νέα τημάτα εκ του έσωτερικού της Άλβανίας και άπειράθησαν άντεπίθεσιν, ήναγκάσθησαν και πάλιν να καμψούν και να συνεχίσουν την υποχώρησιν των.

Εις πολλά σημεία τὰ ελληνικά στρατεύματα έ εισέδυσαν εις βάθος 15 χιλιομέτρων πέραν των προτέρων θέσεων των, εις δε τόν βορείον τομέα και εις ώρισμένα σημεία, ο στρατός μας ούδαμώ συνήτησεν έχθρικών τοιούτων.

Επίσης έκυρίευσαν τόν όπλιισμόν και άλλα εφόδια ενός Ιταλικού τάγματος.

Μεταξύ των άλλων λαφύρων περιλαμβάνονται και δύο σημαίαι των Ιταλικών ταγμάτων.

Εκ των ύπαρχουσών εγκύρων πληροφοριών συνάγεται ότι εκ των 12 μεραρχιών τας όποιες είχαν συγκεντρώσει οι Ιταλοί εις την Άλβανίαν, αι τέσσαρες τουλάχιστον άποσυνετέθησαν, δύο δε άλλα υπέστησαν τσιούτας ζημίας ώστε να καθίσταται προβληματική η άνασυγκρότησις των.

Επίσης έδομθάρδισθησαν σφοδρώς αι βάσεις άνεφοδιασμού του έχθρου.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Το χθές την νύκτα έκδοθεν άνακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου ύπ' αριθ. 31, λακωνικόν ως πάντοτε, άναφέρει τα εξής:

«Αί κινήσεις των στρατευμάτων μας συνεχίζονται μετ' έπιτυχίας επί του άλβανικού έδάφους.

» Εις την περιοχην Κορυτσας περιήλθον εις χείρας μας μεταξύ του άλλου πολεμικού ύλικού και 6 έχθρικά αεροπλάνα έγκαταλελειμμένα.

» Η έχθρική αεροπορία έπέδειξε δραστηριότητα επί του μετώπου και ένήργησε βομβαρδισμούς κατά δεκάδος χωρίων έν Ήπειρω και κατά μη στρατιωτικών στόχων εις τας νήσους Κέρκυραν και Κεφαλληνίαν».

ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑΙ ΕΠΙΔΡΟΜΑΙ

Το Ύφυπουργείον Δημοσίας Άσφαλείας έέδωκε την κάτωθι άνακοινώσιν:

Παρά της έχθρικής αεροπορίας έδομθάρδισθη χθές το Ληξούριον (Κεφαλληνίας) και χωρία τινά της Ήπειρου, άνευ ζημιών και με άσημαντον αριθμόν θυμάτων εκ του άμαχου πληθυσμού.

Επίσης έδομθάρδισθη η Κέρκυρα, κατά της οποίας τα έχθρικά αεροπλάνα έβαλον και διά πολυβόλων με άγνοστα εισέτι αποτελέσματα. Πάντως έλλάδθησαν ναοί της πόλεως και κτίρια.

Την 6ην Νοεμβρίου οι Ιταλοί, κατά την προσωρινήν κατοχήν της Ήγουμενίτσας, έτυφέκισαν τόν Έλληνα κτηνοτρόφον Νικόλαον Πατσάν, διότι ο υίός του ύπνρείται εις τόν ελληνικόν στρατόν.

ΠΕΜΠΤΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Ο στρατός μας εξακολουθεί να σημειώνει σημαντικές έπιτυχίας έφ' όλοκλήρου του μετώπου.

Κατά την καταδίωξιν του έχθρου έκτός των Ιταλών αιχμαλώτων συνελήφθησαν 285 Άλβανοί στρατιώται και αξιωματικοί.

ΤΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΕΝΤΑ

Το έπίσημον άνακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου ύπ' αριθ. 32 άναφέρει τα ακόλουθα:

Τα στρατεύματά μας συνεχίζουν ειπιτυχώς την δράσιν των επί άλβανικού έδάφους.

Η αεροπορία μας έδομθάρδισεν έπιτυχώς έχθρικής συγκεντρώσεις, φάλαγγας και πυροβολαρχίας έν δράσει.

Η έχθρική αεροπορία έπέδειξε δραστηριότητα επί του μετώπου και ένήργησε βομβαρδισμούς χωρίων έν Ήπειρω, εις Κέρκυραν, εις Κεφαλληνίαν και Κρήτην. Έδομθάρδισε τας Πάτρας. Υπάρχουν νεκροί και τραυματίαι μεταξύ του άμαχου πληθυσμού. Κατέρρευσαν οικίαι τινές.

Επίσης το Ύφυπουργείον Δημοσίας Άσφαλείας άνακοινού:

Παρά της έχθρικής αεροπορίας έγινοντο χθές αι κάτωθι έπιδρομαί εις το έσωτερικόν της χώρας.

1) Εις τας Πάτρας, άνευ θυμάτων και με μικράς ζημίας εις οικίας.

2) Εις Άργυσόλιον και Ληξούρι Κεφαλληνίας άνευ ζημιών και με ένα τραυματίαν.

3) Εις Ήπειρον έδομθάρδισθησαν χωρία τινά άνευ θυμάτων και ζημιών.

4) Εις την Δυτικήν Μακεδονίαν έρρίφθησαν βόμβαι με έλάχιστα θύματα και ζημίας.

5) Εις Κρήτην έρρίφθησαν βόμβαι εις αγροτικές περιφέρειας άνευ θυμάτων και ζημιών.

6) Εις Κέρκυραν έδομθάρδισθησαν αι φυλακai και το ψυχιατρείον άνευ θυμάτων.

Εξ άλλου το άρχηγειον της έν Έλλάδι αγγλικής βασιλικής αεροπορίας έέδωκε χθές το εξής άνακοινώθεν:

Εξαιρετικώς έπιτυχής έπιδρομή, παρά το

έντονον άντισταεροπορικόν πυρ και την παρέμβασιν έχθρικών καταδιωκτικών αεροπλάνων, έγινετο χθές κατά του λιμένος του Αύλωνος από βομβαρδιστικά αεροπλάνα της βασιλικής αεροπορίας. Άμεσα πληγμένα τὰ μεγάλων βομβών κατεφέρθησαν κατά μεγάλου σκάφους, το όποιον έθεάθη βυθίζόμενον προτού τὰ αεροπλάνα μας άναχωρήσουν εκείθεν διά να επανέλθουν εις την βάση των. Ζημία επίσης έπροξενήθησαν εις τας προκυμίας και τας λιμενικάς εγκαταστάσεις. Κατεστράφησαν κτίρια εύρισκόμενα πλησίον ύποστέγου.

Εν εκ των έχθρικών καταδιωκτικών μονοπλάνων, το όποιον άπειροσέθη να παρέμβη, κατερρίφθη. Έθεάθη κατερχόμενον καβέτας, ενώ μαύρος καπνός εξέρχετο εκ του προσθίου αυτού μέρους. Φάλαγξ υποχωρούντων έχθρικών στρατευμάτων εις την περιφέρειαν του Τεπελενίου υπέστη έπίθεσιν από τα αεροπλάνα μας, τὰ όποια, ίπταμένα εις μικρόν ύψος, έπροξένησαν βαρείας άπωλείας εις τόν έχθρον. Εις Κελούρε (Κλεισούρα, παρά το Τεπελένι), πολλαί βόμβαι έρρίφθησαν κατά του έκει αεροδρομίου. Μία έξερράγη πλησίον αεροπλάνων τὰ όποια εύρίσκοντο επί του έδάφους. Την 25ην Νοεμβρίου έν εκ των αεροπλάνων μας, ενώ έπείστρεφεν εξ έπιδρομής και απέφυγε σχηματισμόν εξ έχθρικών καταδιωκτικών τύπου «Κ. Ρ. 42», έξήλθεν εκ των νερών και εύρέθη πρό άλλου σμήνους έχθρικών αεροπλάνων τύπου «Γ. 50». Τὰ έχθρικά καταδιωκτικά αεροπλάνα κατελήφθησαν εξ άπρόσπου και προσπαθούσαν να διαφύγουν των και δύο εξ αυτών συνεκρούθησαν. Έν εξ αυτών έθεάθη πτόπων εις το έδαφος φλεγόμενον. Έξ άλλων τών έπιχειρήσεων αυτών δια τὰ αεροπλάνα μας έπείστρεψαν εις τας βάσεις των».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Η δευτέρα φάσις του έλληνοϊταλικού πολέμου επί τη συμπληρώσει μηνός από της ένάρξεως των έχθροπραξιών κρινεται ως άπολύτως εύνοική διά τὰ στρατεύματά μας, τὰ όποια εξακολουθούν να καταδιώκουν τόν έχθρον κατά πόδας, παρά την λυσώδη αντίστασιν αυτού.

Η χθεσινή και η σημερινή ήμερα ύπήρξαν διά τόν έχθρον σκληρόταται.

Μετά την παράδοσιν των Άλβανών αξιωματικών και στρατιωτών, έπηκολούθησεν η διάλυσις της «Λεγεώνας του θανάτου», ένός από τα πλέον έπικτατα σώματα διά τὰ όποια εσεμνύετο ο Μουσολίνι.

Επίσης η αγγλική αεροπορία κατήγαγε περιφανή νίκην. Έννεα αγγλικά αεροπλάνα συνήτησαν σμήνος 15 Ιταλικών καταδιωκτικών, εκ των οποίων κατόπιν έρομαχίας ύπεράνω των Ιωαννίνων κατέρριψαν όκτα.

Εκ τών αγγλικών κατεστράφη έν άλλ' ο πιλότος του διεσώθη κατελάνων δι' αλεξιπτώτου.

Η ΑΠΟ ΑΕΡΟΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

Ο έχθρος έπέδειξεν εξαιρετικήν δραστηριότητα βομβάρδισας και πάλιν την Πρέβεζαν, το Ληξούριον, την Κέρκυραν και την Ήγουμενίτσαν.

ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΕΝΤΑ

Εκ του Γενικού Στρατηγείου έξεδόθη την νύκτα το κάτωθι ύπ' αριθ. 33 πολεμικόν άνακοινώθεν:

Επί του μετώπου άγώνες κατά όπους, οίτινες ύπήρξαν έπιτυχείς δι' ήμάς.

Η αεροπορία μας έξετέλεσεν άναγνωρίσεις και περιπολίας διώξεως προς κάλυψιν των στρατευμάτων μας. Κατά έρομαχίας κατερρίφθη σημαντικός αριθμός έχθρικών αεροπλάνων.

Η έχθρική αεροπορία έδομθάρδισε σημεία τινά επί του μετώπου ως και πόλεις και χωρία της Ήπειρου, της Κερκύρας, της Κεφαλληνίας και της δυτικής άκτής της Πελοποννήσου.

Υπάρχουν έλάχιστα θύματα μεταξύ του άμαχου πληθυσμού και μικραί ζημιαί.

Εχθρικά άντιτορπιλλικά έρριψαν άριθμόν τινά όβείδων κατά τών βορείων

άκτων της Κερκύρας. Άπεμακρύνθησαν καλυφθέντα διά παραπετάσματος καπνίου, άμα τη εμφάνισει φιλιών άεροσκαφών.

Εξ άλλου το Ύφυπουργείον Δημοσίας Άσφαλείας άνακοινού:

Παρά της έχθρικής αεροπορίας έγινοντο χθές αι κάτωθι αεροπορικά έπιδρομαί εις το έσωτερικόν της χώρας:

1) Εις Πρέβεζαν, άνευ θυμάτων και ζημιών.

2) Εις Ληξούριον Κεφαλληνίας με έλάχιστα θύματα εκ του άμαχου πληθυσμού και έλάχιστας ζημίας.

3) Η Ήγουμενίτσα, ήτις είχε πυρποληθή κατά το πλείστον υπό των Ιταλών κατά την ύποχώρησιν των, υπέστη επανειλημμένους βομβαρδισμούς, ώστε να άχρηστευθούν και αι έναπομεινέναις έλάχισται οικίαι. Ούτω οι κάτοικοι της Ήγουμενίτσας έν συνεχεία προς τὰ δεινά και τας ταλαιπωρίας τας όποιες είχαν ύποσθη κατά την όλιγοήμερον κατοχήν υπό των Ιταλών, έδοκίμασαν ήδη, παραμεινάντες τελείως άστεγοι, και την τελευταίαν έκδήλωση του ένδιαφέροντος και της στοργής των Ιταλών, προς την πρωτεύουσάν της διεκδικουμένης παρ' αυτών Τσαμουργίας.

4) Η πόλις της Κερκύρας υπέστη χθές επανειλημμένους έρομαχίας έπιδρομάς με ζημίας εις κτίρια. Έδομθάρδισθη εκ νέου το κτίριον του Ψυχιατρείου.

Μοίρα 6 Ιταλικών άντιτορπιλλικών διελθούσα βορείως της νήσου έδομθάρδισεν άκτας και τινας αγροτικές περιοχάς, άνευ ούδενός θύματος η ζημίας.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Η πορεία των πολεμικών έπιχειρήσεων, τας όποιες διεξάγονται τὰ Έλληνικά στρατεύματα με άμεινόντων έντασιν έφ' όλοκλήρου του μετώπου, καθιστά έμφανές ότι εύρισκόμεθα πρό συντονισμένης ένεργείας, της όποιας τὰ αποτελέσματα θα είναι άφύκτατα Ικανοποιητικά, άναμενόμενα παρά τόν στρατιωτικόν άρχων από ήμέρας εις ήμεραν.

Ιδιαίτερως έξαιρείται από των άπεσταλμένων τών αγγλικών και αμερικανικών έφημερίδων η μεθοδικότης μετά της όποιας συντελούνται, επί τη βάσει του προκαθορισμένου γενικού σχεδίου, αι κινήσεις των ελληνικών στρατευμάτων, κινήσεις συνιστάμεναι εις την σταθεράν παγίωσιν των καταλαμβανομένων θέσεων και εις την συνέχισιν της προωθησεως των γραμμών των δια της ύπερνηκίσεως των άντιστάσεως, την όποιαν προβάλλει ο έχθρος. Γενικώς η πορεία των διεξαγομένων έπιχειρήσεων κρινεται ως άπολύτως εξησφαλι, ώστε να εξαγγέλλεται ως άπολύτως εξησφαλι, ώστε η μετ' όλίγας ήμέρας άναγγελλία άποφασιστικών άποτελεσμάτων. Παρατηρείται ότι το ελληνικόν άρχηγειον έφαρμόζει την τακτικήν, η όποια ύπέρθε τον έπιτυχίαν εις τας έπιχειρήσεις δια την κατάληψιν της Κορυτσας και ότι δια της μεθόδου ταύτης έπιτυγχάνεται η κατάληψις των στρατηγικών σημείων, τὰ όποια θα χρησιμεύσουν ως άφετηρία διά την περαιτέρω παρέλασιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—

Η χιών, η όποια έπεσεν εις την περιοχην του βορείου μετώπου, ούδωλως έδυσχέρανε την άκατάπαυστον προέλασιν των νικηφόρων ελληνικών.

ΤΑ ΔΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΝΔΡΩΝ

Ιταλικών αεροπορικών έπιδέσεων

699 γυναίκες, 267 παιδιά, 90 βρέφη!

Ο άπολογισμός των ζημιών και των θυμάτων εκ του άμαχου πληθυσμού, λόγω των έπιδρομών της Ιταλικής αεροπορίας κατά τόν πρώτον μήνα του πολέμου, ήτοι από 28 Οκτωβρίου μέχρι 28 Νοεμβρίου 1940, έχει ως εξής:

1) Νεκροί 604. Έκ τούτων γυναίκες 274, παιδιά 120, βρέφη 32.

2) Τραυματίαι 1070. Έκ τούτων γυναίκες 425, παιδιά 147, βρέφη 58.

3) Κατέρρευσαν οικίαι εις πόλεις και χωρία 1200. Αι καταστάσεις έτοιμορροποι και συνεπώς άκατοίκητοι δέν έξηκριώθησαν πλήρως.

4) Έθλήθησαν διά βομβών: Σχολεία 88, Νοσοκομεία 6πτά, Κλινικά τέσσαρες, Φυλακάι μία, Ψυχιατρείον έν, Έκκλησίαί έννεα.

(Έκ του ύφυπουργείου Δημοσίας Άσφαλείας)

Η αεροπορία μας έξετέλεσεν άναγνωρίσεις και περιπολίας διώξεως υπερά-

νω των έχθρικών γραμμών. Η έχθρική αεροπορία έδομθάρδισε σημεία τινά του μετώπου ως και πόλεις και χωρία της Ήπειρου, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Λευκάδος και της Δυτικής άκτής της Πελοποννήσου.

Το άνακοινώθεν του Ύφυπουργείου Άσφαλείας περί της από άέρος έπιδρομής του έχθρου μετά του άπολογισμού των ζημιών και των θυμάτων από της ένάρξεως του πολέμου μέχρι σημερον δημοσιεύμενον κατωτέρω.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Το έν Έλλάδι Άρχηγειον της αγγλικής βασιλικής αεροπορίας άνακοινού υπό χθεσινήν ήμερομηνίαν τα ακόλουθα:

Κατά τας τελευταίας δύο ήμέρας τα καταδιωκτικά αεροπλάνα της βασιλικής αεροπορίας δυνάμειως κατέστρεψαν 10 έχθρικά αεροπλάνα. Χθές έν τη νοτιοδυτική Άλβανία μικρά περιπολία εκ καταδιωκτικών μας συνήτηθη με 20 έχθρικά καταδιωκτικά τύπου «Κ. Ρ. 42». Τα αεροπλάνα μας άμέσως επετέθησαν και εις όλιγοτέρον του λεπτού της ώρας κατερρίφθησαν 7 έχθρικά. Βραδύτερον, κατά μονομαχίαν, έν των καταδιωκτικών μας αεροπλάνων συνεκρούσθη με το έχθρικών τύπου «Κ. Ρ. 42», το όποιον κατέπεσε φλεγόμενον. Ο πιλότος του αγγλικού αεροπλάνου έθεάθη κατερχόμενος δι' αλεξιπτώτου, άλλα δέν άνευρέθη ακόμη. Την προηγούμενην ήμεραν καταδιωκτικά αεροπλάνα του αυτού σμήνους συνήτησαν έχθρικών σχηματισμόν εξ αεροπλάνων τύπου «Κ. Ρ. 42». Έν έχθρικών αεροπλάνων κατερρίφθη φλεγόμενον και άλλο, άπολέσαν την σταθερότητα του, έξηφανίσθη όπισθεν λόφων. Βομβαρδιστικά αεροπλάνα επέδραμον κατά των Άγίων Σοράντα, όπου τὰ έχθρικά άντιτορπιλλικά τὰ όποια έδομθάρδισαν την Κέρκυραν είχαν καταφύγει εύθως ως έπλησίον ο αεροπορικός σχηματισμός μας. Επίσης τὰ βομβαρδιστικά μας επέδραμον κατά του Δυρραχίου και του Έλβασάν. Εις Άγίους Σοράντα υπέστησαν έπίθεσιν σκάφη και βόμβαι έθεάσθησαν εκρηγνύμεναι επί των προκυμίων. Εις το Δυρραχίον και εις το Έλβασάν δλαι αι βόμβαι έπέσαν επί της περιοχής των στόχων, άλλα τὰ αποτελέσματα δέν έξηκριώθησαν λόγω των καυτικών συνθηκών. Έκ των έπιχειρήσεων αυτών δύο εκ των αεροπλάνων μας δέν επείστρεψαν εις τας βάσεις των. Έν εξ αυτών ήτο το συγκρούσθεν μετ' έχθρικού.

ΚΑΤΕΒΥΘΙΣΘΗ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Υπό του Ύπουργείου των Ναυτικών άνεκοινώθη ότι την 21ην Νοεμβρίου και περί ώραν 9.45 πρωινήν το ήμέτερον άντιτορπιλλικόν «ΑΕΤΟΣ» υπό κυβερνήτην τόν άντιπλοίαρχον Ολκονόμου Γκούραν, συνοδευόμενον νηοπομπήν, κατέστρεψε διά βομβών βυθού έχθρικών υποβρύχιον, το όποιον παραμονεύον εις θέσιν τινά την διεύθυνσιν της νηοπομπής, έξεοφενδόντες τορπιλιν, ήτις εύτυχώς ήστούχησαν. Η θέσις ένθα έλασε χώραν το γεγονός δέν δύναται να γνωστοποιηθή ένεκα εύνοήτων λόγων.

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Όλαι αι σημερινάι πληροφορίαί εκ του μετώπου των έπιχειρήσεων φέρουν την νίκη των ελληνικών όπλων έκτεννομένην έφ' όλοκλήρου του μετώπου των ελληνικών έπιχειρήσεων. Απο της θαλάσσης έναντι της νήσου Κερκύρας μέχρι της λίμνης Άχριδίου ο Ιταλικός στρατός άνυτρέπεται πανταχού και υποχωρεί προς το έσωτερικόν της Άλβανίας. Αι προσπάθειαι του να έπωφεληθώ του όρεινού και φυσικού ενδοικού δι' αυτόν έδωσας και να κρατήσιν μίαν γραμμήν άμύνης, εις την όποιαν να άνασχυροκρήθην, διά να άπομακρύνω το τελεωπικόν κτύπημα του στρατού μας, κτύπημα το όποιον αισθανεται ήδη ως άναπόφευκτον, δλαι το τονίζον τοϋτο αι προσπάθειαι του άποτυγχάνουν συντριπτικώς. Η ήττα του Πόγγρα-

νικών στρατευμάτων, παρά την ζωηράν αντίστασιν που προβάλλει υποχωρών ο έχθρος. Τὰ Ιταλικά στρατεύματα, άτινα δρουν εις την έν λόγω περιοχην, περισφιγγονται όλονεν και δέν άπομειν εις αυτά άλλα σφοδρά άμυντική γραμμή πλην όριωμένων στενωπών και άλλων βορείωτερον εύρισκόμενων Ισχυροτάτων πύργων άντερείοματών. Έν τώ μεταξύ του πυροβολικόν μας βάλλει εναντίον των θέσεων τας όποιας κρατούν τὰ έχθρικά τημάτα, διά της δράσεως του δε αύ της συντελεί και τοϋτο άποφασιστικώς εις την περισφιγγίν του κλοιού όστις περιβάλλει τὰ Ιταλικά τημάτα. Έξ Ιταλών αιχμαλώτων έγνώσθη ότι αυτήν την στιγμήν το στρατηγείον του έχθρου καταβάλλει άπεγνωσμένην προσπάθειαν ίνα έμφυγώχη τὰ λείψανα της άποσυντεθείσης στρατίας του έν άναμονή ενίσχυσεων. Αι ένισχύσεις όμως αύται, τας όποιες ύπόσχεται το στρατηγείον του έχθρου εις τούς Ιταλούς στρατιώτας, δέν καταφάνουν, πάντως δε θα είναι άργα και άν δύνηθούν να καταφθάσουν κάποτε.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

Εκ του Γενικού Στρατηγείου έξεδόθη την νύκτα το κάτωθι ύπ' αριθμόν 35 πολεμικόν άνακοινώθεν:

Καθ' όλην την ήμεραν έσυνεχίσθησαν αι έπιθετικαί μας έներγειαί.

Τα στρατεύματά μας διά σκληρών αγώνων άνέτρεψαν εις πλείστα σημεία την πείσμονα άντίστασιν του έχθρου και έκέρδισαν έδαφος εις σημαντικών βάθος.

Εις το δεξιόν του μετώπου τὰ προκεχωρημένα στοιχεία μας εισήλθον εις ΠΟΓΡΑΔΕΤΣ.

Περιήλθον εις χείρας μας εξ (6) πυροβόλα, πεντήκοντα (50) πολυβόλα, σημαντικός άριθμός όλμων και παντοειδές ύλικόν.

Συνελάδομεν 15 αξιωματικούς και ύπερ τούς 200 στρατιώτας αιχμαλώτους

Επίσης το Ύφυπουργείον Δημοσίας Άσφαλείας άνακοινού:

«Ούδεμία αεροπορική έπιδρομή έγινετο κατά την χθεσινήν ήμεραν εις το έσωτερικόν της χώρας».

ΚΑΤΕΒΥΘΙΣΘΗ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Υπό του Ύπουργείου των Ναυτικών άνεκοινώθη ότι την 21ην Νοεμβρίου και περί ώραν 9.45 πρωινήν το ήμέτερον άντιτορπιλλικόν «ΑΕΤΟΣ» υπό κυβερνήτην τόν άντιπλοίαρχον Ολκονόμου Γκούραν, συνοδευόμενον νηοπομπήν, κατέστρεψε διά βομβών βυθού έχθρικών υποβρύχιον, το όποιον παραμονεύον εις θέσιν τινά την διεύθυνσιν της νηοπομπής, έξεοφενδόντες τορπιλιν, ήτις εύτυχώς ήστούχησαν. Η θέσις ένθα έλασε χώραν το γεγονός δέν δύναται να γνωστοποιηθή ένεκα εύνοήτων λόγων.

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.—Όλαι αι σημερινάι πληροφορίαί εκ του μετώπου των έπιχειρήσεων φέρουν την νίκη των ελληνικών όπλων έκτεννομένην έφ' όλοκλήρου του μετώπου των ελληνικών έπιχειρήσεων. Απο της θαλάσσης έναντι της νήσου Κερκύρας μέχρι της λίμνης Άχριδίου ο Ιταλικός στρατός άνυτρέπεται πανταχού και υποχωρεί προς το έσωτερικόν της Άλβανίας. Αι προσπάθειαι του να έπωφεληθώ του όρεινού και φυσικού ενδοικού δι' αυτόν έδωσας και να κρατήσιν μίαν γραμμήν άμύνης, εις την όποιαν να άνασχυροκρήθην, διά να άπομακρύνω το τελεωπικόν κτύπημα του στρατού μας, κτύπημα το όποιον αισθανεται ήδη ως άναπόφευκτον, δλαι το τονίζον τοϋτο αι προσπάθειαι του άποτυγχάνουν συντριπτικώς. Η ήττα του Πόγγρα-

(Συνέχεια στήν σελίδα 288)

Κεντρική Διοίκησης

ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Ἐπ' εὐκαιρία τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τῆς Α. Β. Υ. Πριγκηπίσσης Αἰκατερίνης ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος ἀπέστειλε πρὸς τὴν Πριγκηπίσσαν τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα:

Πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὴν Πριγκηπίσσαν ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΝ.

Ἀνάκτορα Ἀθηνῶν

Ἐπὶ σημερινῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ παρκαλῶ Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ὡς Αὐτὴ εὐαρεστομένη δεχθῇ διαπύρους εὐχὰς Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων, Σκαπανισσῶν Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς.

Ὁ Κυβερνητ. Ἐπίτροπος Νεολαίας ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Πριγκηπίσσα ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς:

ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Νεολαίας Ἀθῆνας

Ὑμᾶς, Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσας, Σκαπανεὶς καὶ Σκαπανίσσας Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διὰ διαπύρους εὐχὰς.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. διὰ διαταγῆς ἐκφράζει τὴν ἀκράν εὐαρέσκειαν εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὑποτιμωμένων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Χαλαυδίου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Πρωτεύουσας διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον καὶ προσφέρουν εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς διὰ διαταγῆς ἐκφράζει τὴν ἀκράν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Βόλου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λαρίσης διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερε καὶ προσφέρει εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα μας.

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἡ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν., ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, προέβλεπε τὴν ἰδρύσιν Παιδικῶν Σταθμῶν προοριζομένων διὰ τὴν καλλιτέραν περίθαλψιν καὶ προστασίαν τῶν παιδιῶν τῶν γεννητῶν πολεμιστῶν μας.

Η Ε. Ο. Ν. ΕΙΣ ΚΟΡΥΤΣΑΝ

Ἀνεχώρησαν διὰ Κορυτσάν, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Μεταξᾶ, ἀπεσταλμένοι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Νεολαίας διὰ νὰ ἐγκαταστήσουν τμήματα Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν ἀπελευθερωθεῖσαν Κορυτσάν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς.

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Ἦρχισεν λειτουργοῦν εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος τὸ Περιπτερον τῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. Εἰς τὸ Περιπτερον τοῦτο θὰ γίνεταί δεκτὴ πᾶσα προσφορά εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, προοριζομένη διὰ τοὺς ἡρωικοὺς στρατιώτας μας καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν.

Ὡς γνωστὸν, αἱ προσφοραὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων ἀποστέλλονται καθημερινῶς εἰς τοὺς πολεμιστὰς μας.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ. ΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΩΝ

Ἡ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπέστειλε χθὲς τὴν πρώτην δόσιν εἰδῶν διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν στρατιωτῶν μας τῆς δοκιμασθεῖσης Ἡπείρου.

Ἡ ἀποστολὴ περιελάμβανε 80 σακκάκια, 80 παντοφλῖνα, 150 γιλέκα, 490 πουλόβερ, φανέλλες ἀνδρικές 540, ὑποκάμισα 440, σώβρακα 580, 810 κασκόλ, 500 ζεύγη ἀνδρικές κάλτσες, 680 παιδικές, 120 ζεύγη παπουτσάκια, 200 πετσέτες, 100 ζεύγη γάντια καὶ 1.000 κουβέρτες.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

Ὁ ἀξιωματικὸς κ. Ν. Γραμματικὸς ἀπέστειλε τὴν κάτωθι εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν πρὸς

τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. διὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποία ἀπέστειλεν αὐτὴ εἰς τὴν Μονάδα του:

«Ἐχὼ τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας ἐμοῦ, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ ὕπ' ἐμὲ Ταγμάτος, διὰ τὰς μεγάλας φροντίδας σὰς πρὸς τοὺς πολεμιστὰς τοῦ Μετώπου καὶ διὰ τὰ χρησιμώτατα δῶρά σας, τὰ ὁποία ἐλάθουν μὲσθ' τοῦ στρατιώτου Βεργούλου Νικολάου.

Ἐν Τ. Τ. 518, 21-11-40. Ν. Γραμματικὸς, ἀξιωματικὸς».

Η Ε. Ο. Ν. ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Συνεργεῖα ἐξ 8 Φαλαγγιτισσῶν ἕκαστον ἐπισκέφθησαν τοὺς νοσηλευμένους εἰς τὸ 1ον, 2ον, 4ον, 5ον καὶ 7ον Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον ἡρωικῶς τραυματίας μας καὶ τοὺς διένειμαν διάφορα εἶδη, προσκομμένα ἐξ ἐφορῶν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου Πρωτεύουσας.

Μεταξὺ ἄλλων διενεμήθησαν ἀπὸ τὰ κορίτσια τῆς Ε. Ο. Ν. τοιγάρ, πορτοκάλια, μπισκότα, μολύβια καὶ χαρτοφάκελλα.

Οἱ γενναῖοι πολεμιστὰί μας ἐδέχοντο μὲ ἐξαιρετικὴν χαρὰν τὰ κορίτσια τῆς Ε. Ο. Ν., τὰ ὁποία ἐπροθυμοποιήθησαν ὅχι μόνον νὰ τοὺς προμηθεύουν διάφορα μικροπράγματα τὰ ὁποία ἐζητήσαν ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς συντάξουν ἐπιστολάς καὶ τηλεγραφήματα πρὸς τοὺς οἰκείους τῶν, καθὼς καὶ νὰ χρησιμεύουν ὡς σύνδεσμος μετὰ τῶν ἡρώων μας καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περίπτωση τῆς τραυματίου ὁποῖος παρεκάλεσε νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ μητέρα του, εὐρισκομένη εἰς τὴν χώραν τῆς Πελοποννήσου. Ἡ παράκλησις τοῦ ἐν λόγω τραυματίου ἱκανοποιήθη μὲ τοιαύτην ταχύτητα, ὥστε ἀμέσως τὴν ἐπομένῃν ἡ μητέρα τοῦ ἡρώος εἶχεν ἀφίχθῃ εἰς τὴν Πρωτεύουσάν καὶ ἐπισκέφθῃ τὸν τραυματιῶν υἱὸν τῆς.

Ἐπίσης, τὸ Γραφεῖον Ἐπικοινωνίας τῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου ἀπέστειλε 125 ἐπιστολάς καὶ 20 τηλεγραφήματα τραυματιῶν πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν καὶ εἰδοποίησε 17 οἰκογενείας τραυματιῶν εὐρισκομένας εἰς τὴν περιφέρειαν Πρωτεύουσας.

Φαλαγγίτισσαι τῆς Χωροδίας Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτεύουσας ἐπισκέφθησαν τοὺς γενναίους τραυματίας μας εἰς τὸ 5ον Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον καὶ ἐταράχθησαν διάφορα κομμάτια προσκαλέσασαι ζωηρὰς ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ.

Ἄλλα συνεργεῖα τῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου διένειμαν εἰς τοὺς τραυματίας μας τοιγάρ, εἶδη ρουχισμοῦ καθὼς καὶ διάφορα φρούτα. Τὰ κορίτσια τῆς Ε. Ο. Ν. ἔγινον

Κεντρική Διοίκησης

δεκτὰ μὲ πολλὴν ἐνθουσιασμὸν ἀπὸ τοὺς ἡρώας μας, οἱ ὁποῖοι διαβηλῶνουν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ζωὴν τῶν ἱκανοποιῶν καὶ εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς στοργικὰς φροντίδας πού τοὺς ἐπιδαφιλεῖ ἡ Ε. Ο. Ν.

ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΣ ΜΑΣ

Οἱ ἡρωικοὶ μας ἀγωνισταὶ ἔχουν πρὸ πάντων ἀνάγκη ἀπὸ μάλλινες κάλτσες. Ζητήσατε μαλλὶ ἀπὸ τὰ Κέντρα Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε. Ο. Ν., διότι τὸ πρῶτιστον εἶναι οἱ κάλτσες, τ' ἄλλα εἶναι δευτερεύοντα.

Ἑλλήνες καὶ Ἑλληνίδες δώσατέ μας ὅλοι, ὅσες κάλτσες μπορεῖτε, εἶναι ἐθνικὴ ἀνάγκη. Κάθε ζευγάρὶ μάλλινες κάλτσες σώζει ἕνα στρατιώτην μας ἀπὸ ἑνα κρουπάγημα.

Καθ' ἡμέραν ὀρισθησομένην μέλῃ τῆς Ε. Ο. Ν. θὰ περιέλθουν διὰ νὰ περισυλλέξουν κάλτσες. Ἐν τῷ μεταξύ στέλνετε εἰς τὰς κάτωθι διευθύνσεις:

- 1) Κ.Υ.Α.Μ. (Ε.Ο.Ν.), Μαυρομυχάλη 3.
 - 2) Κ.Υ.Α.Μ. (Ε.Ο.Ν.), Βασιλίσσης Σοφίας 23.
 - 3) Δ.Α.Σ.Α. (Ε.Ο.Ν.), Ἀκαδημίας 55.
 - 4) Δ.Α.Σ.Θ. (Ε.Ο.Ν.), Μαυρομυχάλη 1.
 - 5) Δ.Τ.Ε., Πατησίων 46.
 - 6) Περιπτερον Πλάτ. Συντάγματος.
 - 7) Ὑποδιοικήσις (Ε.Ο.Ν.) Πρωτεύουσας.
- Σόλωνος 46, Ἀσκληπιοῦ 7, Καραγώργη Σεργίου 4 (Ἀθήνας), Θησέως 92, Ἰγνιενείας 8 Ἐσπερίδων (Καλλιθέα), Πραξιτέλους 190, Λεωφόρος Σωκράτους 51 (Πειραιᾶ) καὶ Πλάτ. Κασταλίας (Ἀμαρουσίον).

ΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ. ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΣ ΜΑΣ

Ἡ Κεντρικὴ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπέστειλεν ἀπὸ 16-23ης τρέχοντος μηνὸς πρὸς τοὺς ἡρωικοὺς στρατιώτας μας τὰ κάτωθι εἶδη:

Τοιγάρ 154.845, πουλόβερ 2.227, κάλτσες 6.392, μανδύλια 462, γάντια 348, κασκόλ 589, φανέλλες 5.400, κάπες 53, σώβρακα 477, κουβέρτες 5.522, πετσέτες 700, σταφίδα 408 πακέτα, μπισκότα 670 πακέτα, σοκολάτες 1.560 πλάκες, λουκούμα 102 πακέτα μεγάλα.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

Συνεχίζονται αἱ ἀποστολαὶ εἰδῶν καὶ χρημάτων τῶν διαφόρων Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν., διὰ τοὺς ἡρωικοὺς μας πολεμιστὰς καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν.

Ὁὗτω προχθὲς ἀπεστάλη ἡ πρώτη πλουσία δόσις τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ρεθύμνης, περιλαμβανούσα 61.438 δρχ., διάφορα μάλλινα εἶδη, τοιγάρ κλπ., ὡς καὶ 30 χιλιάδες ὀκάδες λάδι καὶ 10.000 ὀκάδες πατάτες.

Πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπεστάλη ἐκ μέρους τῆς Περιφ. Διοικήσεως Κοζάνης τῆς Ε. Ο. Ν. ἡ πρώτη πλουσία δόσις διὰ τοὺς ἡρωικοὺς στρατιώτας μας καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν, περιλαμβανούσα 34.969 δραχμάς, διάφορα μάλλινα εἶδη, κουβέρτες, πουλερικά, ἀρνιά, τοιγάρ, σιτάρι καὶ ἄλλα χρήσιμα εἶδη.

Ἐξ ἄλλου οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Χωρίου Ἰσταλίας Ἐπιδάουρος προσέφεραν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. διάφορα φρούτα ἀξίας 20 χιλιάδων δραχμῶν, διὰ νὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῶν ἡρωικῶν τραυματιῶν μας, τῶν νοσηλευομένων εἰς τὰ Νοσοκομεῖα τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ἡ Κοινότης Βεγῶρων—Ἀμυνταίου προσέφερον ὑπὲρ τῶν μαχομένων στρατιωτῶν μας 2.500 δραχμάς, 25 πρόβατα, 5 χοιρίδια, ἕνα μόσχον καὶ ἄλλα χρήσιμα εἶδη.

Ὁ Ναυτικὸς Ὀμίλος Βουλιαγμένης δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Νεολαίας κ. Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν τοῦ Ὀμίλου ἀποτελουμένην ἐξ ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν, ὑπὲρ τῶν ἡρωικῶν μας στρατιωτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν.

Ἐπίσης οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Βουλιαγμένης προσέφεραν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ὑπὲρ τοῦ ἡρωικοῦ στρατοῦ μας δρχ. 129.550.

Πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπέστειλαν διάφο-

ρα ποσὰ διὰ τοὺς στρατιώτας καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν οἱ κάτωθι:

Ἀντωνοπούλου 100, Κοσμίδης 100, Παπαμυρῆς 100, Σκαμνῆς 250, Θεοχάρης 200, Β. Κυριακὸς 500, Ζ. Γαζένης 500, Α. Καλύδας 500, Πριτσούρης 500, Μπουρδούκος 500, Δ. Τούνας 200, Μπαμιάτης 100, Μπαχὸς 100, Μηζούρας 100, Χαλεπᾶς 100, Ξυνογάλα 100, Ἀδ'φοὶ Γαρουφαλίου 100, Χ. Χατζιάν 100, Ἀθ. Μεταξᾶς 100, Νικ. Κάσκος 100, Ψυλόπουλος 100, Τ. Σαλκάνος 100, Γ. Ἰατροῦ 100, Σ. Καλιακούδα 100, Δ. Νταλίπης 100, Φραγ. Ψαρρὸς 100, Ε. Καραβία 100, Υ. Θεοδωρίδης 100, Περινιῶν 100, Μαρία Ἀναγιάδου 100, Κ. Κιχχὸς 100, Ε. Κιπτόγλου 100, Ἐμμαν. Μουτᾶκη 100, Δ. Γίκας 100, Γ. Παζιῶν 100, Α. Κυρκιανὸν 100, Τ. Ταμινιάν 100, Βαλκάνια 100, Μπαλατζή 100, Β. Καλαφρογιάννης 100, Σέχου 250, Γρηγορίου 500, Μπότσαρη 1.000, Γάγου 500, Γαλαντῆς 200, Βαρθέλης 500, Καραγιώργη 100, Σωτηρίου 100, Ἀθ. Τριανταφυλλίδης 100, Βουγιούκας 100, Ἀντωνόπουλος 100, Ραβδῆς 100, Ἀθ. Ἀλαφούζος 100, Καραμάνης 100, Δ. Κουκάς 100, Παπαγεωργίου 100, Ζέρβου 100, Κωνσταντῆκος 100, Μπίτου 200, Κ. Δημητράκου 100, Ἑλένη Ναδάκη 100, Μαρία Μαραβελάκη 100, Ἠλιοπούλου 100, Γ. Παντελάκης 200, Ἀδάμ 200, Ὀρφανοπούλου 200, Σιδηράτου 100, Ἀσημακοπούλου 100, Ρήγα 100, Ὀρφανοπούλου 100, Ματράκη 100, Δεβετζόγλου 100, Θεμελῆ 100, Ἀντωνοπούλου 100, Μεταξᾶ 100, Γ. Παπαϊωάννου 100, Λακοπούλου 150, Τόμα 100, Ἰωαννίδου 100, Πνευματικαίου 100, Θεοδοπούλου 100, Ν. Ἐξαρκῆς 100, Βουρτζῆς & Τραδαράρος 500, Μακρίδης 100, Ζαγρῆς 190, Α. Χατζηλιάδου 190, Ἀλίκη Κακάρση 100, Ε. Παπαϊωάννου 100, Γλυστὸς Μιχαήλ 100, Σαντορινιῶν Ἀννα 100, Χαράδαλις 100, Παπαδόπουλος Ἀρ. 100, Καραμύδας Ἀναστ. 100, Θεοδωράκης Γεώργ. 100, Παπαζογίου 100, Βόγια Ἀθαν. 200, Παπαπαναγιώτου 100, Λεωνιδόπουλου Δημ. 100, Βαρδέλη Ἰουλίττα 100, Σιδηροπούλου Ἀνδρ. 100, Δομάδος 200, Ἐλματζόγλου 100, Σουμαγιῆς 100, Κοῦν Ἰσαβέλλα 100, Φωτιάδης—Τριανταφυλλοῦ 172.50, Μ. Μπέκας 100, Νάκακη Μαρ. 100, Ἀποστόλου & Πετεινῶτος 100, Βαρουῆς Τ. & Χρυσανθοκόπουλος 100, Ἀποστόλου & Χατζηζαφειρίου 100, Βραμίδης 100, Ἀλεξιάδης 100, Φακίδης 100, Ἑγγλέζος 100, Ἀδαμίδης Ἰερεὺς 100, Δαμιανὸς Ἀντών. 100, Εὐθυμιάδης 100, Ζαχαράτος 200, Γερακίου 100, Δουμάκα 100, Νικηφόρου 200, Βασιλόπουλος & Σία 100, Ἑγγλέζος Φιλ. 100, Μίσση Θωμάς 150, Διακόπουλος Χαρ. 100, Μπελῶνος Θεόδ. 100, Χρηματοπούλος Χαρ. 500, Βόρης 200, Λίτσας

100, Κέπλερ 100, Καντύρας 100, Καλαχάρ 100, Δελγιάννης 100, Καψιμάλη 200, Χριστοπούλου 100, Διαμαντοπούλου Σοφία 100, Δένδαλος Παναγ. 105, Γρηγορίου Ἑλ. 100, Ριδοπούλου Διον. 100, Ταμπακίδου 100, Κουράκης Γ. 100, Γ. Ἰωάννου 100, Ταμπακίδου 100, Παπαγεωργίου 100, Ραφούτης Σωτ. 100, Τρίγας Ἰωάν. 100, Χονδράκης 100, Νικολάου Εὐγ. 150, Μακρίδου 100, Τσιλιντῆρη 100, Σακέλης Ε. 100, Ταμπακῆς 100, Ἐλαφογιάννης 100, Βεργόπουλου 150, Κουτσου Σπ. 200, Ζέρβα Λεων. 100, Πολυχρόνη Σ. 100, Λεονταρόπουλος Παναγ. 500, Καπετανάκης Δημ. 100, Τερζόπουλος Φ. 100, Κάβου 100, Πισιρίκου 100, Πετροπούλου 100, Βισατζόπουλος Στυλ. 100, Γ. Συλλόγου 200, Λεωνίδης Σ. 100, Μιδομύρην Μ. 100, Παταρῆδης 100, Γιαλοπούλου 200, Χελιώτη Μαρία 150, Ὀρφανοπούλου 100, Γρίδα Δικ. ἑνα δολαρίον, Βούρλου 500, Κος Ἐρωτά 150, Ἀναστασόπουλος Σπ. 100, Βάμβα 500, Γράβαρη 100, Βασιλείου 100, Παπαδόπουλος 200, Λύγος 100, Φωστῆ 100, Φανερίης 100, Τασέντος 100, Κος 100, Κυριακίδης 200, Ἀπέργης 100, Ἀπέργης 200, Πατασπορόπουλος 100, Μπουμπάτος 217, Μαυροζῆνης Κλαυδιανὸς 300, Μακρῆς 100, Κ. Σέρης 100, Χρυσάφιδης 100, Κεπετζῆς Κ. 100, Καραβᾶ 100, Παρδάλης 100, Γουλιανῶν 500, Λιδεζόπουλος Στυλ. 100, Ζαφειρίου 100, Στασινοπούλου 100, Σταυροπούλου 100, Νικολέλη Ἑλ. 100, Βάρσος Κ. 100, Δημητράκου 100, Φλουρά 100, Κᾶνος Σωτ. 100, Βαρόνου 100, Δελῆς 200, Σακελλαρόπουλος 100, Μανουσάκης 200, Κατῆ 100, Γεωργαντᾶ 100, Αἰς 200, Κούρτη 200, Λαζόπουλος 100, Τούτσου 100, Χιώτη 100, Φραγκοπούλου 100, Τσακμάκη 100, Εὐκλείδης 200, Πετράς 100, Σαραδά 400, Καθενιώτης 100, Πετρίδου 100, Θεοδοροπούλου 100, Σεβάρων 100, Σαχτούρης 100, Κωνσταντῖνου 100, Καραπάνος 100, Ψωμάς 155, Χαϊνῆ 100, Πετροβίκη 100, Κοντοῦ 100, Καραῆλης 100, Παρδάλη 100, Κιρκιῆ 100, Παπα 100, Γουλιανῶν 1.000, Σταυριανῶν 100, Μπότσαρη 200, Κ. Γεωργαντᾶ 100, Δνίς Γεωργαντᾶ 100, Παπαδοπούλου 150, Νικολαΐδης 110, Παπανικολάου 150, Χαριμπούρη 100, Πανταζίδου 200.

Κυβερνῆς 100, Ληδῆ 100, Κωστοπούλου 100, Τερζοδάκη 100, Μανούσκου 200, Βεντερῆ 500, Μπακοπούλου 150, Ζατοπούλου 100, Μάτσο 100, Μαρκοπούλου 100, Καπαράκη 100, Κεῖρη 100, Βασ. Οἰκονόμου 100, Ζερβὸς 200, Σιγάλα 100, Παναγ. Χαμδρακάς 100, Βεργιαννῆ 100, Λέκα Νίνα 100, Φουντουλάκη 200, Καρκύτου 100, Λαζάνη 100, Μαιμπερτίδου 200, Γιαννούδη 500, Πρέστ. 100, Αὐλωνίτης 100, Ἀνταναρπούλου 100, Βλα-

Παραλαβὴ μολλίνων εἰδῶν καὶ κουβερτῶν ἀπὸ τὰς προσφερθείσας ὑπὸ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ εἰς τὴν Π.Υ.Α.Μ.

